

تشکیل

معاونت نوآوری و اقتصادی

مقدمه

۱- اقتصاد دانش بنیان

اقتصاد دانش بنیان یا دانش محور، نظام اقتصادی است که در آن، تولید و کاربرد دانش منشأ اصلی ایجاد ثروت محسوب می شود. کارایی این نظام اقتصادی مستلزم تعریف ساز و کارها و شناخت عوامل مؤثر بر تولید و بکارگیری دانش است که از ارتباط این عوامل با یکدیگر، زمینه افزایش عملکرد سایر بخش ها نیز فراهم می شود. بی تردید دسترسی به اهدافی چون جایگاه برتر اقتصادی، رقابت مند شدن اقتصاد و رشد و توسعه پایدار و پرشتاب، مستلزم درک شرایط محیطی اقتصاد نوین و توجه به ملزومات آن است؛ زیرا برنامه ریزی برای رشد و توسعه در اقتصاد نوین، بدون شناخت این محیط و شناسایی جایگاه کشور در آن و همچنین شناخت منابع جدید رشد و توسعه به هدف نخواهد رسید. مهم ترین مشخصه های اقتصاد دانش بنیان عبارتند از: - همه بخش های دانش بنیان، دانش پر هستند.

- در اقتصاد دانش بنیان، این نگرش وجود دارد که دانش و اطلاعات منابعی هستند که به عموم تعلق دارند.

- نیروی کار ارزان، تعیین کننده مزیت در اقتصاد دانش بنیان نیست.

- اقتصاد دانش بنیان در قبال تحولات سریع دانش، انعطاف پذیر است.

- اقتصاد دانش بنیان، دارای شرکت های دانش محور است.

- در اقتصاد دانش بنیان، صنعت نیز دانش محور است.

- در اقتصاد دانش بنیان یک منبع قادر است انواع خدمات را انجام دهد.

دانشگاه به عنوان یکی از مؤثرترین و کارآمدترین منابع تولید دانش بر این نوع از اقتصاد بیشترین تاثیر را داشته و چه بسا بدون برقراری ارتباطات مؤثر و استفاده از پتانسیل های موجود در آن تحقق اهداف یک اقتصاد دانش بنیان غیر ممکن باشد. در این راستا و برای استفاده هر چه بیشتر از ظرفیت و توانایی دانشگاه در جهت تحقق اهداف اقتصاد دانش بنیان، شرکت های دانش بنیانی توسط دانشگاهیان و اعضای هیأت علمی تاسیس می شوند. گزینش و هدایت شرکت های دانش بنیان به عنوان یک فرآیند پویا و مستمر در راستای کمک به تجاری سازی دستاوردهای علمی دانشگاه صورت می پذیرد.

۲- تامین مالی دانشگاه ها

مهمترین مأموریت دانشگاه ها ارائه خدمات آموزشی و پژوهشی به جامعه است. همچنین ارتقای سرمایه های انسانی هر جامعه ای به عهده دانشگاه است. دانشگاه ها تنها موسساتی هستند که در نیروی کار خود، ظرفیت سرمایه دانش ایجاد می کنند و می توانند اقتصاد دانش پایه را حمایت کنند و تنها نهادهایی هستند که در زمینه زایش دانش نو و انتقال فناوری، می توانند فعالیت کنند.

چنانچه دانشگاه ها از اعتبارات مالی کافی برای تحقق اهداف خود برخوردار نباشند، در انجام وظایف خود با مشکل مواجه می شوند و نمی توانند به طور صحیح در جهت چرخه توسعه اقتصادی کشور عمل نمایند. بنابراین تامین اعتبارات مالی کافی یکی از مهمترین چالش های پیش روی تحقق ماموریت دانشگاه ها است. معمولاً دانشگاه ها برای تامین منابع مالی خود از منابع متعددی شامل بودجه دولتی، فروش خدمات آموزشی و پژوهشی، شهریه دانشجویی، کمک های مردمی (موقوفات) و کمک های خارجی استفاده می کنند، به طوری که اگر در یکی از این زمینه ها با مشکل تامین مالی مواجه شوند، می توانند دیگر زمینه ها را فعال کنند و به جبران کسری منابع مالی خود اقدام کنند، اما عمده ترین منبع تامین مالی دانشگاه ها، کمک های دولتی است. از آنجا که بازده آموزش عالی؛ کوتاه مدت و عینی نیست، بنابراین دولت ها همواره با مشکلات بودجه دانشگاه ها را تامین کرده اند. هرچند حمایت مالی از دانشگاه ها جزو وظایف ذاتی دولت است. اما تخصیص بودجه دولتی همواره کمتر از نیاز واقعی و بدون توجه به رشد مورد انتظار متغیرهایی نظیر تعداد اعضای هیأت علمی، دانشجویان، کارکنان اداری و فضاهای فیزیکی و تجهیزات آزمایشگاهی صورت می پذیرد. به عبارت دیگر گرچه بودجه اسمی دانشگاه ها افزایش می یابد، اما بودجه واقعی آنها کم می شود. کاهش واقعی بودجه خود را در کاهش کیفیت انجام وظایف دانشگاه ها نشان خواهد داد و چون آموزش عالی یک حوزه فرابخشی است، بنابراین تبعات کاهش کیفیت آن را سایر بخش ها خواهند دید. از این رو دانشگاه ها اگر تنها منتظر افزایش بودجه سنواتی دولتی باشند، همه ساله وضعیت خود را نامناسب تر خواهند دید.

۳- توسعه دانش بنیان منطقه کاشان

در هشتاد سال گذشته، منطقه کاشان به بخش خصوصی به عنوان نیروی محرک اصلی رشد اقتصادی خود، تکیه کرده است. بنگاه های اقتصادی خصوصی کاشان، قوی، پویا و سرزنده هستند که در ایجاد فرصت های شغلی و ارتقای شاخص های اقتصادی منطقه نقش مهمی به عهده دارند. آنها همچنین جایگاه مناسبی برای پیدایش و رشد کارآفرینان به شمار می آیند. کیفیت و تنوع بنگاه های خصوصی کوچک و متوسط، نشانگر مطلوبی از سلامت اقتصادی کاشان می باشد، اما پیشرفت بخش خصوصی نمی تواند بدون پشتوانه علمی تحقق یابد. دانشگاه در زمینه حل مشکلات بخش خصوصی باید فعال باشد و برای ایجاد مناسب ترین امکانات و محیط علمی و شرایط لازم برای رشد شتابان بخش خصوصی رقابتی، نیرومند و انعطاف پذیر تلاش کند. دانشگاه باید به بنگاه های اقتصادی و خصوصی کوچک و متوسط کمک فکری و علمی کند که رشد کنند و توان رقابتی آنها را در سطح بین المللی ارتقا دهد. حتی در آنجاها که ضرورت داشته باشد، زیرساخت های علمی خود را تقویت کند. از آنجایی که بیشتر بنگاه های کوچک و متوسط به وسیله مردم ایجاد شده اند، فعالیت ها و برنامه هایی که باعث همکاری دانشگاه با بخش خصوصی می شوند به تقویت منابع درآمدی و تامین مالی دانشگاه نیز کمک می کنند. دانشگاه کاشان برای پیشرفت آینده خود باید بر بخش خصوصی تکیه کند و آن را نیروی محرک اصلی پیشرفت خود به شمار آورد.

فصل اول

تأمین مالی در دانشگاه کاشان

روند افزایش اعتبارات دانشگاه کاشان

یگیری سالانه برای رشد بودجه دانشگاه و پیگیری مستمر برای تخصیص بودجه، مهمترین اقدام دانشگاه برای تأمین مالی از سال ۱۳۹۳ تا ۱۳۹۷ است. (نگرش دانشگاه به بودجه دولت، نگرش یک منبع دائمی و در حال رشد نیست و بلکه کمک است، هرچند سهم منابع دولتی در منابع دانشگاه سالانه افزایش یافته است.) منابع حاصل از کمک های دولتی به دانشگاه از سال ۱۳۸۶ تا ۱۳۹۷ همواره رشد داشته و بودجه دانشگاه در چهار سال اخیر تقریباً به صورت کامل تخصیص یافته است. اقدامات انجام شده عبارتند از:

- مذاکره و پیگیری با مقامات عالی دولت برای افزایش رشد بودجه دانشگاه

- پیگیری برای تخصیص کامل بودجه

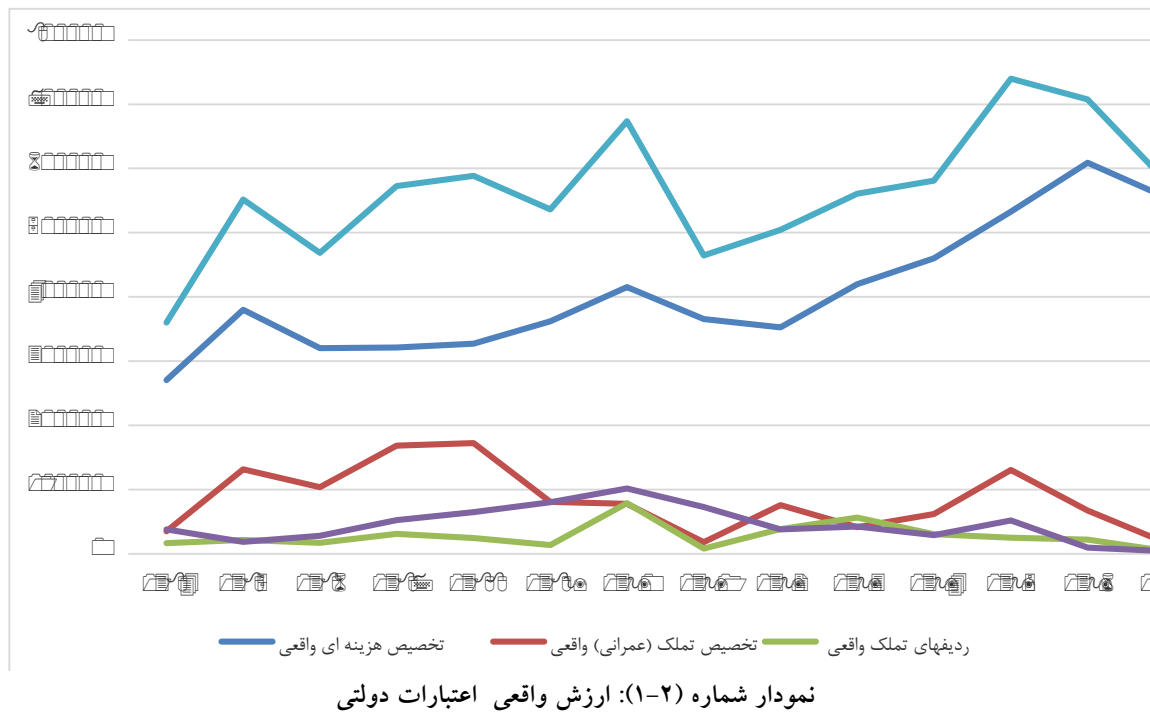
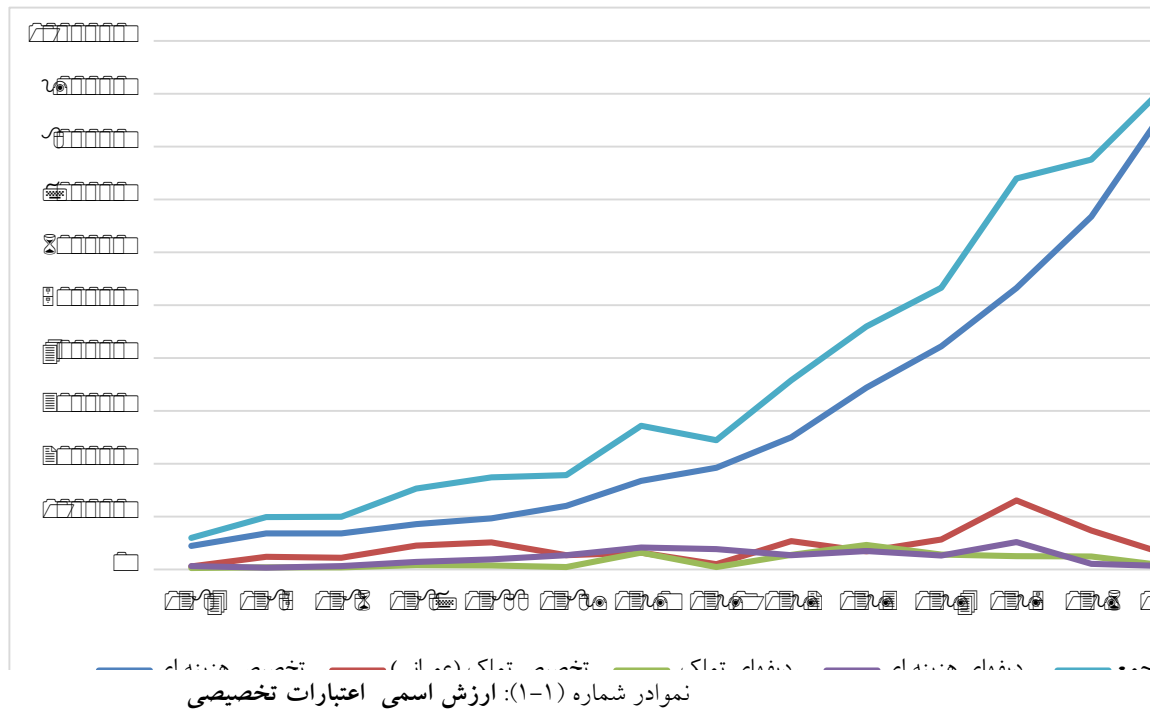
- افزایش درآمد اختصاصی

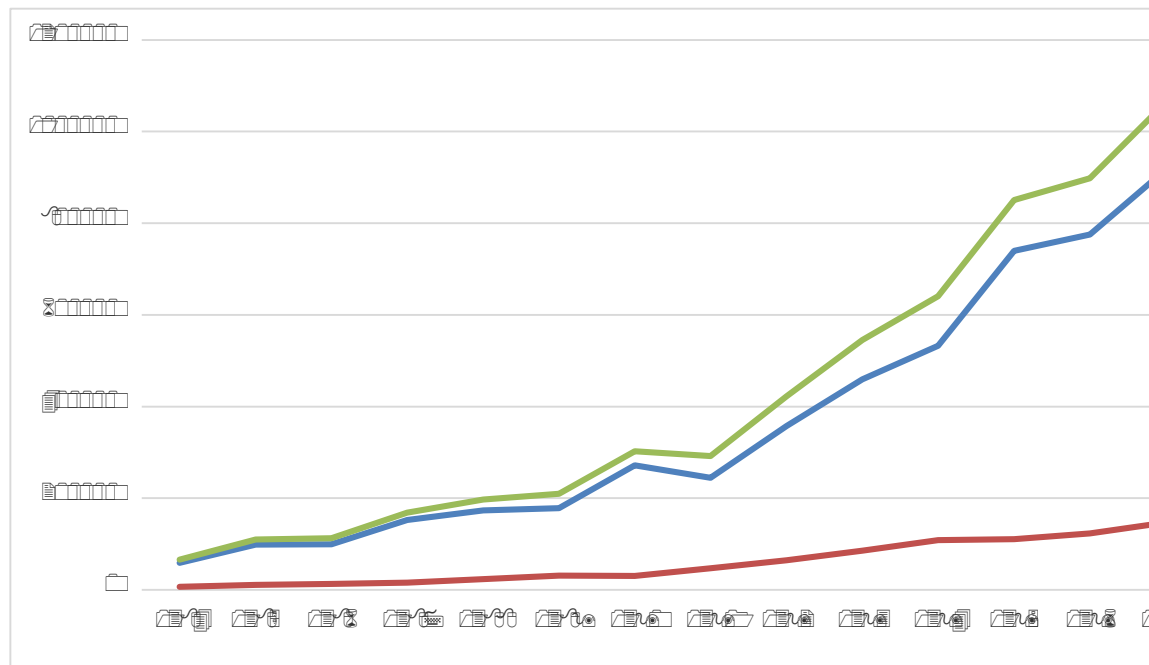
- پرداخت بدهی های دانشگاه

جدول شماره ۱-۱: روند افزایش اعتبارات دانشگاه

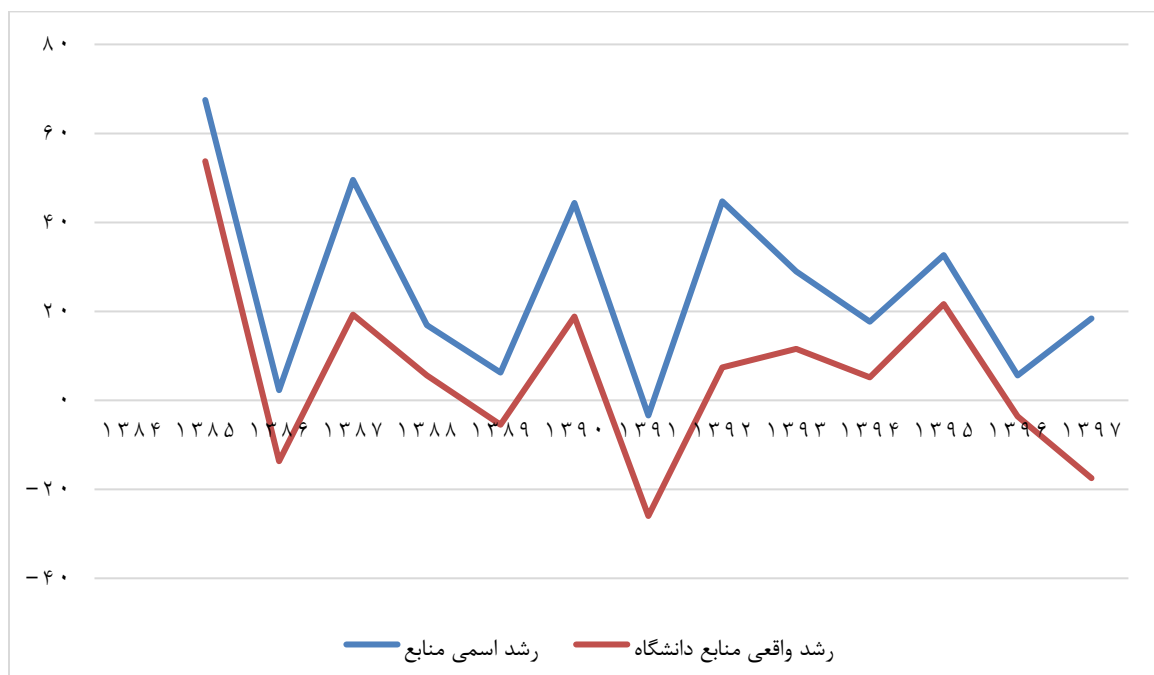
ارقام به میلیون ریال									
ردیف	مراکز	سال	اعتبارات مصوب هزینه ای	تخصیص هزینه ای	تخصیص تملک (عمراتی)	ردیفهای تملک	ردیفهای هزینه ای	اختصاصی	جمع
۱	دانشگاه کاشان و مراکز تابعه	۱۳۸۴	۴۴۵۴۷	۴۴۵۴۷	۵۷۸۰	۲۷۰۴	۶۲۷۲	۶۵۰۰	۶۵۸۰۳
		۱۳۸۵	۶۸۲۲۶	۶۸۲۲۶	۲۳۶۵۶	۳۸۷۳	۳۲۹۵	۱۱۱۶۸	۱۱۰۲۱۸
		۱۳۸۶	۶۸۰۶۳	۶۸۰۶۳	۲۲۰۰۰	۳۶۵۰	۵۹۵۸	۱۳۰۵۱	۱۱۲۷۲۲
		۱۳۸۷	۸۵۶۲۵	۸۵۶۲۵	۴۴۸۹۸	۸۲۰۰	۱۳۹۵۷	۱۵۹۰۰	۱۶۸۵۸۰
		۱۳۸۸	۹۷۸۵۱	۹۶۵۴۷	۵۰۸۳۱	۷۲۰۴	۱۹۱۹۵	۲۳۳۲۱	۱۹۷۰۹۸
		۱۳۸۹	۱۲۰۲۰۰	۱۲۰۲۰۰	۲۶۷۴۷	۴۴۳۸	۲۶۶۶۲	۳۱۳۶۵	۲۰۹۴۱۲
		۱۳۹۰	۱۶۷۴۵۰	۱۶۷۴۵۰	۳۱۴۰۰	۳۱۷۶۰	۴۱۰۴۱	۳۰۶۰۰	۳۰۲۲۵۱
		۱۳۹۱	۲۳۱,۳۳۲	۱۹۲,۳۵۰	۹,۶۱۱	۴,۲۶۶	۳۸۴۰۰	۴۷۳۵۰	۲۹۱۹۷۷
		۱۳۹۲	۳۰۳,۴۶۳	۲۴۹,۸۸۷	۵۳,۵۷۶	۲۷,۲۳۵	۲۶۸۷۱	۶۵۰۰۰	۴۲۲۵۶۹
		۱۳۹۳	۳۴۹,۱۰۴	۳۴۳,۹۶۲	۳۴,۱۰۶	۴۶,۳۳۸	۳۴۹۳۴	۸۵۵۴۹	۵۴۴۸۸۹
		۱۳۹۴	۴۳۱,۷۳۰	۴۲۱,۷۹۰	۵۶,۵۰۷	۲۸,۰۶۸	۲۶۳۴۳	۱۰۸۴۰۰	۶۴۱۱۰۸
		۱۳۹۵	۵۳۸,۵۸۹	۵۳۲,۵۵۷	۱۳۰,۳۴۲	۲۵,۲۰۰	۵۱۶۹۸	۱۱۰۶۲۳	۸۵۰۴۲۰
		۱۳۹۶	۶۶۸,۴۶۸	۶۶۷,۳۲۰	۷۳۵۰۰	۲۴۱۵۵	۱۰۲۷۳	۱۲۳۰۰۰	۸۹۸۲۴۸

نمودارهای زیر ارزش اسمی و واقعی منابع دولتی دانشگاه را به ریال در سالهای ۱۳۸۴ تا ۱۳۹۷ نشان می‌دهد.

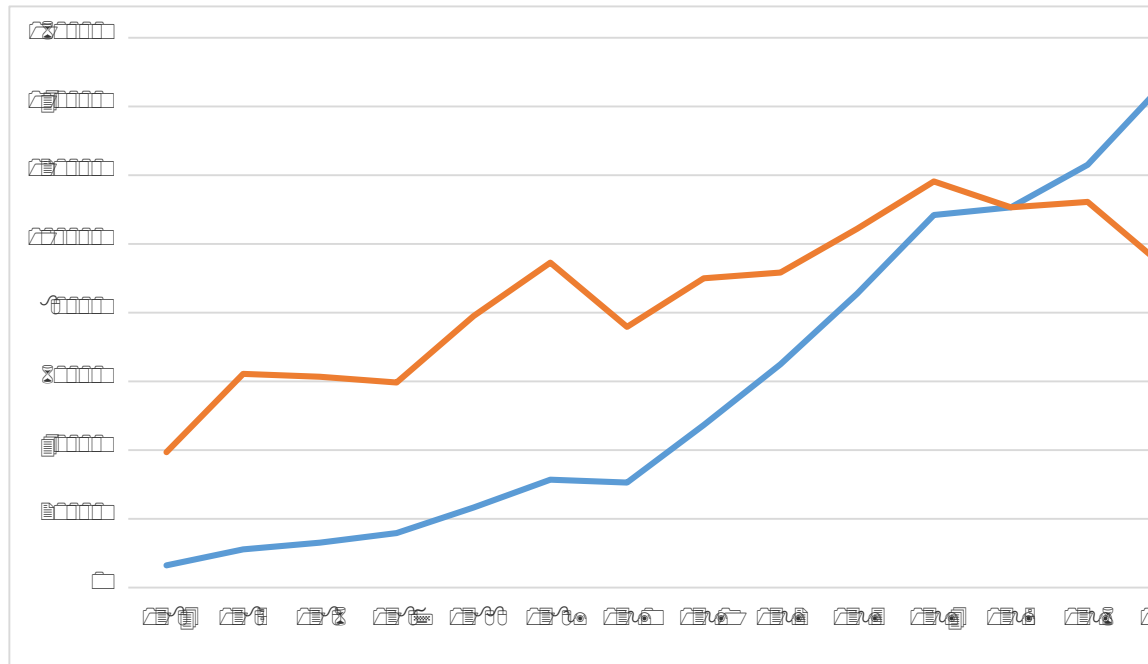
نمودار شماره (۱-۳): ارزش اسمی اعتبارات دولتی و درآمدهای اختصاصی

نمودار شماره (۱-۴): ارزش اسمی و واقعی کل منابع مالی دانشگاه

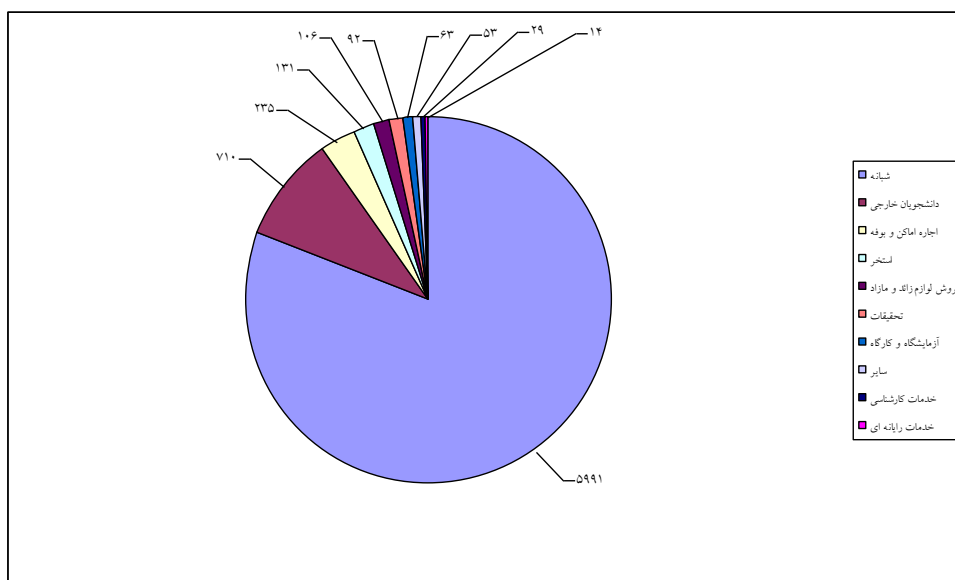
درآمدهای اختصاصی

بودجه و اعتبارات دانشگاه از گذشته تاکنون متکی بر کمک‌های دولتی بوده است، اما در سال‌های اخیر تلاش بر آن بوده است که بخشی از هزینه‌های دانشگاه با تنوع‌بخشی و افزایش درآمدهای اختصاصی تأمین شود. در این قسمت افزایش درآمد اختصاصی دانشگاه را به ریال از سال ۱۳۹۳ تا ۱۳۹۶ در قالب نمودار ۳-۲۳ نمایش می‌دهیم.

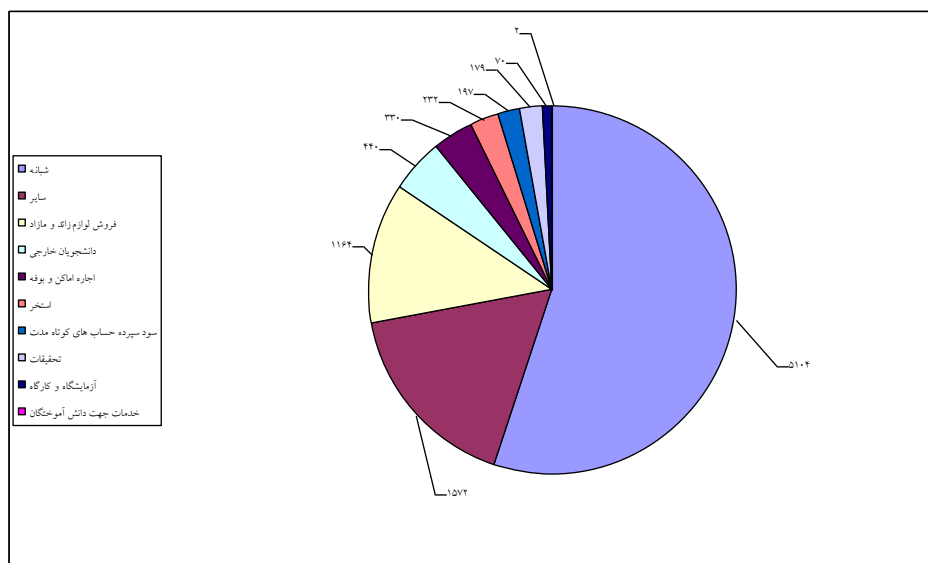

نمودار شماره (۵-۱): ارزش اسمی و واقعی درآمدهای اختصاصی

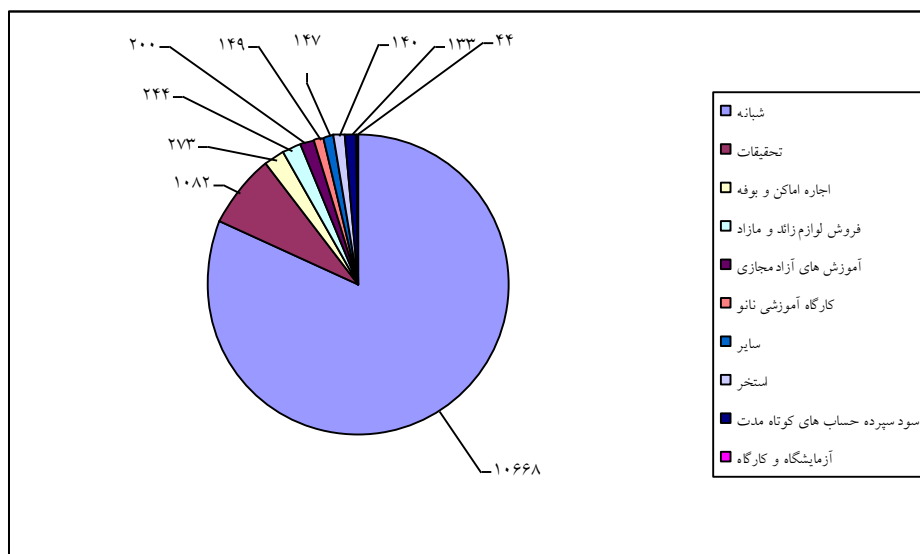
نمودارهای زیر، ده عنوان اول درآمدهای اختصاصی دانشگاه را به ریال نشان می‌دهد.

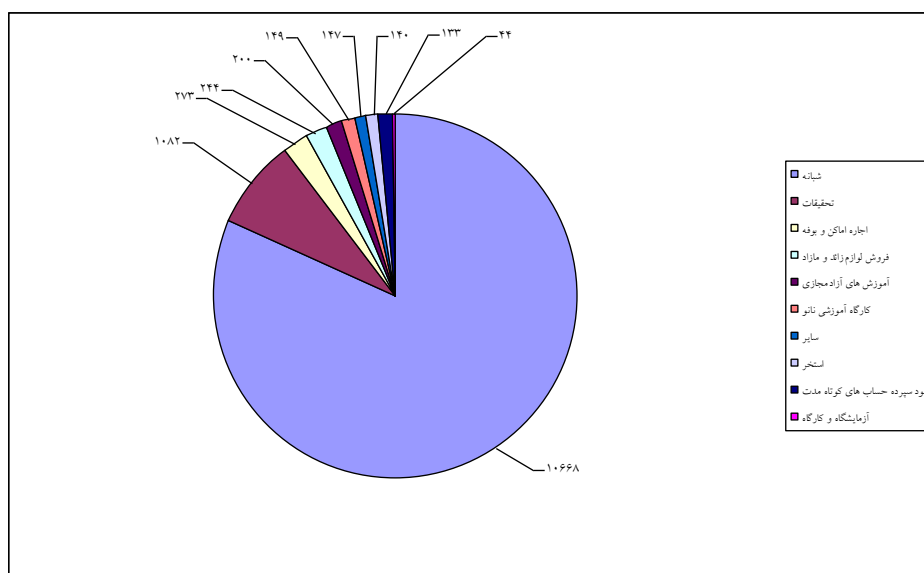
نمودار شماره (۶-۱): درآمدهای اختصاصی دانشگاه در سال ۱۳۸۴

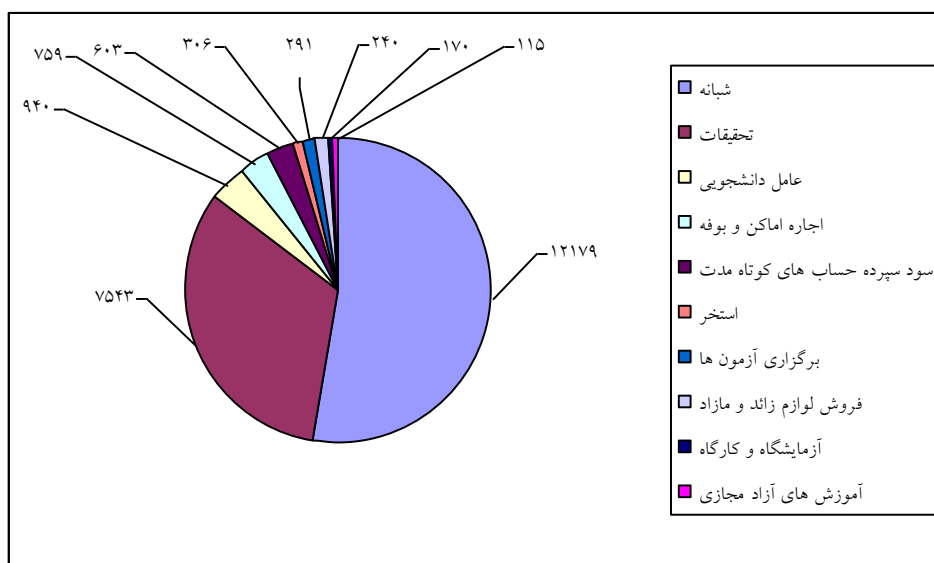
نمودار شماره (۷-۱): درآمدهای اختصاصی دانشگاه در سال ۱۳۸۵

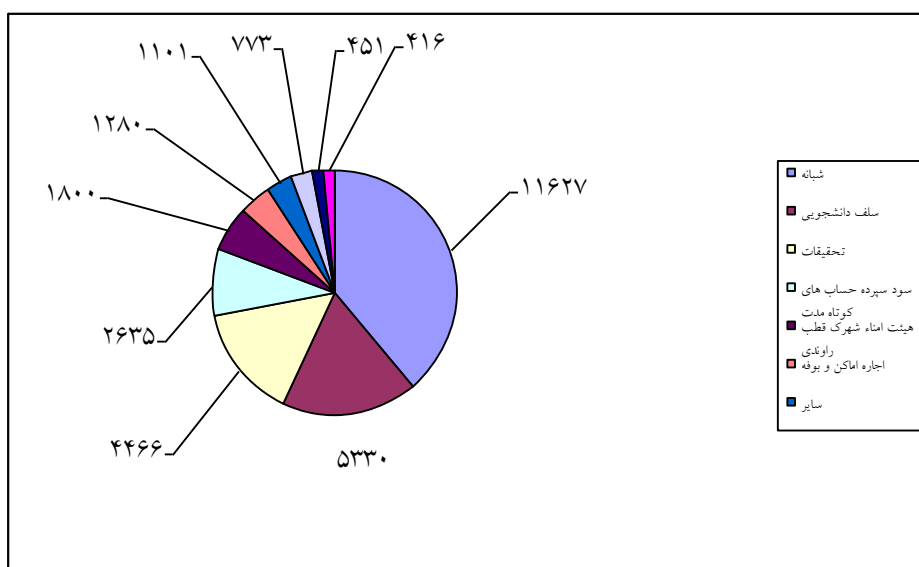
نمودار شماره (۸-۱): درآمدهای اختصاصی دانشگاه در سال ۱۳۸۶

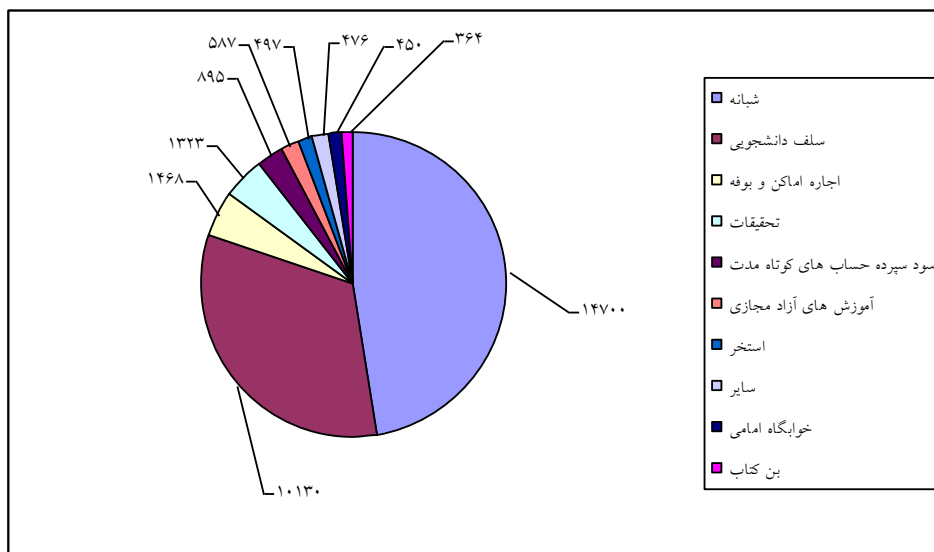
نمودار شماره (۹-۱): درآمدهای اختصاصی دانشگاه در سال ۱۳۷۸

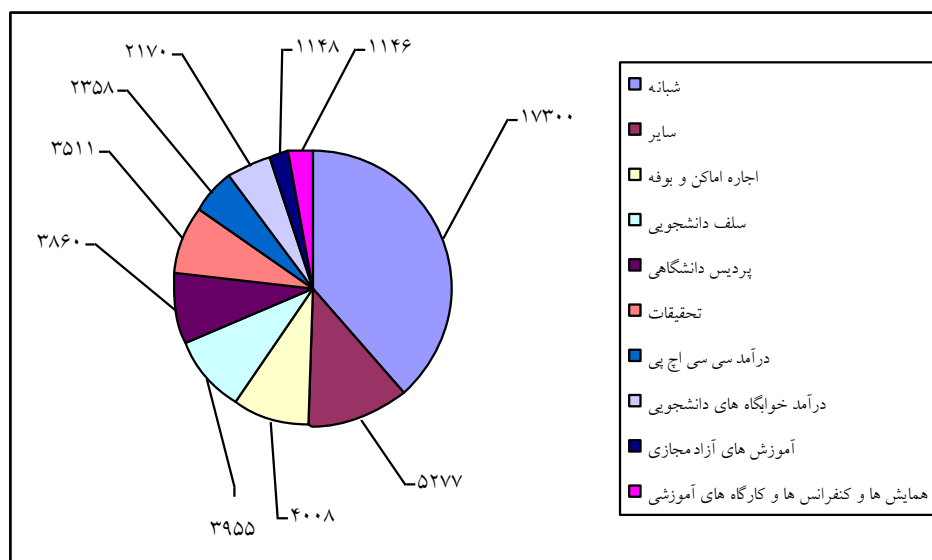
نمودار شماره (۱۰-۱): درآمدهای اختصاصی دانشگاه در سال ۱۳۸۸

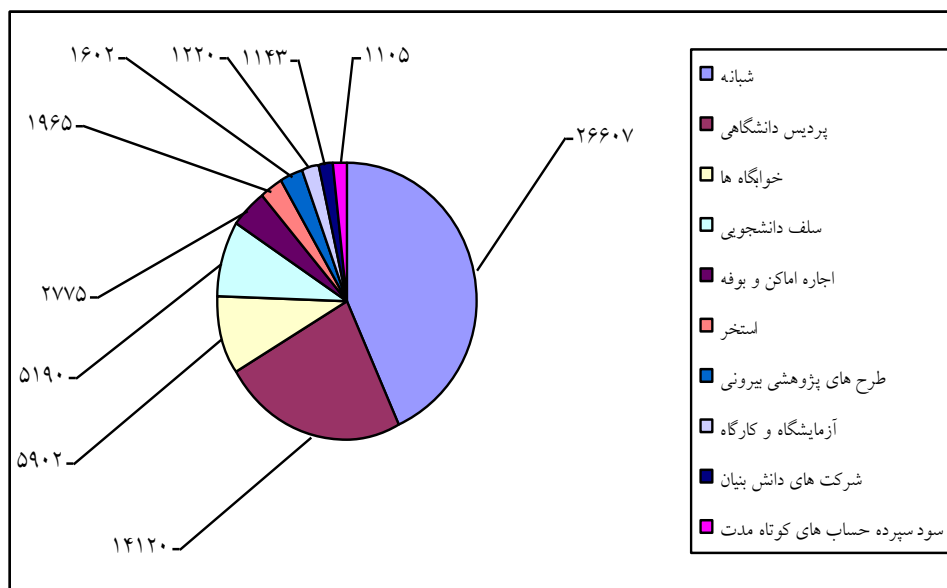
نمودار شماره (۱۱-۱): درآمدهای اختصاصی دانشگاه در سال ۱۳۸۹

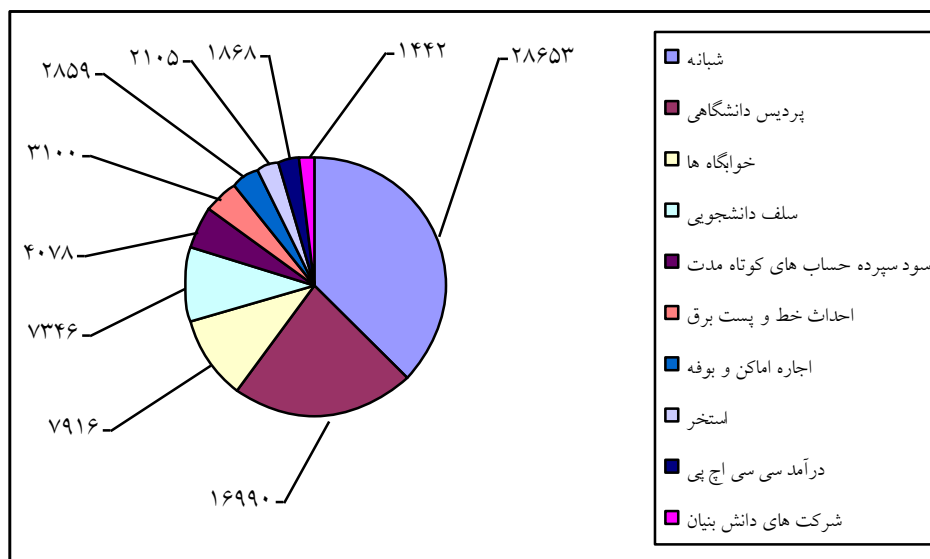
نمودار شماره (۱۲-۱): درآمدهای اختصاصی دانشگاه در سال ۱۳۹۰

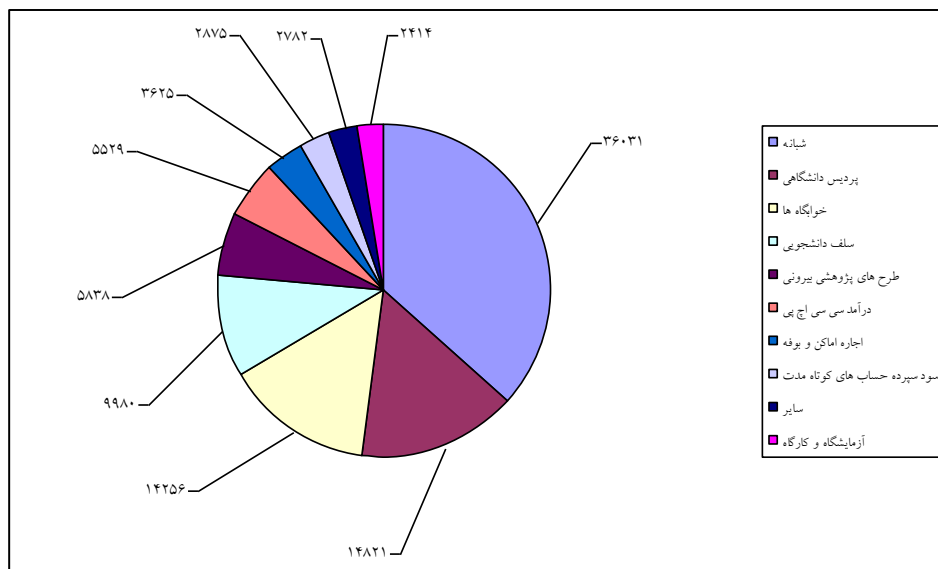
نمودار شماره (۱۳-۱): درآمدهای اختصاصی دانشگاه در سال ۱۳۹۱

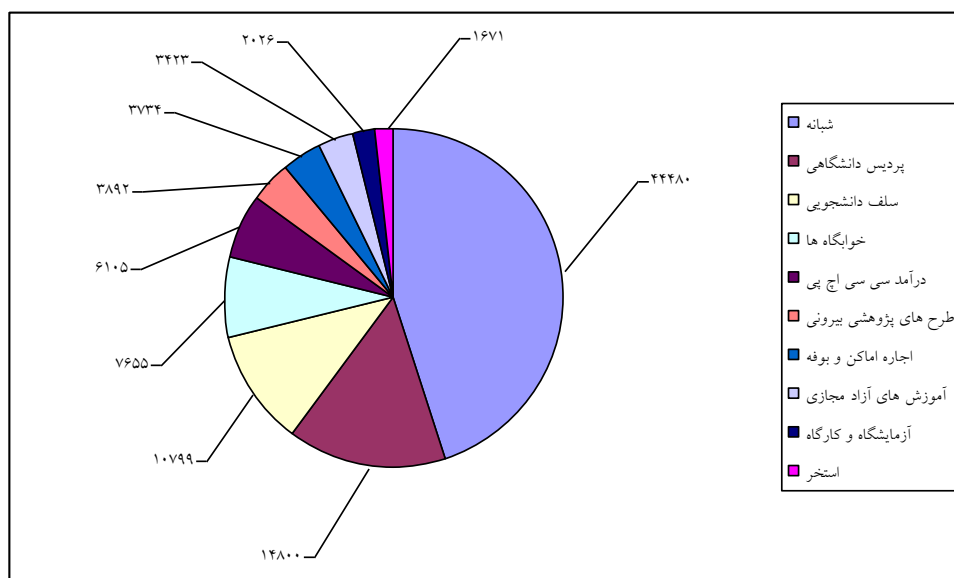
نمودار شماره (۱۴-۱): درآمدهای اختصاصی دانشگاه در سال ۱۳۹۲

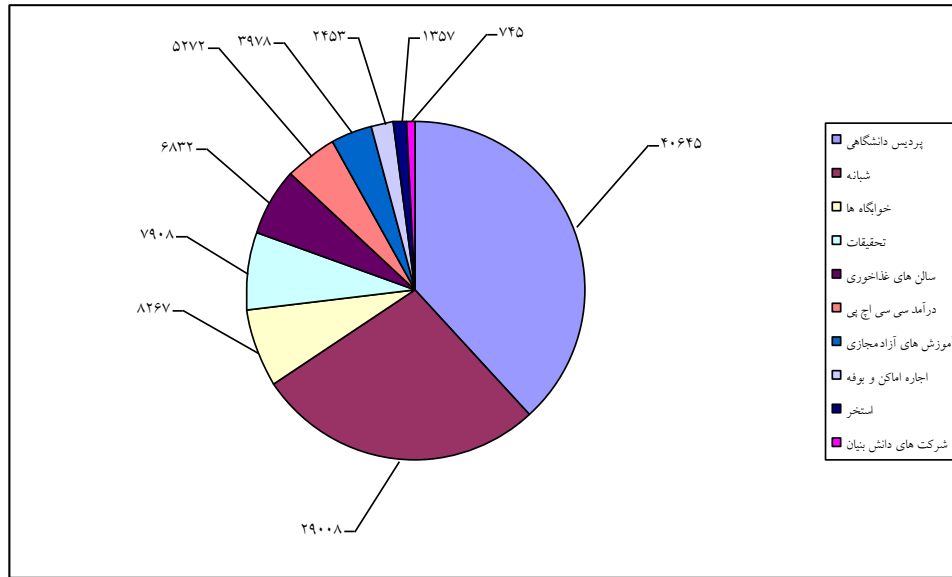
نمودار شماره (۱۵-۱): درآمدهای اختصاصی دانشگاه در سال ۱۳۹۳

نمودار شماره (۱۶-۱): درآمدهای اختصاصی دانشگاه در سال ۱۳۹۴

نمودار شماره (۱۷-۱): درآمدهای اختصاصی دانشگاه در سال ۱۳۹۵

نمودار شماره (۱۸-۱): درآمدهای اختصاصی دانشگاه در سال ۱۳۹۶

مسأله تامین مالی دانشگاه

رشد تقاضا برای آموزش عالی در ۲۰ سال گذشته و احتمال ادامه روند افزایش آن در دهه آینده، آموزش عالی را با محدودیت های زیادی به ویژه در زمینه تامین مالی آموزش عالی مواجه کرده است. کمبود منابع مالی، محدودیت هایی را در زمینه پاسخگویی به انتظارات از دانشگاه به ویژه در زمینه کیفیت به وجود آورده است. به همین دلیل ثبات دانشگاه را زیر سوال رفته است. هم اکنون بیشترین چالش هایی که دانشگاه با آن مواجهن است، در قالب سوالات زیر مطرح می شود: دانشگاه چگونه منابع مالی خود را افزایش دهند؟ چگونه منابع مالی خود را متنوع سازد؟ چگونه تخصیص بهینه منابع به شکل بهینه در داخل دانشگاه شکل بگیرد و مدیریت شود؟

ارزش آفرینی و خلق ثروت در دانشگاه امروز

امروزه به جای دانشگاه های کارآفرین، از دانشگاه های «ارزش آفرین» سخن گفته می شود. این موضوع جزئی از شاخص های رتبه بندی دانشگاه ها است و باید در عرصه رقابت توجه ویژه ای به آن داشت. یکی از شاخص های مهم که در ارزیابی ها مدنظر است، شاخص های ارزش آفرینی است که به روند توسعه دانش جهت تولید ثروت مبتنی است و تعداد شرکت های spin off، گردش مالی آنها، فروش خدمات فنی، مهندسی و کسب درآمد از فروش پتنت و لیسانس فناوری، قراردادهای ارتباط با صنعت و... از مصادیق آن هستند. امروزه تولید ثروت بر پایه علم، ارزش افزوده بالایی دارد و دانشگاه باید علم و فناوری را به گونه ای دنبال کند که منجر به تولید ثروت شود و ثروتی ارزشمندتر و مناسب تر است که بر مبنای علم و فناوری حاصل گردد.

بودجه عمومی دانشگاه صرف مخارج عمومی آن می‌شود و بازگشتی ندارد، در حالی که بودجه پژوهش نوعی سرمایه گذاری است. تجربه بهترین دانشگاه‌های دنیا و موفق در این زمینه نشان داده است که با توسعه دانش، توسعه فناوری، توسعه محصول و تجاری سازی و موفقیت در بازار می‌توان بخش قابل توجهی از هزینه‌های دانشگاه را تأمین کرد. در صورت استفاده صحیح از این بودجه و تولید فناوری چه از طریق فروش فناوری و چه از طریق تولید محصول دارای ارزش افزوده، سرمایه به چرخه پژوهش باز می‌گردد. از طرفی با برنامه ریزی دقیق تر و سودآوری بیشتر می‌توان بخشی از هزینه‌های توسعه‌ای دانشگاه را از این طریق تأمین کرد. تأمین مالی یعنی تهیه منابع مالی و وجوه برای ادامه فعالیت دانشگاه و ایجاد و راه اندازی طرح های سرمایه گذاری و اقتصادی. روش های تأمین مالی در دو گروه تأمین مالی کوتاه مدت و بلندمدت مورد مطالعه قرار می‌گیرد. تأمین مالی کوتاه مدت برای پشتیبانی سرمایه گذاری موقت در دارایی های جاری مورد استفاده قرار می‌گیرد.

فصل دوم

الگوهای ساختاری تأمین مالی در دانشگاه های کشور

دانشگاه تهران

سازمان سرمایه گذاری دانشگاه تهران

سازمان یک مؤسسه وابسته به دانشگاه تهران است که به استناد ماده یک آئین نامه مالی و معاملاتی دانشگاه تهران دارای استقلال مالی و اداری است و صد در صد مالکیت آن متعلق به دانشگاه تهران است. سازمان از نظر ساختاری مستقیماً زیر نظر هیأت امناء و هیأت عامل قرار دارد و گزارشات مالی و عملکرد خود را صرفاً به هیأت عامل و هیأت امناء ارائه می نماید.

شرکت توسعه و سرمایه گذاری دانشگاه تهران

مدیریت سرمایه گذاری جهت حمایت از اهداف آموزشی و پژوهشی دانشگاه تهران، جلب حمایت های مالی به منظور تقویت و توسعه منابع مالی دانشگاه تهران، مدیریت سرمایه گذاری ها و دارایی های فیزیکی و مالی جهت حداکثر بازده اقتصادی، مدیریت و بهره برداری اقتصادی از کلیه دارایی مشهود و نامشهود، استفاده از پتانسیل های بازار سرمایه جهت تامین مالی صنایع و شرکت ها، سرمایه گذاری در کلیه صنایع و کسب و کار ها جهت خلق ارزش افزوده، سرمایه گذاری مشترک.

شرکت توسعه سرمایه گذاری دانشگاه تهران از حیث شخصیت حقوقی یک شرکت سهامی خاص است که مالکیت آن متعلق به سازمان توسعه و سرمایه گذاری دانشگاه تهران به نمایندگی از دانشگاه تهران می باشد. دارایی های دانشگاه تهران از دارایی های شرکت متمایز است. دارایی ها و اموال بلااستفاده آموزشی و پژوهشی دانشگاه تهران می تواند با مصوبه هیأت امناء دانشگاه تهران از طریق افزایش سرمایه، جز دارایی ها و سرمایه شرکت قرار گیرد و در چارچوب آئین نامه مالی و معاملاتی شرکت مصوب هیأت امناء دانشگاه تهران مدیریت شود. بعلاوه مدیریت دارایی های دانشگاه تهران توسط این شرکت می بایست در چارچوب آئین نامه مالی و معاملاتی دانشگاه تهران و سایر آیین نامه های ذیربط و با اخذ مجوز قانونی از مراجع ذیصلاح دانشگاه انجام گیرد.

وظایف شرکت

مشاوره تامین مالی

تأمین مالی مناسب همواره از مهم ترین مسائل شرکت ها و پروژه ها بوده است. بسیاری از شرکت ها بدون آگاهی از روش های تأمین مالی مقرون به صرفه و متناسب با نیاز خود، از روش های تأمین مالی پر هزینه استفاده می کنند که کارایی لازم را نیز ندارند. ما با استفاده از تجربه خود و ظرفیت های دانشگاه تهران در امر تأمین مالی بهترین راهکار تأمین مالی را به شما معرفی می کنیم.

تحلیل و مشاوره کسب و کار

همواره در کسب و کار های امروزی، تحلیل و شناخت از کسب و کار خود باعث برتری نسبت به رقبا می شود. شرکت توسعه سرمایه گذاری دانشگاه تهران ضمن ارزیابی وضع موجود کسب و کار ها (اعم از نوپا و بالغ)، مشاوره در جهت بهبود این کسب و کارها ارائه خواهد داد.

تحلیل و مشاوره اقتصادی

با توجه به تغییر و تحولات زیاد در اقتصاد کلان، پویایی فضای کسب و کار و پیچیدگی تأثیرات متغیرهای اقتصادی بر هم و همچنین بر عملکرد شرکت‌ها نیاز به تحلیل‌های جامع از وضعیت اقتصاد کلان، بازارها و شرکت‌ها بیش از پیش احساس می‌شود.

شرکت توسعه سرمایه گذاری دانشگاه تهران با تکیه بر تیم توانمند خود در حوزه تحلیل و مشاوره اقتصادی گامی مهم جهت رفع این نیاز برداشته و گزارش‌های متفاوتی در حوزه تحلیل صنایع، بازارها و شرکت‌ها تهیه می‌کند.

تهیه طرح کسب و کار (Business Plan)

وقتی طرح کسب و کار را به صورت شفاف و متقاعدکننده تنظیم کنید، در هر مرحله از کار تمرکزتان را برای رسیدن به اهداف فردی و مالی هدایت خواهد کرد. یک بیزینس پلن خوب همچنین می‌تواند افراد و سازمان‌هایی مانند بانک‌ها را به سرمایه‌گذاری در کسب‌وکار شما ترغیب کند. شرکت توسعه سرمایه گذاری دانشگاه تهران با تکیه بر دانش فنی و تجربه خود، شما را در این امر یاری می‌رساند.

آموزش

برگزاری دوره های آموزشی در مباحث بازار های سرمایه، راه اندازی کسب و کار و استارت‌آپ‌ها اجرایی کردن ایده های نرم افزاری در عمل کار چندان راحتی نیست. حتی در صورت پیدا کردن نیروی متخصص نیز در صورت نداشتن مهارت مدیریت پروژه های نرم افزاری پروسه تولید نرم افزار امری زمان بر و طاقت فرسا خواهد شد. در صورتی که برای اجرای کردن استارت‌آپ خود با چالش های فنی مواجه هستید. تیم IT صندوق توسعه سرمایه گذاری دانشگاه تهران شما را در پیاده سازی و رفع چالش های فنی پیش رو یاری خواهند کرد. در فرایند اجرایی ابتدا نیاز ها مورد بررسی قرار می گیرد. سپس با توجه به نیاز ها، اپلیکیشن وبسایت یا سخت افزار مورد نظر شما طراحی می شود. بعد از طراحی و در صورت تایید شما برنامه نویسی محصول مورد نظر انجام می شود. تولید و برنامه نویسی مطابق با طرح پیش بینی شده در مراحل قبل توسط نیروهای متخصص هر زمینه در این مرحله در سریع ترین زمان ممکن انجام خواهد گرفت

ارزشگذاری

ارزش گذاری (Valuation) به فرایند تعیین ارزش فعلی (Present value) یک دارایی، شرکت یا کسب و کار گفته می‌شود. ارزش فعلی دارایی یا شرکت می‌تواند بر اساس روش به کار گرفته شده، برابر با ارزش ذاتی (Intrinsic value) یا ارزش اقتصادی (Economic value) آن باشد. در یک کلام، ارزش گذاری برای پاسخ به این سوال است که دارایی یا شرکت چقدر می‌ارزد؟

ارزش‌گذاری یکی از مهم‌ترین ارکان علم مالی است، به همین دلیل روش‌های زیادی برای ارزش‌گذاری دارایی‌ها و شرکت‌ها در طول زمان به وجود آمده است.

از این رو شرکت توسعه سرمایه گذاری دانشگاه تهران یکی از فعالیت های اصلی خود را به حوزه ارزش‌گذاری اختصاص داده است که تجربه های ارزنده ای در حوزه استارت‌آپ ها و کسب و کار های دیگر به وجود آمده است.

صندوق سرمایه گذاری جسورانه یکم دانشگاه تهران

هدف از تشکیل صندوق، جمع‌آوری سرمایه از سرمایه‌گذاران و سرمایه‌گذاری در شرکت‌های در شرف تأسیس و یا نوپای دارای پتانسیل رشد زیاد و سریع با هدف کسب بیشترین بازده اقتصادی ممکن در برابر پذیرش ریسک بالا است.

علاوه بر کسب بازدهی از سرمایه‌گذاری‌های بلندمدت در این زمینه، کمک به رشد اقتصادی، کارآفرینی، ایجاد اشتغال و توسعه فن‌آوری از دیگر اهداف صندوق به حساب می‌آیند. در راستای هدف یادشده، صندوق منابع مالی را جمع‌آوری نموده و در اوراق مالکیت اشخاص حقوقی با موضوع فعالیت در پروژه‌های فکری و نوآورانه در زمینه‌های فناوری اطلاعات و ارتباطات به منظور به بهره‌برداری رساندن و تجاری‌سازی دارایی‌های یاد شده از طریق تملک خرد یا مدیریتی، سرمایه‌گذاری می‌نماید. ایجاد این صندوق سبب خواهد شد که بخشی از سرمایه‌گذاران حقوقی یا حقیقی که دارای منابع مالی زیادی هستند، بتوانند پرتفوی خود را با حضور در سرمایه‌گذاری صنایع نوظهور و فن‌آوری‌های پیشرفته تنوع بخشند. با توجه به سهم کمی که این بخش از سرمایه‌گذاری در سبد کلی سرمایه‌گذار دارد، توسعه ساختارها و فرآیندهای سرمایه‌گذاری در چنین حوزه‌هایی به صرفه نیست. درحالی‌که صندوق با توجه به تخصصی بودن خود افراد حرفه‌ای، متخصص و صاحب صلاحیت را گرد هم آورده است و به صورت تخصصی و متمرکز به فعالیت در این حوزه به فعالیت می‌پردازد و زمینه موفقیت بیشتری دارد. صندوق سرمایه‌گذاری جسورانه این امکان را برای سرمایه‌گذاران فراهم می‌آورد که بدون درگیر شدن در چالش‌ها و پیچیدگی‌های صنعت سرمایه‌گذاری مخاطره‌پذیر از مزایا و منافع آن برخوردار شوند.

دانشگاه الزهراء (سلام الله علیها)

صندوق سرمایه‌گذاری نیکوکاری یکی از انواع صندوق‌های سرمایه‌گذاری مشترک و شیوه‌ای نوین است که مدیر صندوق، سرمایه‌سرمایه‌گذاران را در بازار سهام و اوراق با درآمد ثابت سرمایه‌گذاری می‌کند و سود حاصل از آن را در فعالیت‌های خیرخواهانه صرف می‌کند. ساختار صندوق‌های وقفی به نحوی است که از سرمایه‌گذاری وجوه دریافتی در امور نیکوکاری اطمینان حاصل می‌شود، برای این کار از ارکان نظارتی نظیر حسابرس و متولی صندوق استفاده می‌شود.

مدیر صندوق، مورد تایید سازمان بورس و اوراق بهادار است و سعی می‌کند سرمایه‌گذاران را در سبد سهامی مطمئن و یا اوراق با درآمد ثابت سرمایه‌گذاری کند تا ریسک آن به حداقل ممکن برسد و بازدهی بیشتری داشته باشد. ضمن اینکه سرمایه‌گذاران می‌توانند اصل سرمایه خود را بعد از مدتی از صندوق خارج کنند و یا درصدی از سود حاصل را خودشان دریافت کنند.

واقع سرمایه‌گذاران حق انتخاب دارند، ممکن است فردی بخواهد کل سود خود را به امور نیکوکاری تخصیص دهد یا قسمتی از آن را صرف امور نیکوکاری کند و مابقی آن را خودش دریافت کند.

همچنین این امکان نیز وجود دارد که فرد تمامی سرمایه و سود ناشی از آن را به امور نیکوکاری ببخشد در این حالت علاوه بر اینکه سود سرمایه فرد بصورت دوره‌ای صرف امور خیرخواهانه می‌شود پس از انحلال صندوق کل سرمایه او نیز صرف این امور خواهد شد.

همچنین هر صندوق در امیدنامه خود ذکر کرده که سود حاصل از سرمایه‌گذاری خیران را صرف چه فعالیت‌هایی می‌کند. به عنوان مثال معمولاً سرمایه جمع شده را به حمایت از دانشجویان دانشگاه‌ها، بیماران خاص، زندانیان جرائم مالی غیرعمد، فعالیت‌های ورزشی، کودکان بی سرپرست و... اختصاص می‌دهد.

مزایای صندوق سرمایه‌گذاری نیکوکاری

اگر بخواهیم صندوق‌های نیکوکاری را با کارهای نیکوکاری انفرادی مقایسه کنیم، این صندوق‌ها مزیت‌های زیر را هم دارند:

- جمع شدن سرمایه‌های انفرادی و کوچک خیرین برای استفاده در اهداف نیکوکاری بزرگ.
- ساختار قانونی و نظام‌مند برای استفاده از سود سرمایه‌گذاران در امور نیکوکاری.
- ایجاد جریان مستمر وجوه، طوری که وجوه نقد به صورت راکد ذخیره نشوند.
- امکان حفظ اصل سرمایه نیکوکاران.

امکان تخصیص بخشی از سود کسب شده در فعالیت‌های صندوق به خود سرمایه‌گذاران.

صندوق نیکوکاری دانشگاه الزهرا در اجرای ماده ۲۸ و بند ۶ ماده ۷ قانون بازار اوراق بهادار مصوب آذرماه ۱۳۸۴ و ماده ۲ قانون توسعه ابزارها و نهادهای مالی جدید به منظور تسهیل اجرای سیاست کلی اصل چهل و چهارم قانون اساسی مصوب ۱۳۸۸، با مجوز سازمان بورس و اوراق بهادار تحت شماره ۳۴۶۵۰ و شناسه ملی ۱۴۰۰۴۴۱۰۹۸۷ نزد مرجع ثبت شرکت‌ها به ثبت رسیده است. این صندوق در اندازه کوچک و از نوع صندوق‌های در اوراق بهادار با درآمد ثابت و با پیش بینی سود ۱۴ درصد سالیانه است که با حداقل ۵ هزار و حداکثر ۵۰ هزار واحد سرمایه‌گذاری یک میلیون ریالی است. مدیر صندوق شرکت تامین سرمایه امین (سهامی خاص)، مدیر اجرا دانشگاه الزهرا، ضامن نقدشوندگی صندوق شرکت سرمایه‌گذاری بهمن (سهامی عام)، متولی شرکت مشاور سرمایه‌گذاری آوای آگاه (سهامی خاص) و حسابرس صندوق موسسه حسابرسی رهیافت و همکاران است.

هر شخص نیکوکار می‌تواند با سرمایه‌گذاری در این صندوق‌ها، به سه روش در این امر خیرخواهانه شرکت کند: در روش اول سرمایه‌گذار نیکوکار، اصل و در نتیجه تمام منافع حاصل از سرمایه‌گذاری خود را به امور نیکوکارانه صندوق اختصاص می‌دهد. در این صورت گواهی سرمایه‌گذاری به نام دانشگاه الزهرا صادر و به شخص نیکوکار لوح تقدیر اعطاء می‌شود. در روش دوم، سرمایه‌گذار نیکوکار تمام منافع حاصل از سرمایه‌گذاری خود در صندوق را به امور نیکوکارانه اختصاص می‌دهد. در این صورت گواهی سرمایه‌گذاری به نام شخص نیکوکار صادر می‌شود. در سومین روش، سرمایه‌گذار نیکوکار بخشی از منافع سرمایه‌گذاری خود در صندوق را (که سالانه بیش از حداکثر نرخ سود علی‌الحساب سپرده پنج ساله در سیستم بانکی کشور نخواهد بود)، به خود اختصاص داده و در صورتی که از سرمایه‌گذاری وی در صندوق، منفعتی بیشتر به دست آید، مابقی منافع را به امور نیکوکارانه صندوق اختصاص می‌دهد که در این صورت نیز گواهی سرمایه‌گذاری به نام شخص نیکوکار صادر می‌شود.

دانشگاه فردوسی مشهد

واحد ویژه مدیریت خدمات تخصصی آزمایشگاه‌های دانشکده کشاورزی واحدی است تحت پوشش دانشکده کشاورزی دانشگاه فردوسی مشهد که در راستای فعالیت‌های آموزشی و پژوهشی به منظور استفاده حداکثری از ظرفیت‌های بالقوه و امکان مدیریت مؤثر و بهره‌ورانه منابع ایجاد شده است. اهداف و خدمات این مجموعه به شرح ذیل می‌باشد.

اهداف شامل:

- متمرکز نمودن و ساماندهی امکانات و تجهیزات آزمایشگاهی

- بهره‌وری بهینه از امکانات و دستگاه‌ها در راستای تولید سرمایه
- تدوین و بازنگری استانداردهای ملی در زمینه کشاورزی
- احداث آزمایشگاه‌های مرجع در زمینه‌های مختلف کشاورزی
- ایجاد آزمایشگاه‌های همکار (اکرودیت) اداره استاندارد و نظارت بر غذا و دارو
- برگزاری دوره‌ها و کارگاه‌های آموزشی و بازآموزی برای افراد مشغول در صنعت و سازمان‌های ذیربط
- تربیت نیروی انسانی متخصص و کارآفرین
- فراهم‌سازی زمینه‌های معرفی شرکت‌های دانش‌بنیان دانشگاهی در استان
- تجاری‌سازی ایده‌ها و فعالیت‌های پژوهشی دانشگاه
- نهادینه کردن ارتباط راهبردی با صنعت
- کسب منابع متنوع و پایدار به منظور دستیابی به استقلال مالی
- تأمین زیرساخت‌های لازم و به‌روز رسانی تجهیزات و ماشین‌آلات خدمات شامل:
- ارائه خدمات تخصصی آزمایشگاهی
- سرویس، تعمیر و نگهداری تجهیزات آزمایشگاهی
- همکاری و هماهنگی در برگزاری دوره‌های آموزشی

پارک علم و فناوری شریف

ناحیه نوآوری شریف از طرح‌های جدید پارک علم و فناوری شریف است که در نظر دارد شرکت‌هایی را که در این ناحیه در اطراف دانشگاه استقرار دارند مشمول خدمات و پشتیبانی قرار دهد. یکی از اقدامات شاخص در این رابطه پروژه «برج فناوری طرشت» است که قرار است مکانی برای حضور شرکت‌های دانش‌بنیان، فناور، استارت‌آپ‌های رو به رشد و دیگر بازیگران کلیدی فعال در اکوسیستم نوآوری و فناوری کشور باشد. برج فناوری طرشت با سرمایه‌گذاری شرکت سرمایه، آب، خاک، توسعه (ساخت) در تقاطع بلوار صالحی و اکبری در زمینی به مساحت بیش از ۳۲۰۰ مترمربع و در زیربنای ۲۶۰۰۰ مترمربع در دست احداث است. این برج ۱۲۰ واحدی با عاملیت پارک علم و فناوری شریف به شرکت‌های دانش‌بنیان متقاضی واگذار شده است. در تابستان سال ۹۹ این برج به بهره‌برداری خواهد رسید و شرکت‌های دانش‌بنیان در آن مستقر خواهند شد.

نکته حائز اهمیت درخصوص این پروژه که بزرگ‌ترین زیرساخت فناوری کشور خواهد بود، استفاده نشدن از اعتبارات دولتی است که نشان دهنده اهمیت مشارکت‌های بازیگران بخش خصوصی با یکدیگر می‌باشد. تحقق این امر با حمایت و تسهیل‌گری نهادهای عمومی همچون شهرداری تهران، معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری و هدایت پارک علم و فناوری دانشگاه صنعتی شریف میسر شده است.

با گذر زمان و فراگیر شدن موضوع کارآفرینی در دهه‌های اخیر، کسب‌وکارهای بسیاری در مجاورت دانشگاه صنعتی شریف شکل گرفته‌اند. تا جایی که صدها شرکت توسط دانش‌آموختگان جوان، نخبه و با پشتکار این دانشگاه ایجاد شده و ارزش‌آفرینی و اشتغال‌زایی بسیاری به همراه داشته است. با تأسیس پارک علم و فناوری دانشگاه صنعتی شریف در

سال ۹۵، مهم‌ترین برنامه‌ی این مجموعه هویت‌بخشی و توسعه زیست‌بوم شکل گرفته در مجاورت دانشگاه صنعتی شریف، تحت عنوان «ناحیه نوآوری شریف» قرار داده شد که موجب شتاب‌بخشی به روند شکل‌گیری و رشد کمی و کیفی شرکت‌های نوآور در این ناحیه شده است. ناحیه نوآوری شریف به مساحت ۲۵۰ هکتار در میان خیابان آزادی و سه بزرگراه شهید جناح، شیخ فضل الله نوری و یادگار امام واقع شده است و هم‌اکنون بیش از ۵۰۰ شرکت، ۷ شتاب‌دهنده، ۵ صندوق و شرکت سرمایه‌گذاری، ۳ مرکز نوآوری و ۲ فضای کار اشتراکی در آن مستقر هستند. با هدف توسعه راهبردی این ناحیه، مطالعه‌ی جامعی بر ۲۱ ناحیه نوآوری در سطح جهان انجام شده که بر اساس آن اقدامات توسعه‌ای لازم و نقش بازیگران مختلف ناحیه نوآوری شریف مشخص گردیده است. یکی از مهمترین راهبردها، توسعه‌ی ناحیه نوآوری شریف با محوریت بخش خصوصی و بدون مشارکت مستقیم نهادهای دولتی است. بر همین مبنا، پارک علم و فناوری دانشگاه صنعتی شریف در نظر دارد با ایفای نقش تسهیلگری خود و ایجاد تعاملی سازنده بین بدنه علمی دانشگاه صنعتی شریف، بازیگران زیست‌بوم نوآوری و بخش خصوصی توانمند، زمینه را برای بروز استعدادها و شایستگی‌های دانشگاهیان، نخبگان و کارآفرینان در ناحیه نوآوری شریف فراهم نماید و یک الگوی ملی را در زمینه توسعه پایدار و ارزش‌آفرینی ارائه دهد.

ناحیه نوآوری شریف، یک زیست‌بوم نوآوری مبتنی بر یک مکان جغرافیایی است. زیست‌بوم نوآوری به مجموعه‌ای از بازیگران اطلاق می‌شود که در مسیر شکل‌گیری کسب‌وکارها (از لحظه خلق ایده جدید تا ایجاد و رشد کسب‌وکار) دخیل هستند و برای «خلق ارزش مشترک» متناسب با مأموریت، توانمندی یا شایستگی محوری خود به ایفای نقش می‌پردازند.

امروزه زیست‌بوم ناحیه نوآوری شریف شاهد حضور انواع بازیگران یک زیست‌بوم نوآوری بوده است که اکثریت آنها توسط بخش خصوصی مدیریت می‌شوند. نقش‌های منحصر به فرد هر یک از بازیگران و هم‌افزایی و روابط متقابل میان آنها موجب ایجاد فضایی پویا و مستعد برای شکوفایی کسب‌وکارهای نوآور در این منطقه شده است.

مرکز نوآوری دانشگاه شیراز

برنامه ریزی، سازماندهی و هماهنگ نمودن افراد، تجهیزات و فضای فیزیکی (اداری، آزمایشگاهی و کارگاهی) به منظور دستیابی به اهداف مرکز. این وظایف شامل همکاری نزدیک با سایر بخشهای دانشگاه شیراز، آزمایشگاه ها، مراکز و گروه ها جهت مرتبط کردن دانشجویان، فارغ التحصیلان، اساتید و سایر فعالان جامعه دانشگاهی است.

-تهیه برنامه های ترویجی برای توسعه نظام نوآوری شامل برگزاری رویدادهای علمی واجتماعی، برگزاری کارگاه ها، سمینارها و فراهم کردن مجموعه ای از برنامه های آموزشی تخصصی مستمر برای اعضای دانشگاه و برخی از گروه های بیرونی

- ایجاد ارتباط و تعامل لازم با مراکز رشد، پارکهای علم و فناوری، دفاتر ارتباط با صنعت و سایر نهادهای مرتبط
- حمایت از ایجاد هسته های اولیه نوآوری و کارآفرینی و نظارت بر عملکرد آنها. فعالیتهای مربوطه شامل حمایت از ایده های کسب وکار و نوآوری از طریق فراهم کردن فضا و تسهیلات لازم جهت نوآوران و کارآفرینان بالقوه، مربی گری، برنامه های پیش-حمایتی، فراهم کردن دسترسی به منابع مالی اولیه و سرمایه گذاران مرتبط. حوزه های قابل تمرکز جهت مربی گری و حمایت های مداوم می تواند شامل پیش نیازهایی جهت کارآفرینی، ایده های کسب و کار،

فروش و بازاریابی، رقابت، سودآوری و قیمت گذاری، برنامه ریزی مالی، تامین مالی و سرمایه گذاری، چارچوبهای حقوقی و همکاری های رسمی باشد.

- برگزاری رویدادها و مسابقات مورد نیاز کارآفرینان و نوآوران شامل مسابقات نوآوری و کارآفرینی و رویدادهای طرح کسب و کار، شبکه سازی میان متخصصان، نوآوران و کارآفرینان درون و بیرون دانشگاه به همراه برنامه های توسعه مهارتهای نوآوری و کارآفرینی

- برگزاری دوره های آموزشی با هدف افزایش مهارتهای حرفه ای کارآفرینی و پرورش خلاقیت و نوآوری
- انجام وظایف مربوط به شتابدهی. این وظایف بایستی از طریق همکاری (تفاهمنامه و قرارداد) با شرکتهای خارج از دانشگاه و سرمایه گذاری آنها صورت پذیرد.

- کمک به ارائه دروس نوآوری و کارآفرینی، راهنمایی و مشاوره پایان نامه، ارائه مهارت از طرق جذب کارآموز و میزبانی عده ای از اساتید و کارآفرینان ملی و بین المللی جهت برگزاری دوره های آموزشی نوآوری و کارآفرینی.

- کمک به پژوهش در زمینه های مربوطه شامل نقش نوآوری بر توسعه اقتصاد دانش بنیان، محدودیت ها، چالشها و راه حلهایی جهت بهبود کسب و کار، کسب و کارهای نوپا و سرمایه گذاری، نوآوری و کارآفرینی، زنان و کسب و کار، کارآفرینی اجتماعی و بازاریابی محتوا

- ارائه مشورت، سرپرستی یا پیاده سازی زیست بوم کارآفرینی و حوزه های مرتبط به سازمان های محلی، منطقه ای و ملی، براساس سیاست و رویه های مرکز مشاوره دانشگاهی

- ایجاد هماهنگی بین واحدهای مرتبط در دانشگاه در راستای بهره وری بیشتر و ایجاد یک زیست بوم پویا و قدرتمند در راستای اهداف مرکز

- انجام فعالیتهای واحدهای زیرمجموعه برطبق اساسنامه های آن زیرمجموعه ها
شرکتهای فعال بیرون دانشگاه می توانند با توافق دانشگاه دفاتر تحقیق، توسعه و نوآوری خود را زیر نظر این مرکز تشکیل دهند.

- تمامی مراکز شتابدهنده در زیرمجموعه واحد شتابدهی شکل می گیرند.
- فراهم آوری ارتباط بین تیم های کارآفرینی دانشگاهی و بنگاههای فناور دانش بنیان

فصل سوم

الگوهای تشکیل

حوزه تأمین مالی

سرمایه گذاری و طرح های اقتصادی

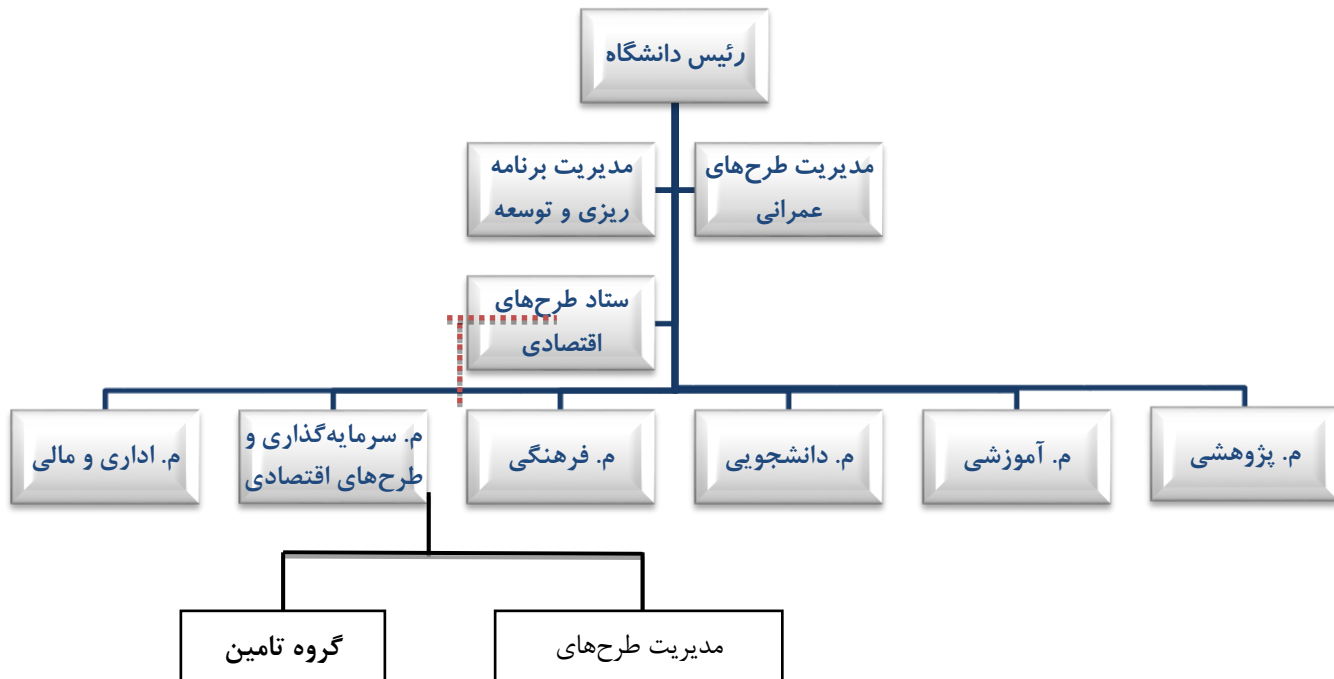
رویکردهای ارایه شده در حوزه اقتصادی ومالی

با توجه به مباحث انجام شده در دانشگاه کاشان برای تامین مالی، رویکردهای زیر وجود دارد:

جدول شماره (۱-۳): رویکردهای تامین مالی دانشگاه کاشان

۱	موضوع تامین مالی و سرمایه گذاری با ماموریت دانشگاه که آموزش و پژوهش است در تعارض است.
۲	تامین مالی در دانشگاه ضرورتی ندارد چون دانشگاه سازمان دولتی است که منابع آن به وسیله دولت باید تامین شود.
۳	تامین مالی با توجه به قوانین ومقررات موجود امکان پذیر نیست.
۴	واحدها ومديريت ها آگاهی چندانی از این موضوع ندارند.
۵	ساختاری برای تامین مالی نیاز نیست. با همین ساختار فعلی و چابک سازی باید موضوع تامین مالی دنبال شود.
۶	حدود تامین مالی، سرمایه گذاری و موضوعات اقتصادی در دانشگاه کجاست.
۷	موضوع به صورت موردی انجام شود. اگر موفق بود به سایر حوزه ها تعمیم داده شود.
۸	تعارض واحد یا مدیریت جدید با حوزه های جاری چگونه انجام می شود؟
۹	همه حوزه های دانشگاه باید به موضوع اقتصادی بپردازند نه مدیریتی خاص

گزینه‌های ساختاری برای حوزه اقتصادی و تامین مالی دانشگاه
۱- تشکیل معاونت جدید سرمایه‌گذاری و طرح‌های اقتصادی (با عنوان تامین مالی و طرح‌های اقتصادی)

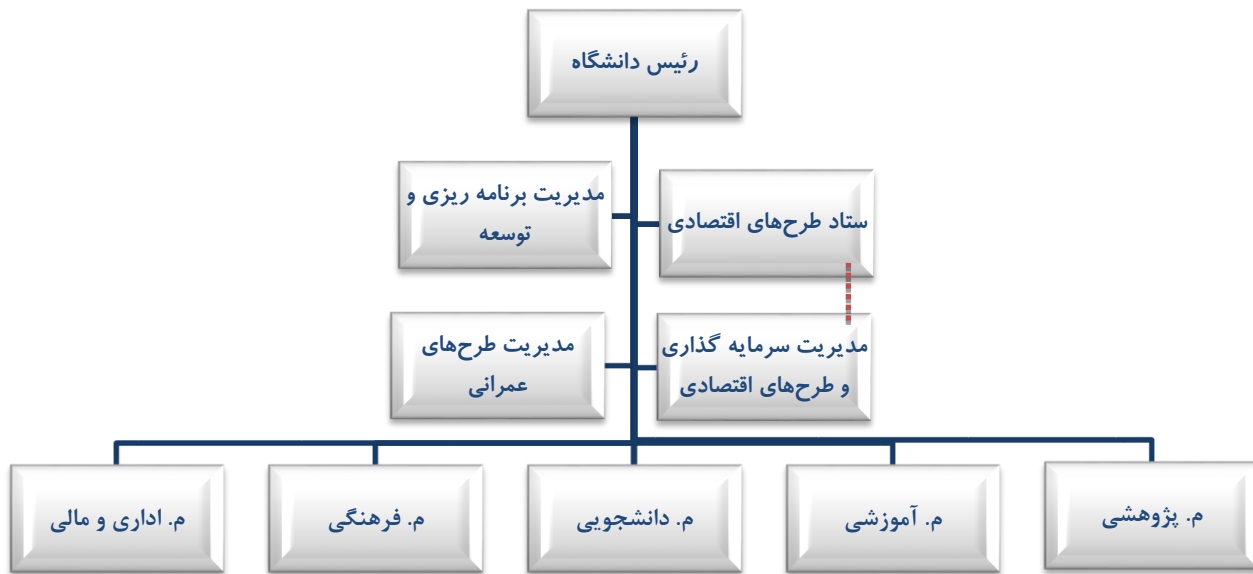

نمودار (۱-۳): ساختار معاونت جدید سرمایه‌گذاری و طرح‌های اقتصادی

این گزینه حوزه مالی و اقتصادی دانشگاه را در سطح تصمیم‌سازی و تصمیم‌گیری ارتقا می‌دهد و موجب می‌شود آثار اقتصادی و مالی بسیاری از تصمیمات کلان دانشگاه تبیین شود و علاوه بر آن نگرشی اقتصادی و مالی بر تصمیمات حاکم کند.

۲-تشکیل مدیریت سرمایه گذاری و طرح های اقتصادی(یا تامین مالی و طرح های اقتصادی) تحت نظر ریاست دانشگاه

تشکیل مدیریت جدید در کنار مدیریت های برنامه ریزی و مدیریت طرح های عمرانی تحت نظارت رییس دانشگاه هستند.

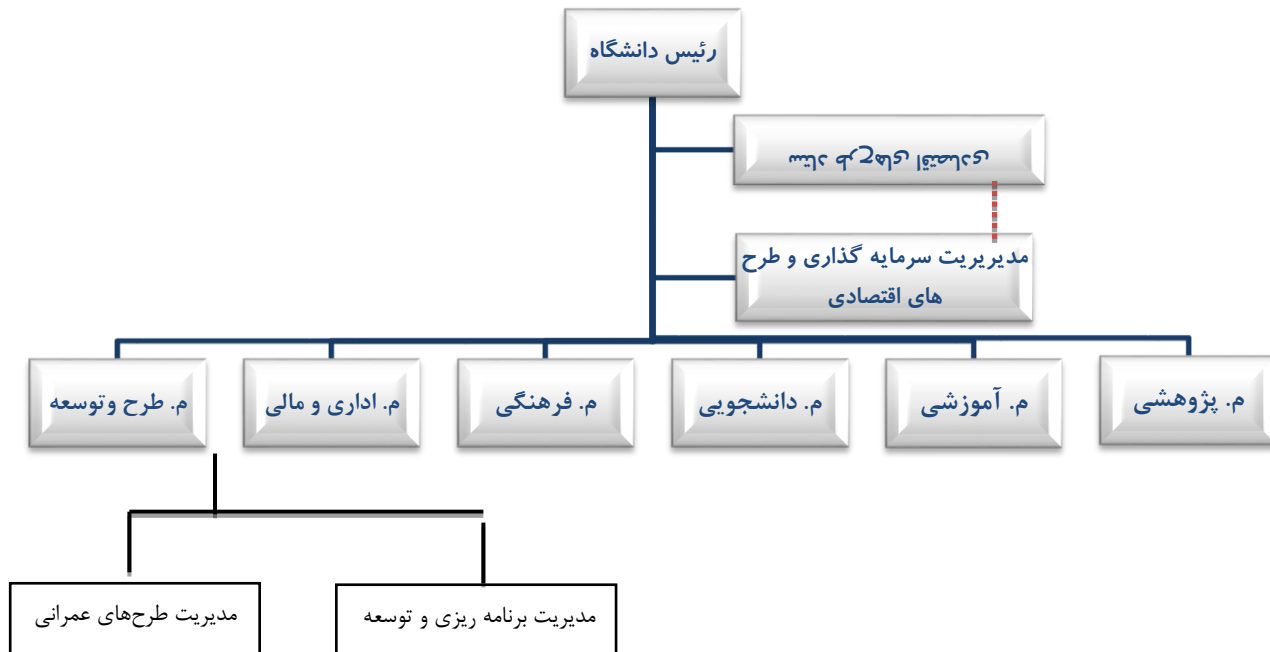

نمودار (۲-۳): ساختار مدیریت سرمایه گذاری و طرح های اقتصادی

در این گزینه مدیریتی جدید دارای یک گروه تامین مالی و اداره طرح های اقتصادی تشکیل می شود و زیر مجموعه ریاست فعالیت خواهد نمود.

۳- تشکیل مدیریت سرمایه‌گذاری و طرح‌های اقتصادی (یا تامین مالی و طرح‌های اقتصادی) تحت نظر ریاست دانشگاه

معاونت طرح و توسعه شامل دو مدیریت برنامه ریزی و توسعه و مدیریت طرح‌های عمرانی تشکیل خواهد شد.

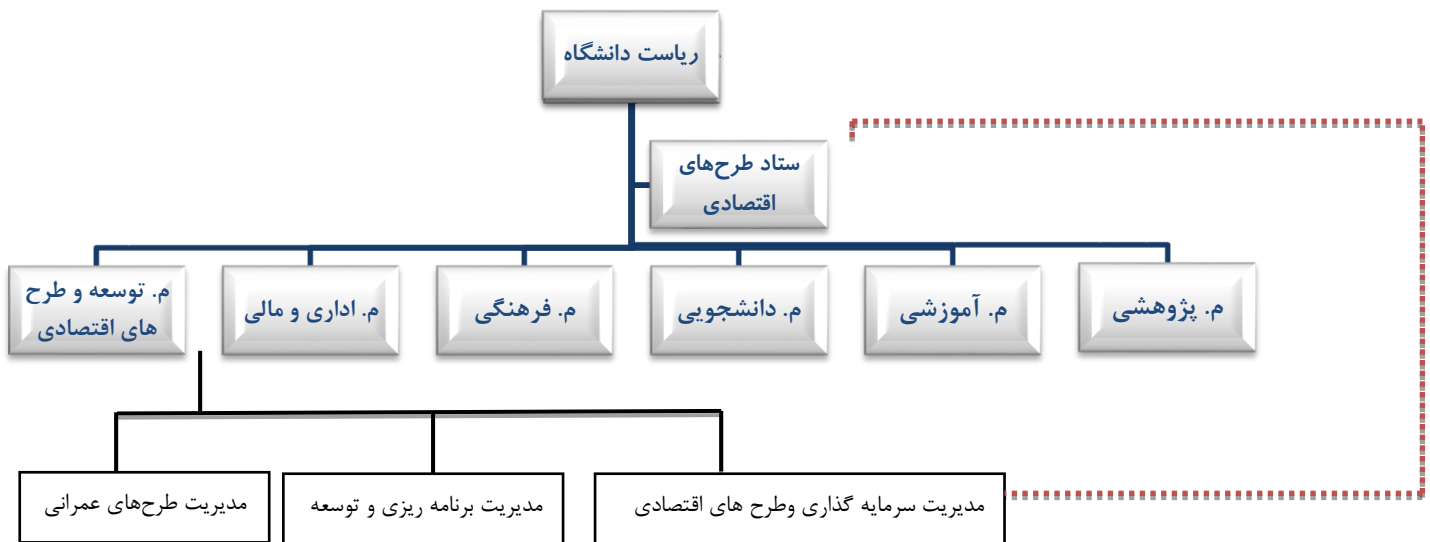

نمودار (۳-۳): ساختار معاونت طرح و توسعه

در این گزینه مدیریتی جدید دارای یک گروه تامین مالی و اداره طرح‌های اقتصادی تشکیل می‌شود و زیر مجموعه ریاست فعالیت خواهد نمود.

۴-تشکیل معاونت توسعه و طرح‌های اقتصادی

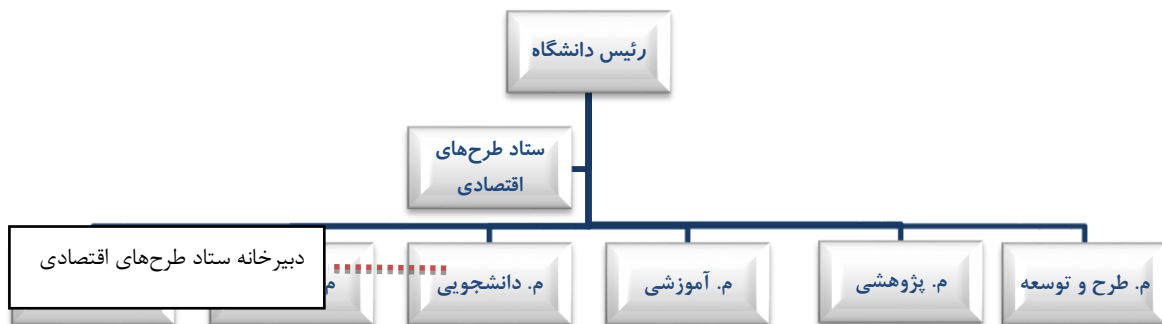
شامل سه مدیریت برنامه ریزی و مدیریت عمرانی و مدیریت سرمایه گذاری و طرح های اقتصادی

نمودار(۳-۴): ساختار معاونت توسعه و طرح های اقتصادی

در این گزینه معاونت طرح و توسعه با دو مدیریت تشکیل خواهد گرفت. اما مدیریت جدید تحت عنوان مدیریت سرمایه‌گذاری و طرح‌های اقتصادی زیر مجموعه ریاست دانشگاه با یک گروه و یک اداره تشکیل شود.

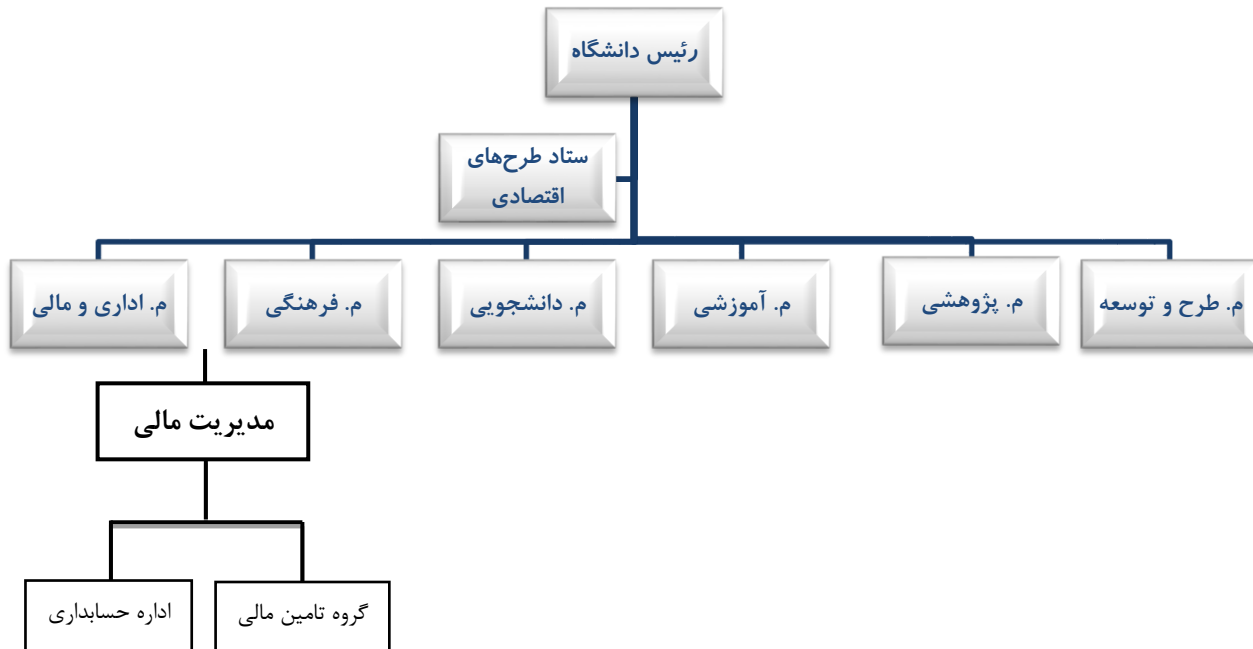
۵- تشکیل یک دبیرخانه زیر مجموعه ستاد طرح‌های اقتصادی

نمودار(۳-۵): تشکیل دبیرخانه زیر مجموعه ستاد طرح های اقتصادی

در این گزینه به جای ایجاد یک مدیریت جدا، دبیرخانه‌ای برای فعالیت‌های اجرایی ستاد طرح‌های اقتصادی تشکیل خواهد شد. این دبیرخانه مصوبات ستاد طرح‌های اقتصادی را اجرایی خواهد کرد.

۶- تشکیل گروه تامین مالی در حوزه معاونت اداری و مالی

نمودار (۳-۶): ساختار تشکیل گروه تامین مالی در حوزه معاونت اداری و مالی

در این گزینه، واحدی به نام "گروه تامین مالی" برای موضوع تامین مالی در حوزه معاونت اداری و مالی تشکیل می‌شود.

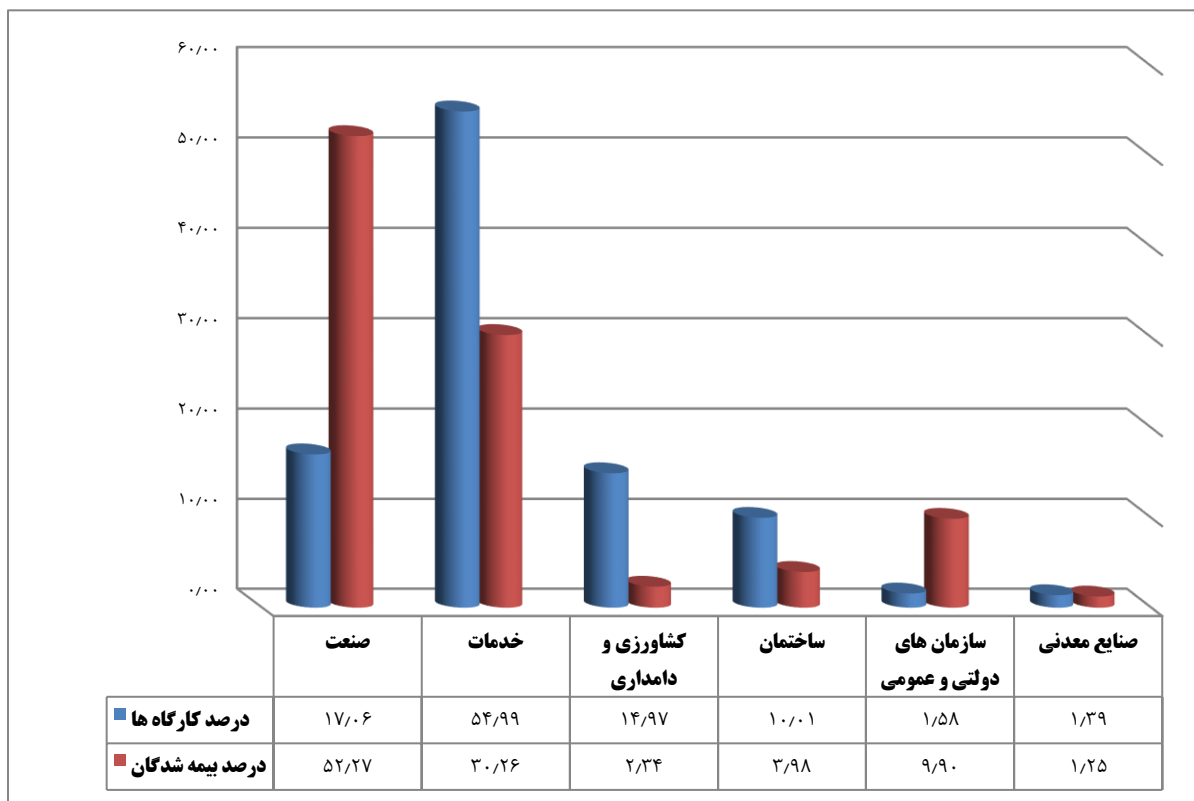
فصل چهارم

قابلیت های اقتصادی و صنعتی منطقه کاشان

شناخت بنگاه های اقتصادی در شهرستان کاشان

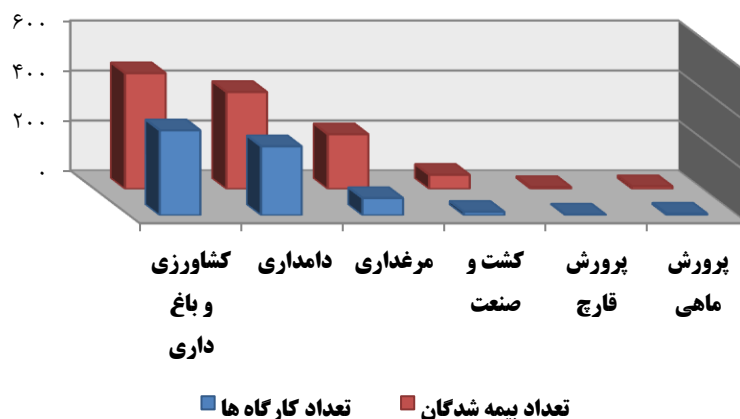
با توجه به آمار سازمان تامین اجتماعی در سال ۱۳۹۵ در شهرستان کاشان بیش از ۵۱۰۰ کارگاه مشغول به فعالیت هستند. با توجه به لیست بیمه شدگان اجباری حوزه های فعالیت در شهرستان کاشان شامل صنعت، کشاورزی و دامداری، ساختمان، سازمان های دولتی و عمومی غیردولتی، صنایع معدنی و خدمات می باشد. بنگاه های صنعتی با داشتن ۱۷,۰۶ درصد تعداد کارگاه و ۵۲,۲۷ درصد افراد بیمه شده بیشترین سهم در اشتغال و در بخش خدمات با اختصاص ۳۰,۲۶ درصد تعداد افراد بیمه شده و ۵۴,۹۹ درصد تعداد کارگاه، دارای بیشترین سهم در تعداد کارگاه ها در شهرستان کاشان می باشد. بخش خدمات شهرستان کاشان به بخش های سلامت، آموزش، حمل و نقل و انبارداری، فعالیت های حرفه ای، چاپ، تبلیغات و خدمات کامپیوتری، شرکت های پیمانکاری، دفاتر اداری شرکت ها، عمده فروشی و خرده فروشی، املاک و مستغلات، تولید و فروش پرده و پارچه، غذایی، امور مالی و بیمه، انجمن ها، شرکت های تعاونی، گردشگری و سایر تقسیم می شود که تعداد کارگاه ها و بیمه شدگان آن بیان شده است.

جدول (۴-۱): سهم بخش های مختلف اقتصادی شهرستان کاشان با توجه به لیست بیمه شدگان اجباری		
حوزه فعالیت	تعداد کارگاه ها	تعداد بیمه شدگان
صنعت	۸۰۸	۲۵۵۹۳
خدمات	۲۶۰۵	۱۴۸۱۹
کشاورزی و دامداری	۷۰۹	۱۱۴۶
ساختمان	۴۷۴	۱۹۵۰
سازمان های دولتی و عمومی غیردولتی	۷۵	۴۸۴۹
صنایع معدنی	۶۶	۶۱۰
مجموع	۴۷۳۷	۴۸۹۶۷

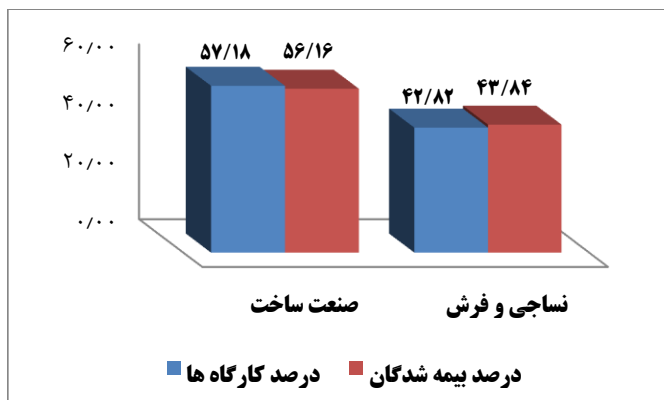
نمودار (۴-۱): سهم بنگاه های شهرستان کاشان به تفکیک رشته فعالیتها با توجه بیمه شدگان اجباری

حوزه کشاورزی و دامداری به بخش های کشاورزی و باغداری، دامداری، مرغداری، کشت و صنعت، پرورش قارچ و پرورش ماهی تقسیم می شود. بیشترین تعداد کارگاه ها و بیمه شدگان در این حوزه مربوط به بخش کشاورزی و باغداری می باشد. حوزه صنعت به دو گروه صنعت ساخت و صنعت نساجی و فرش تقسیم می شود. صنعت ساخت با ۱۴۳۷۴ بیمه شده، بیشترین بیمه شده در حوزه های مختلف اقتصادی شهرستان کاشان را شامل می شود. با توجه به تعداد کارگاه های زیاد در بخش درب، پنجره و کابینت سازی، این بخش از فعالیت های دیگر مربوط به ساختمان جدا شده و آمار آن بیان شده است.

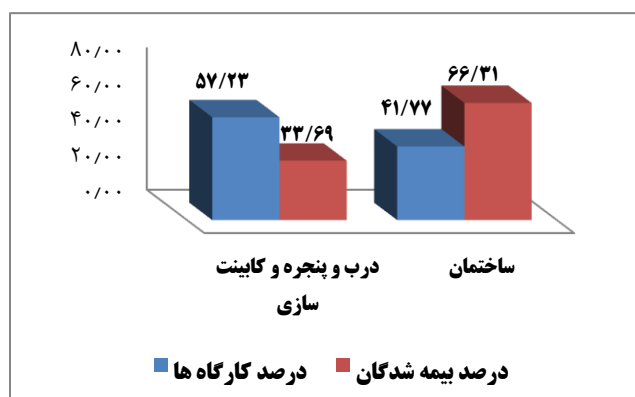
حوزه کشاورزی و دامداری	تعداد کارگاه ها	تعداد بیمه شدگان
کشاورزی و باغداری	۳۴۰	۴۶۳
دامداری	۲۷۶	۳۸۸
مرغداری	۶۹	۲۱۹
کشت و صنعت	۱۴	۵۷
پرورش قارچ	۳	۸
پرورش ماهی	۷	۱۱
مجموع	۷۰۹	۱۱۴۶

نمودار (۲-۴): سهم حوزه کشاورزی و دامداری بنگاه های شهرستان کاشان به تفکیک رشته فعالیت ها

حوزه صنعت	تعداد کارگاه ها	تعداد بیمه شدگان
صنعت ساخت	۴۶۲	۱۴۳۷۴
نساجی و فرش	۳۴۶	۱۱۲۱۹
مجموع	۸۰۸	۲۵۵۹۳

نمودار (۳-۴): سهم حوزه صنعت بنگاه های شهرستان کاشان به تفکیک فعالیت ها

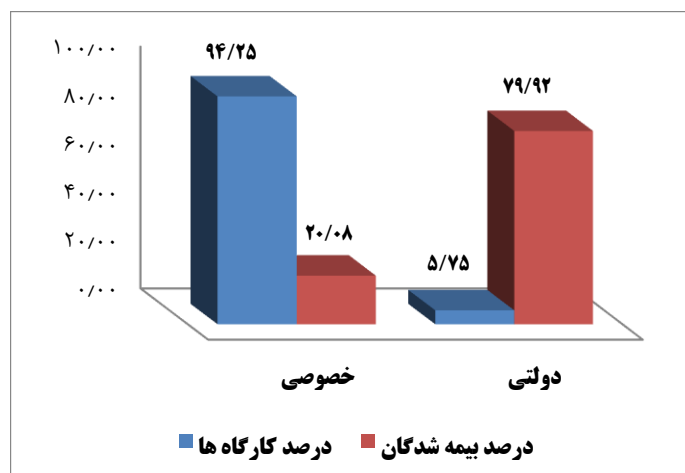
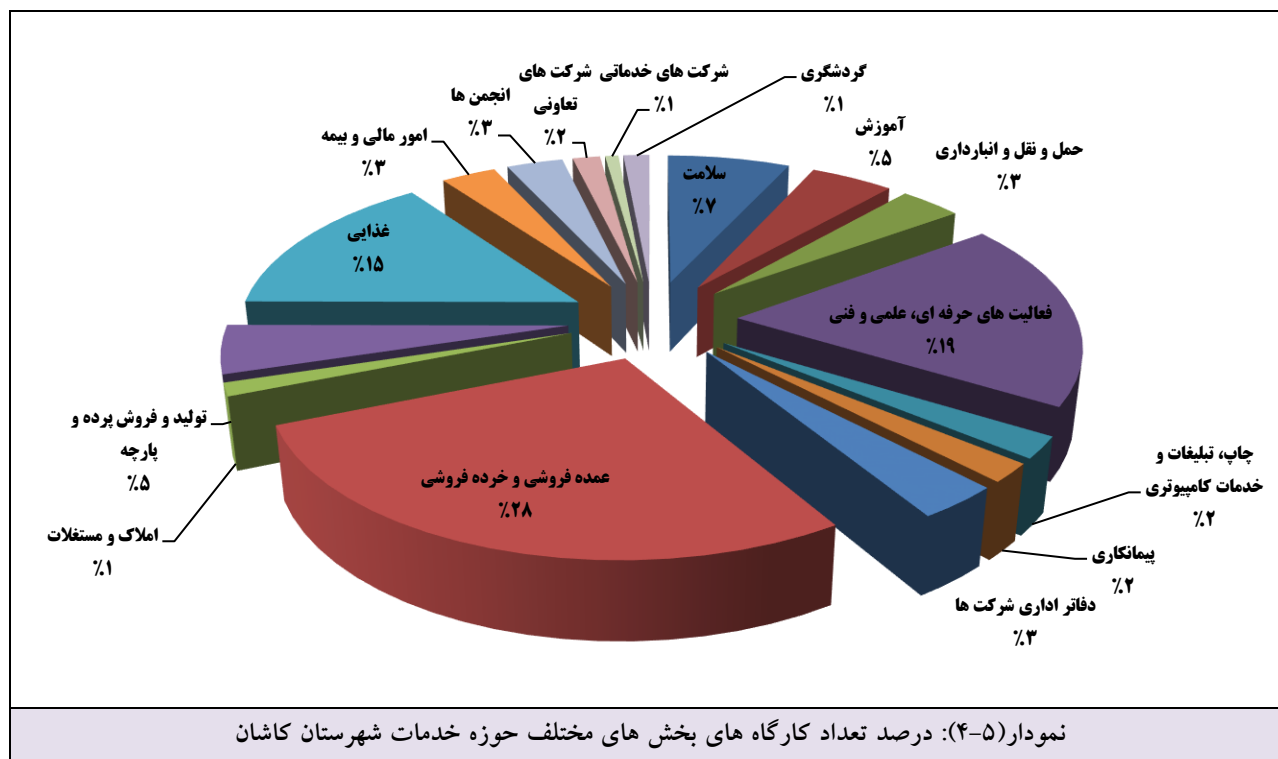

حوزه ساختمان	تعداد کارگاه ها	تعداد بیمه شدگان
درب و پنجره و کابینت سازی	۲۷۶	۶۵۷
ساختمان	۱۹۸	۱۲۹۳
مجموع	۴۷۴	۱۹۵۰

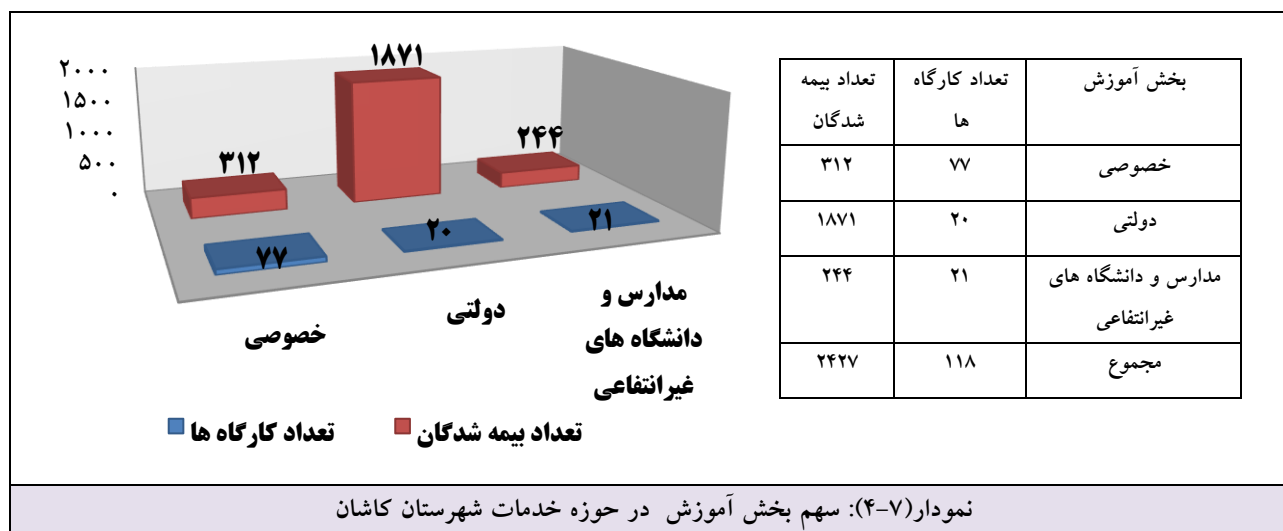
نمودار (۴-۴) سهم حوزه ساختمان بنگاه های شهرستان کاشان به تفکیک فعالیت ها

حوزه خدمات شهرستان کاشان، دارای بخش‌های متعدد می‌باشد که در جدول ۲، تعداد کارگاه‌ها و بیمه-شدگان هر بخش از این حوزه مشاهده می‌شود. در مورد شرکت‌های تعاونی بیان این نکته ضروری است که برخی شرکت‌های تعاونی مرتبط با حوزه‌های دیگر در ساختار اقتصادی به زیرگروه‌های آن بخش‌ها انتقال یافته‌اند. عمده فروشی و خرده فروشی با ۲۸ درصد کارگاه‌ها، دارای بیشترین تعداد کارگاه در این حوزه می‌باشد. بخش سلامت نیز به دو گروه خصوصی و دولتی تقسیم می‌شود. با وجود اینکه تعداد کارگاه‌های بخش خصوصی سلامت به مراتب از بخش دولتی بیشتر است ولی سهم بیمه شدگان حوزه دولتی بسیار بیشتر می‌باشد. بخش آموزش به گروه‌های خصوصی، دولتی و مدارس و دانشگاه‌های غیرانتفاعی تقسیم می‌شود. در این بخش نیز بنگاه‌های دولتی با وجود تعداد کم، بیشترین افراد بیمه شده را به خود اختصاص داده است. آن دسته از کارگاه‌هایی که با اسامی افراد ثبت شده و دسته کارگاه‌های مربوط به یک حرفه که در مقایسه با بخش‌های جدول ۲ بسیار اندک بوده و شرکت‌هایی که حوزه فعالیت آنها مشخص نبوده است در بخش سایر آورده شده است.

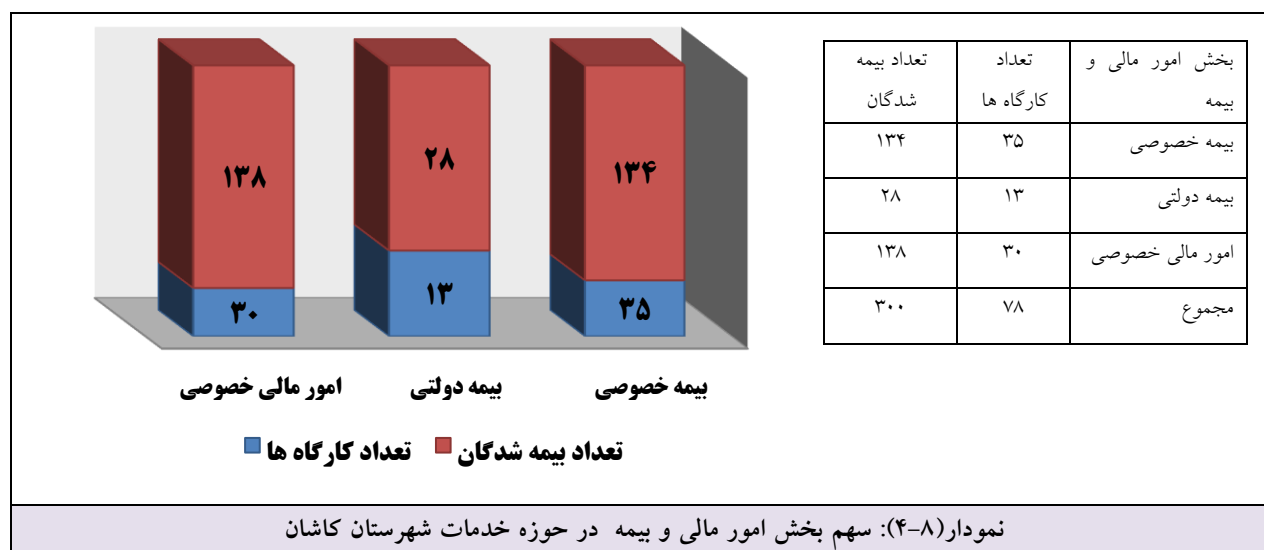
جدول (۲-۴): بخش‌های مختلف در حوزه خدمات شهرستان کاشان		
حوزه خدمات	تعداد کارگاه‌ها	تعداد بیمه شدگان
سلامت	۱۷۴	۲۹۹۸
آموزش	۱۱۸	۲۴۲۷
حمل و نقل و انبارداری	۸۸	۷۳۷
فعالیت‌های حرفه ای، علمی و فنی	۴۷۴	۱۰۶۸
چاپ، تبلیغات و خدمات کامپیوتری	۵۵	۱۷۹
پیمانکاری	۴۸	۱۲۹۸
دفاتر اداری شرکت‌ها	۸۵	۳۲۹
عمده فروشی و خرده فروشی	۷۰۳	۱۴۵۸
املاک و مستغلات	۳۳	۴۸
تولید و فروش پرده و پارچه	۱۲۲	۲۳۷
غذایی	۳۷۸	۱۱۱۷
امور مالی و بیمه	۷۸	۳۰۰
انجمن‌ها	۸۰	۴۲۲
شرکت‌های تعاونی	۳۹	۱۳۰
شرکت‌های خدماتی	۱۹	۱۱۵۲
گردشگری	۳۷	۴۶۸
سایر	۷۴	۴۵۱
مجموع	۲۶۰۵	۱۴۸۱۹

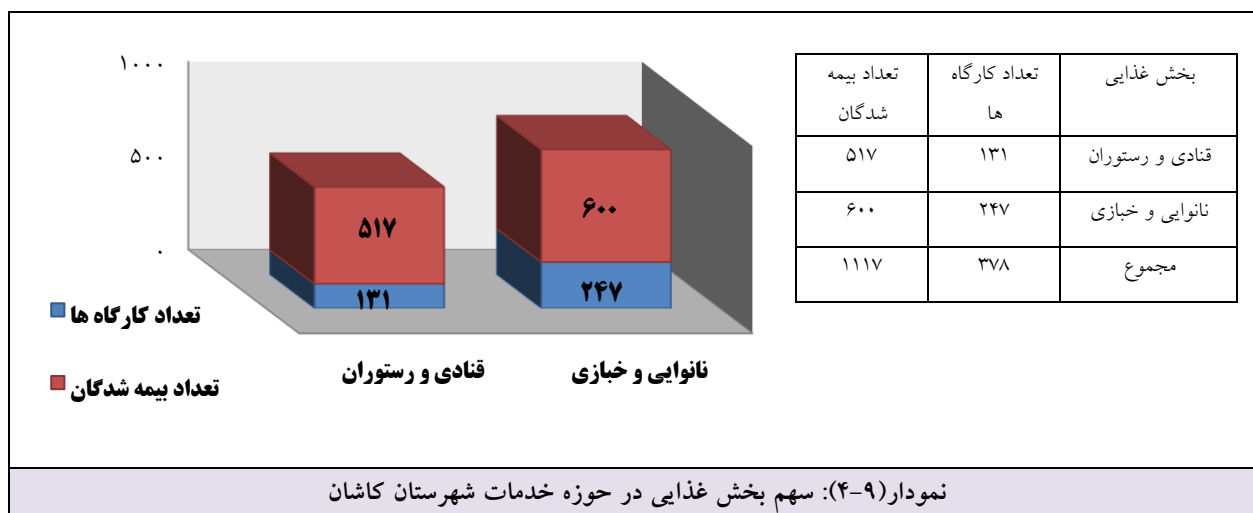

بخش سلامت	تعداد کارگاه ها	تعداد بیمه شدگان
خصوصی	۱۶۴	۶۰۲
دولتی	۱۰	۲۳۹۶
مجموع	۱۷۴	۲۹۹۸

بخش امور مالی و بیمه به امور مالی خصوصی، بیمه خصوصی و بیمه دولتی تقسیم می شود. با توجه به این که این بنگاه ها، بر اساس گزارش های سازمان تامین اجتماعی شهرستان می باشد، بانک های دولتی و برخی بانک های خصوصی که بیمه مربوط به خود را دارند، در این تقسیم بندی قرار ندارند. بخش غذایی در حوزه خدمات، با ۳۷/۸ کارگاه و ۱۱۱۷ بیمه شده به گروه قنادی و رستوران و گروه نانوايي و خبازي تقسیم می شود.

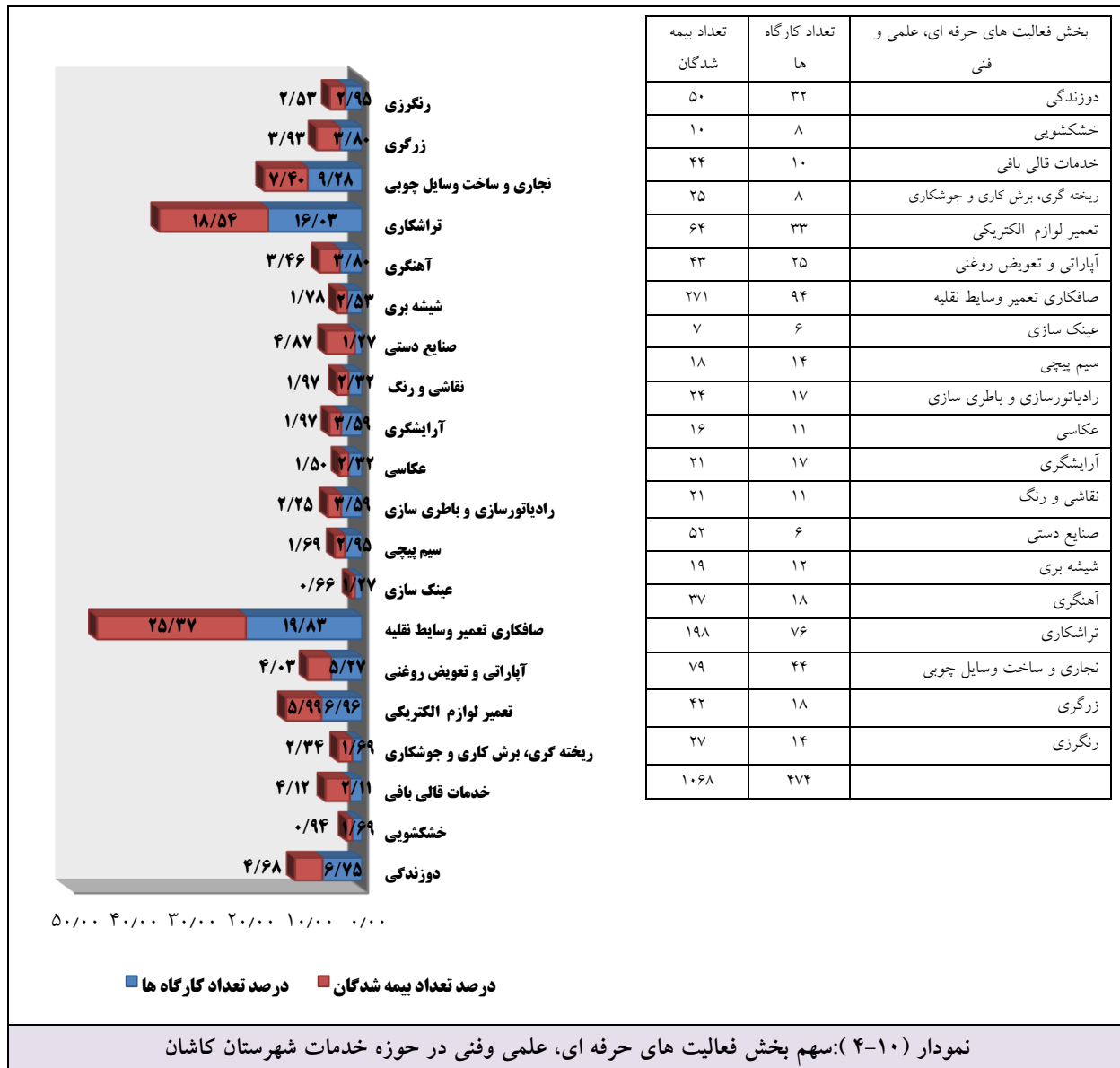

دو بخش مهم حوزه خدمات شامل فعالیت‌های حرفه‌ای و فعالیت‌های عمده فروشی و خرده فروشی می‌باشد. فعالیت‌های حرفه‌ای، علمی و فنی حوزه خدمات شهرستان کاشان شامل دوزندگی، خشکشویی، خدمات قالی بافی، ریخته گری، برشکاری و جوشکاری، تعمیر لوازم الکتریکی، آپاراتی و تعویض روغن، صافکاری و تعمیر وسایط نقلیه، عینک سازی، سیم‌پیچی، رادیاتور و باتری‌سازی، عکاسی، آرایشگری، نقاشی، صنایع دستی، شیشه‌بری، آهنگری، تراشکاری، نجاری، زرگری و رنگرزی تقسیم می‌شود.

فعالیت‌های عمده فروشی و خرده فروشی نیز شامل زیرگروه‌های لبنیات، میوه و سبزی‌فروشی، بارفروشی، بستنی و آبمیوه‌فروشی، گوشت‌فروشی، خواربارفروشی، فرش‌فروشی و پود و چله، ابزارفروشی، خرازی، بلورفروشی، فروش ظروف یک‌بارمصرف و پلاستیک، فروش تلفن همراه، فروش لوازم خانگی، کاشی‌فروشی، کتاب‌فروشی و لوازم‌التحریر، موتور و دوچرخه‌فروشی، فروشگاه لوازم یدکی و تزئینات اتومبیل، کیف و کفش، طلافروشی و تزئینات، شرکت تعاونی مصرف و سایر است.

بخش انجمن‌ها نیز با ۸۰ کارگاه و ۴۲۲ بیمه‌شده شامل دفاتر اسنادرسمی، توانبخشی و بهزیستی و دفاتر خدمات ارتباطی و پلیسی می‌باشد.

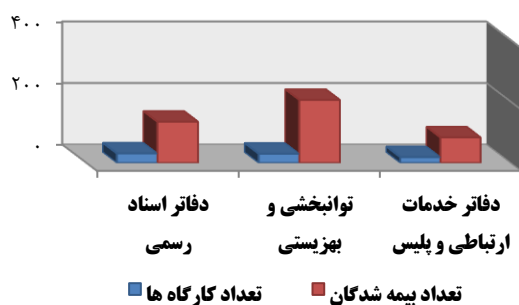

تعداد بیمه شدگان ■ تعداد کارگاه ها

بخش عمده فروشی و خرده فروشی	تعداد کارگاه ها	تعداد بیمه شدگان
لبنیات	۶۴	۹۹
میوه و سبزی	۳۵	۵۷
بار	۳۰	۸۳
بستنی و آب میوه	۱۳	۶۴
فروش گوشت	۵۲	۹۵
خواربار	۱۰۸	۲۹۴
فروش و پود و چله	۵۳	۸۷
ابزار	۲۰	۲۶
خرازی	۱۷	۲۲
بلور	۱۱	۱۶
فروش ظروف یکبار مصرف و پلاستیک	۱۶	۲۶
فروش تلفن همراه	۱۴	۱۹
فروش لوازم برقی	۳۵	۶۸
فروش لوازم خانگی	۴۳	۱۰۰
کاشی	۹	۱۸
کتاب و لوازم التحریر	۱۶	۶۵
موتور و دوچرخه و لوازم یدکی آن	۱۷	۳۲
فروشگاه لوازم یدکی و تزئینات اتومبیل	۳۱	۵۳
کیف و کفش	۲۸	۳۹
شرکت تعاونی مصرف	۱۰	۳۰
طلافروشی و تزئینات	۱۸	۴۹
سایر	۶۳	۱۱۶
مجموع	۷۰۳	۱۴۵۸

نمودار (۱۱-۴): سهم بخش عمده فروشی و خرده خدمات شهرستان کاشان

بخش انجمن ها	تعداد کارگاه ها	تعداد بیمه شدگان
دفتر اسناد رسمی	۳۱	۱۳۴
توانبخشی و بهزیستی	۳۰	۲۰۵
دفتر خدمات ارتباطی و پلیس	۱۹	۸۳
مجموع	۸۰	۴۲۲

نمودار ۱۲-۴ سهم بخش انجمن ها در حوزه خدمات شهرستان کاشان

۳-۲- اندازه بنگاه‌ها در شهرستان کاشان

با توجه به مفاهیم بیان شده در خصوص شاخص اندازه بنگاه‌ها در ایران، طبق مطالعات انجام شده و لیست بیمه سازمان تامین اجتماعی، سهم تعداد بنگاه‌های کاشان (صنعتی و غیر صنعتی) با توجه به اندازه آن به صورت جدول ۳ می‌باشد.

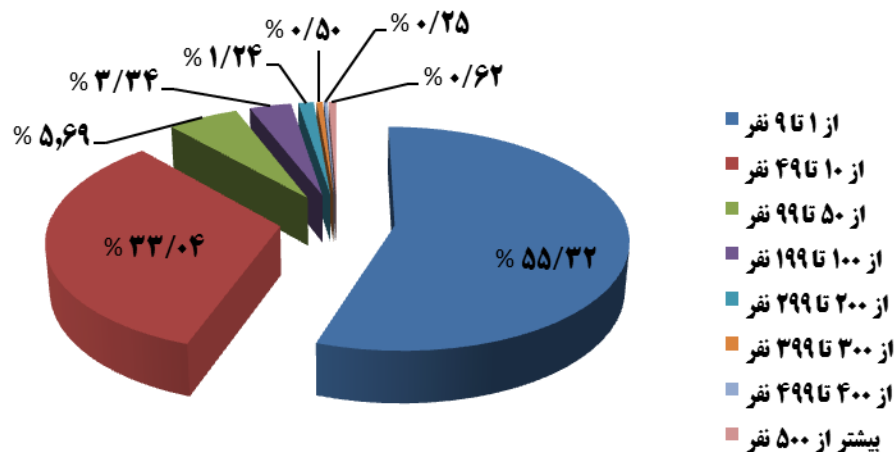
جدول (۳-۴): سهم تعداد بنگاه‌های کاشان با توجه به اندازه آن				
اندازه کارگاه	سهم از تعداد کارگاه‌ها	درصد تعداد کارگاه‌ها با توجه به اندازه آن‌ها	تعداد بیمه شدگان	درصد تعداد بیمه شدگان با توجه به اندازه کارگاه‌ها
از ۱ تا ۹ نفر	۴۱۰۰	۸۶/۵۵	۹۶۰۰	۱۹/۶۱
از ۱۰ تا ۴۹ نفر	۴۹۲	۱۰/۳۹	۱۰۰۹۶	۲۰/۶۲
از ۵۰ تا ۹۹ نفر	۶۴	۱/۳۵	۴۵۲۰	۹/۲۳
از ۱۰۰ تا ۱۹۹ نفر	۴۴	۰/۹۳	۵۹۶۵	۱۲/۱۸
از ۲۰۰ تا ۲۹۹ نفر	۱۶	۰/۳۴	۳۹۸۸	۸/۱۴
از ۳۰۰ تا ۳۹۹ نفر	۷	۰/۱۵	۲۴۳۸	۴/۹۸
از ۴۰۰ تا ۴۹۹ نفر	۴	۰/۰۸	۱۷۳۳	۳/۵۴
بیشتر از ۵۰۰ نفر	۱۰	۰/۲۱	۱۰۶۲۶	۲۱/۷۰
جمع	۴۷۳۷	۱۰۰	۴۸۹۶۷	۱۰۰

کارگاه‌های خرد (۱ تا ۹ نفره) با سهم ۸۶/۵۵ درصدی، بیشترین تعداد کارگاه‌ها را داشته و میزان بیمه شدگان در این کارگاه‌ها ۱۹/۶۱ درصد کل بیمه شدگان می‌باشد. بیشترین بیمه شدگان نیز مربوط به بنگاه‌های بیشتر از ۵۰۰ نفر بوده که درصد تعداد کارگاه‌های آن بسیار ناچیز می‌باشد. البته شرکت سایپا سبب این افزایش اشتغال گشته است و در صورت کنارگذاشتن این شرکت‌ها به دلیل تاثیرگذاری بر روند آمار کلی، بیشترین بیمه شدگان در حوزه کارگاه‌های ۱۰ تا ۴۹ نفره می‌باشد.

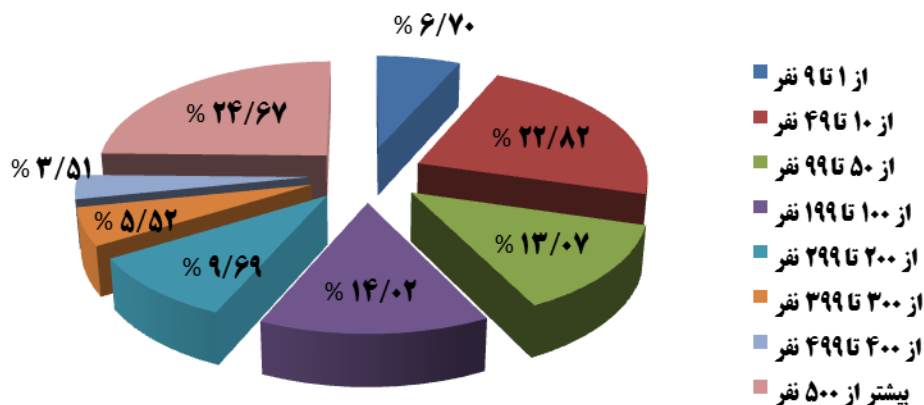
با توجه به اهمیت بررسی و تحلیل اندازه بنگاه‌ها، در این قسمت حوزه‌های اقتصادی شهرستان کاشان با توجه به اندازه بنگاه‌های مربوطه و بیمه شدگان آن تقسیم بندی گردیده است. تعداد کارگاه‌ها و بیمه شدگان حوزه صنعت با توجه به اندازه کارگاه‌ها نشان داده شده است. همانگونه که مشاهده شده است، بیش از ۵۰ درصد از کارگاه‌های حوزه صنعت جزء کارگاه‌های خرد (۱ تا ۹ نفره) می‌باشند. با وجود در صد بالای این کارگاه‌ها، ۶/۷۰ درصد از بیمه شدگان حوزه صنعت را پوشش داده اند.

جدول (۴-۴): تعداد کارگاه ها و بیمه شدگان حوزه صنعت با توجه به اندازه کارگاه ها

اندازه کارگاه	تعداد کارگاه ها با توجه به اندازه	بیمه شدگان با توجه به اندازه
از ۱ تا ۹ نفر	۴۴۷	۱۷۱۴
از ۱۰ تا ۴۹ نفر	۲۶۷	۵۸۴۰
از ۵۰ تا ۹۹ نفر	۴۶	۳۳۴۶
از ۱۰۰ تا ۱۹۹ نفر	۲۷	۳۵۸۹
از ۲۰۰ تا ۲۹۹ نفر	۱۰	۲۴۸۰
از ۳۰۰ تا ۳۹۹ نفر	۴	۱۴۱۲
از ۴۰۰ تا ۴۹۹ نفر	۲	۸۹۹
بیشتر از ۵۰۰ نفر	۵	۶۳۱۳
مجموع	۸۰۸	۲۵۵۹۳

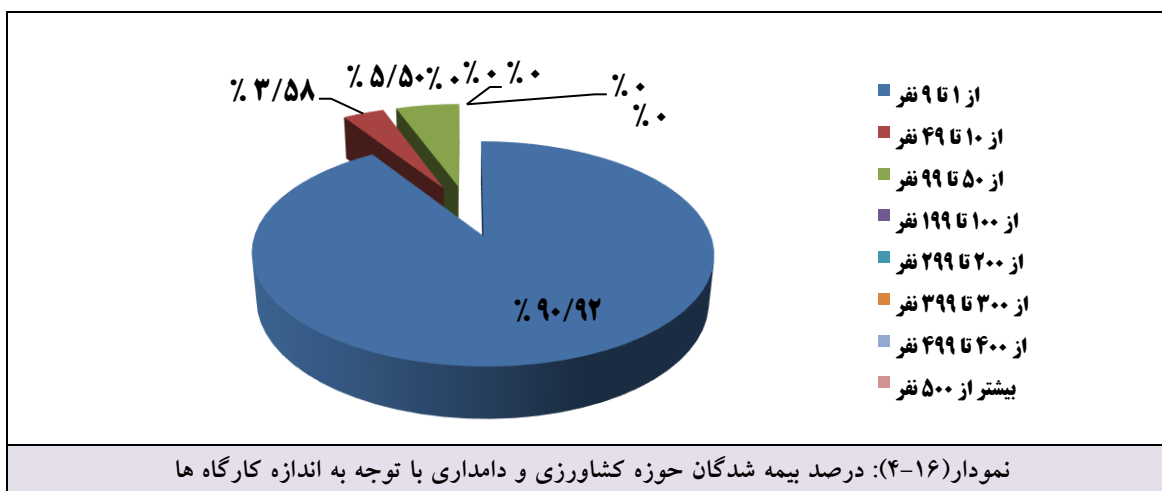
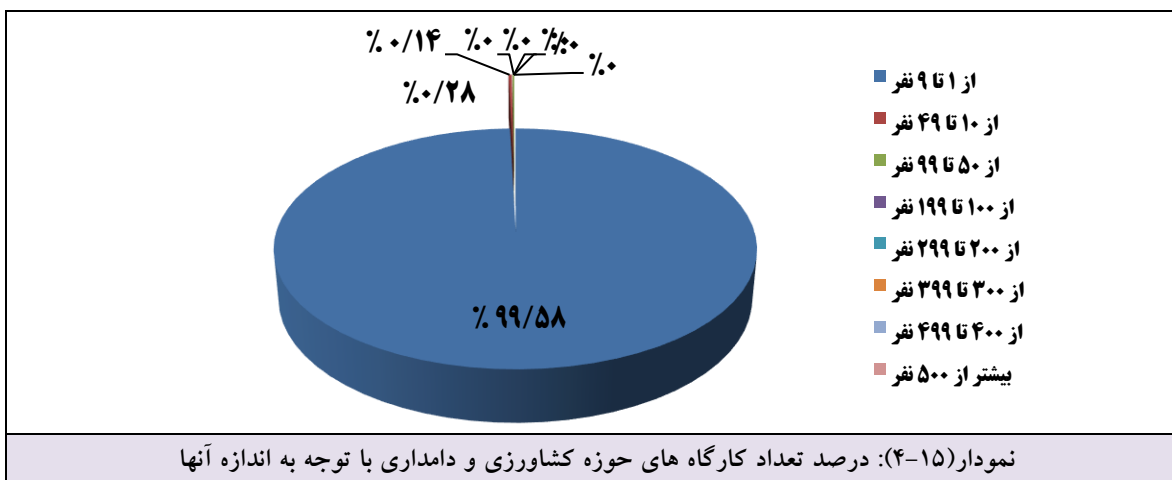
نمودار (۴-۱۳): درصد تعداد کارگاه های حوزه صنعت با توجه به اندازه آنها

نمودار (۴-۱۴): درصد بیمه شدگان حوزه صنعت با توجه به اندازه کارگاه

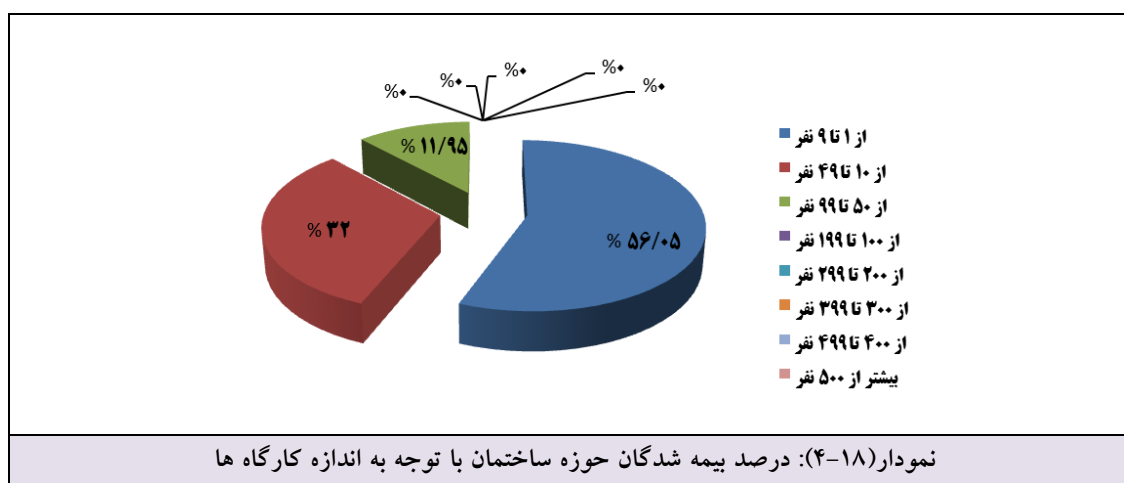
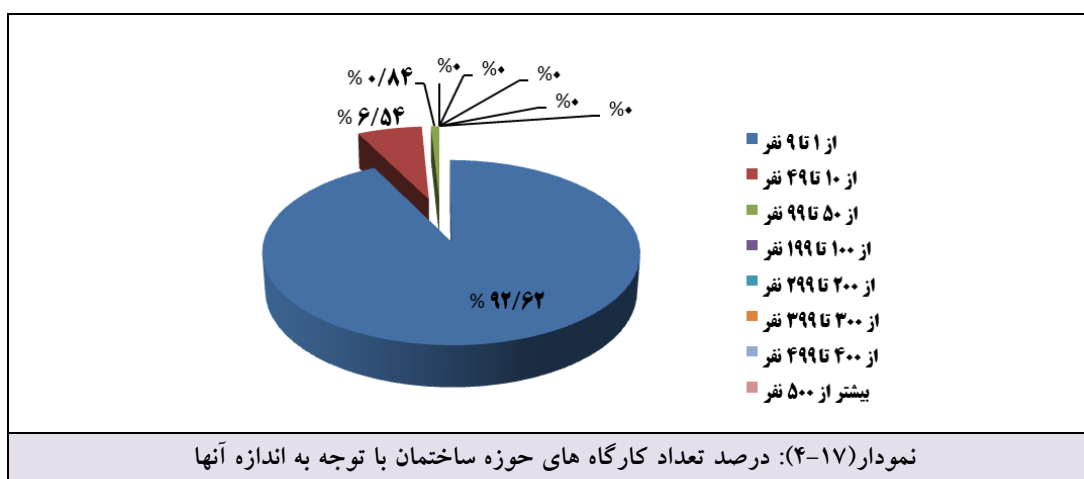
در حوزه کشاورزی و دامداری، بیشترین تعداد کارگاه مربوط به کارگاه‌های خرد بوده و بیشترین بیمه شدگان نیز مربوط به همین گروه است. کارگاه‌های خرد با سهم ۹۹/۵۸ درصدی کارگاه‌های حوزه کشاورزی و دامداری، ۹۰/۹۲ درصد بیمه شدگان این حوزه را تشکیل می‌دهد.

جدول (۴-۵): تعداد کارگاه ها و بیمه شدگان حوزه کشاورزی و دامداری با توجه به اندازه آن		
اندازه کارگاه	تعداد کارگاه ها با توجه به اندازه	بیمه شدگان با توجه به اندازه
از ۱ تا ۹ نفر	۷۰۶	۱۰۴۲
از ۱۰ تا ۴۹ نفر	۲	۴۱
از ۵۰ تا ۹۹ نفر	۱	۶۳
از ۱۰۰ تا ۱۹۹ نفر	۰	۰
از ۲۰۰ تا ۲۹۹ نفر	۰	۰
از ۳۰۰ تا ۳۹۹ نفر	۰	۰
از ۴۰۰ تا ۴۹۹ نفر	۰	۰
بیشتر از ۵۰۰ نفر	۰	۰

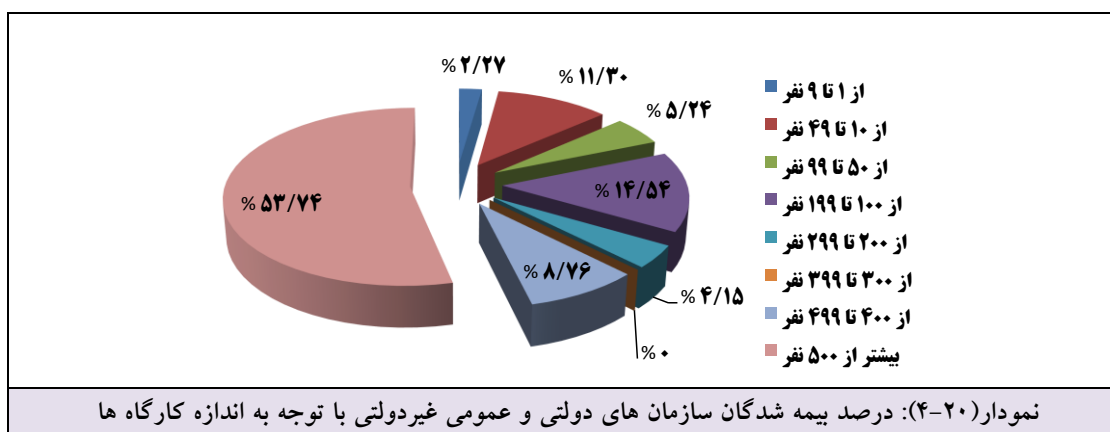
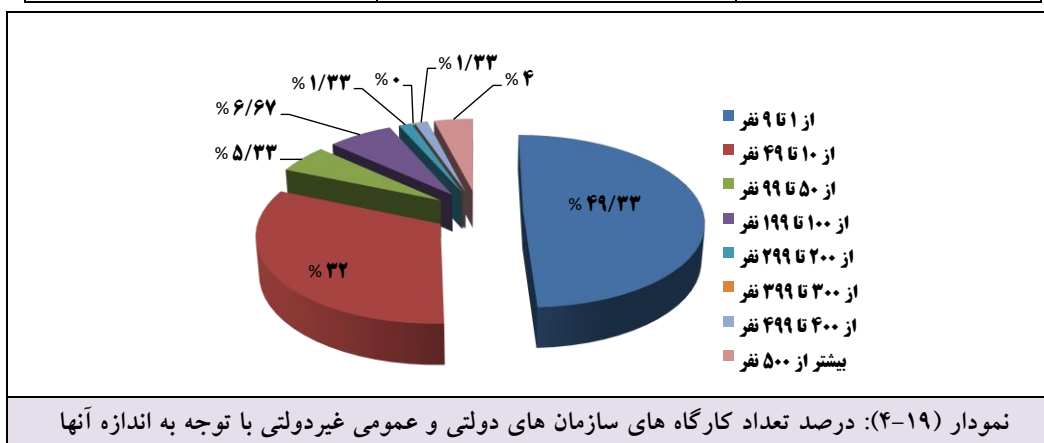
در حوزه ساختمان، بیشترین تعداد کارگاه مربوط به کارگاه‌های خرد بوده و بیشترین بیمه شدگان نیز مربوط به همین گروه است. کارگاه‌های خرد با سهم ۹۲/۶۲ درصدی کارگاه‌های حوزه ساختمان، ۵۶/۰۵ درصد بیمه شدگان این حوزه را نیز تشکیل می‌دهد.

جدول (۴-۶): تعداد کارگاه ها و بیمه شدگان حوزه ساختمان با توجه به اندازه آن		
اندازه کارگاه	تعداد کارگاه ها با توجه به اندازه	بیمه شدگان با توجه به اندازه
از ۱ تا ۹ نفر	۴۳۹	۱۰۹۳
از ۱۰ تا ۴۹ نفر	۳۱	۶۲۴
از ۵۰ تا ۹۹ نفر	۳	۱۷۵
از ۱۰۰ تا ۱۹۹ نفر	۰	۰
از ۲۰۰ تا ۲۹۹ نفر	۰	۰
از ۳۰۰ تا ۳۹۹ نفر	۰	۰
از ۴۰۰ تا ۴۹۹ نفر	۰	۰
بیشتر از ۵۰۰ نفر	۰	۰
مجموع	۴۷۳	۱۸۹۲

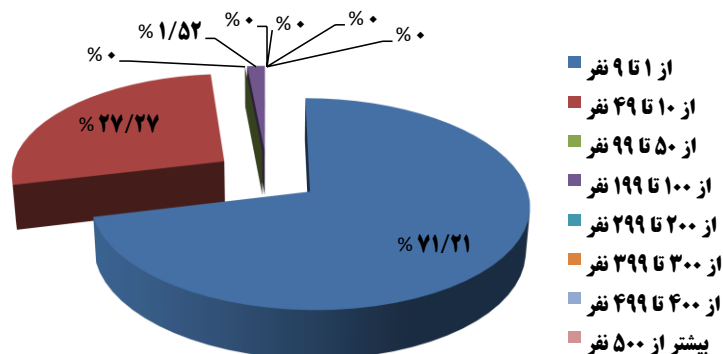
در حوزه سازمان‌های دولتی و عمومی غیردولتی، بیشترین تعداد سازمان مربوط به سازمان‌های خرد می‌باشد. با وجود تعداد اندک سازمان‌های بالای ۵۰۰ نفر، بیشترین بیمه شدگان با ۲۶۰۶ نفر مربوط به همین گروه است که شامل مرکز خدمات حوزه علمیه، شهرداری و آموزش و پرورش می‌باشد.

جدول (۷-۴): تعداد کارگاه‌ها و بیمه‌شدگان سازمان‌های دولتی و عمومی غیردولتی با توجه به اندازه آن		
اندازه کارگاه	تعداد کارگاه‌ها با توجه به اندازه	بیمه شدگان با توجه به اندازه
از ۱ تا ۹ نفر	۳۷	۱۱۰
از ۱۰ تا ۴۹ نفر	۲۴	۵۴۸
از ۵۰ تا ۹۹ نفر	۴	۲۵۴
از ۱۰۰ تا ۱۹۹ نفر	۵	۷۰۵
از ۲۰۰ تا ۲۹۹ نفر	۱	۲۰۱
از ۳۰۰ تا ۳۹۹ نفر	۰	۰
از ۴۰۰ تا ۴۹۹ نفر	۱	۴۲۵
بیشتر از ۵۰۰ نفر	۳	۲۶۰۶
مجموع	۷۵	۴۸۴۹

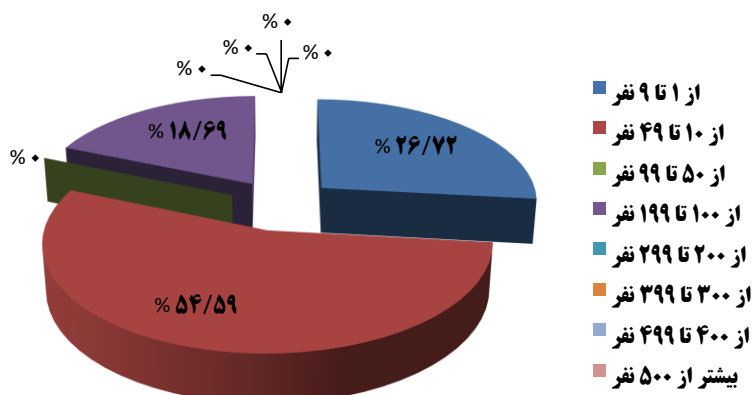

با توجه به جدول ۸ در حوزه صنایع معدنی، بیشترین تعداد کارگاه‌ها مربوط به کارگاه‌های خرد می‌باشد. بیشترین بیمه شدگان نیز مربوط به گروه کارگاه‌های ۱۰ تا ۴۹ نفر است.

جدول (۸-۴): تعداد کارگاه‌ها و بیمه شدگان حوزه صنایع معدنی با توجه به اندازه آن		
اندازه کارگاه	تعداد کارگاه‌ها با توجه به اندازه	بیمه شدگان با توجه به اندازه
از ۱ تا ۹ نفر	۴۷	۱۶۳
از ۱۰ تا ۴۹ نفر	۱۸	۳۳۳
از ۵۰ تا ۹۹ نفر	۰	۰
از ۱۰۰ تا ۱۹۹ نفر	۱	۱۱۴
از ۲۰۰ تا ۲۹۹ نفر	۰	۰
از ۳۰۰ تا ۳۹۹ نفر	۰	۰
از ۴۰۰ تا ۴۹۹ نفر	۰	۰
بیشتر از ۵۰۰ نفر	۰	۰
مجموع	۶۶	۶۱۰

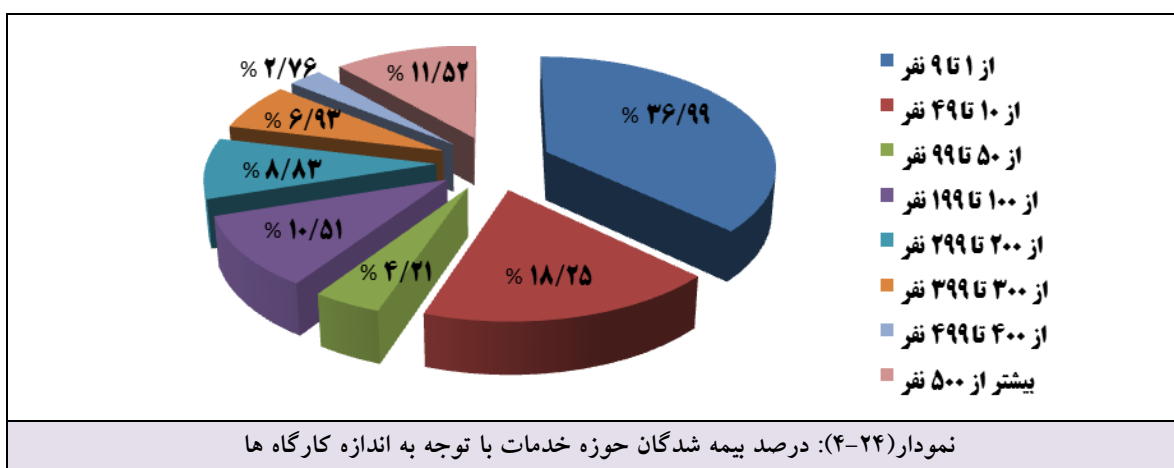
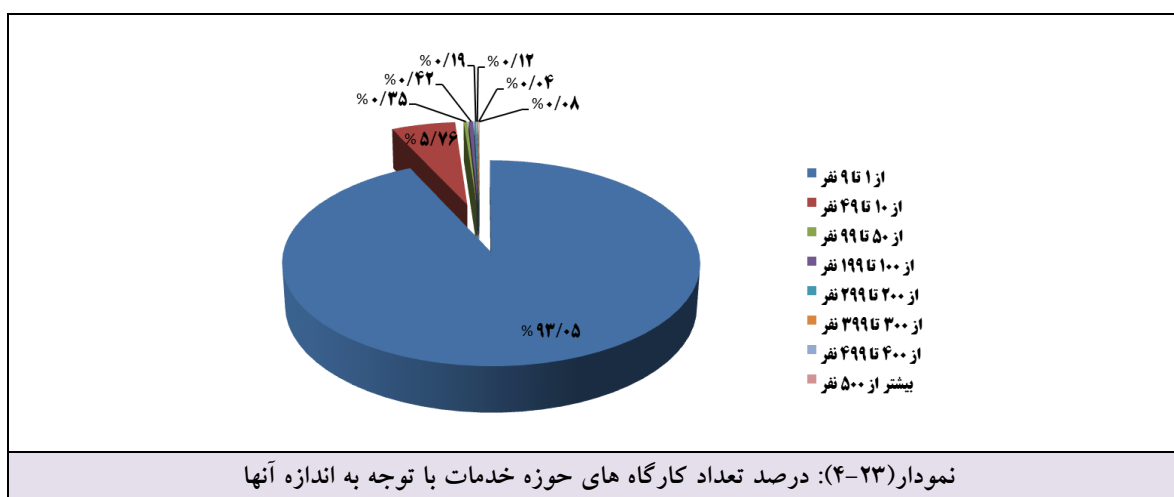
نمودار (۲۱-۴): درصد تعداد کارگاه‌های حوزه معدن با توجه به اندازه آنها

نمودار (۲۲-۴): درصد بیمه شدگان حوزه معدن با توجه به اندازه کارگاه‌ها

در حوزه خدمات، بیشترین تعداد کارگاه مربوط به کارگاه‌های خرد بوده و بیشترین بیمه شدگان نیز مربوط به همین گروه است. کارگاه‌های خرد با سهم ۹۳/۴۱ درصدی کارگاه‌های حوزه خدمات، ۴۲/۱۰ درصد بیمه شدگان این حوزه را نیز تشکیل می‌دهد.

جدول (۹-۴): تعداد کارگاه ها و بیمه شدگان حوزه خدمات با توجه به اندازه آن		
اندازه کارگاه	تعداد کارگاه ها با توجه به اندازه	بیمه شدگان با توجه به اندازه
از ۱ تا ۹ نفر	۲۴۲۴	۵۴۸۲
از ۱۰ تا ۴۹ نفر	۱۵۰	۲۷۰۴
از ۵۰ تا ۹۹ نفر	۹	۶۲۴
از ۱۰۰ تا ۱۹۹ نفر	۱۱	۱۵۵۷
از ۲۰۰ تا ۲۹۹ نفر	۵	۱۳۰۹
از ۳۰۰ تا ۳۹۹ نفر	۳	۱۰۲۷
از ۴۰۰ تا ۴۹۹ نفر	۱	۴۰۹
بیشتر از ۵۰۰ نفر	۲	۱۷۰۷
مجموع	۲۶۰۵	۱۴۸۱۹

موضوعات راهبردی توسعه کاشان

موضوع اول: عدم تناسب آموزش عالی و بازار کار در کاشان (بیکاری گسترده دانش آموختگان دانشگاهی)

۱- سهم پایین دانش آموختگان دانشگاهی در بازار کار کاشان و بخش های عمده اقتصادی

سهم شاغلان بی سواد (۳۷ درصد) در گروه کشاورزی بالاتر از سایر گروه ها می باشد.

فقط ۵/۶ درصد شاغلان بخش کشاورزی تحصیلات بالای دیپلم دارند.

تنها ۱۴/۷ درصد شاغلان بخش صنعت کاشان تحصیلات بالای دیپلم دارند.

۳/۶ شاغلان بخش صنعت بی سواد هستند.

بیشتر شاغلان گروه صنعت و معدن را افراد با تحصیلات متوسطه تشکیل داده اند (۳۲ درصد).

تنها ۵/۷ درصد شاغلان بخش ساختمان تحصیلات بالای دیپلم دارند.

۱۵/۷ درصد شاغلان بخش ساختمان بی سواد هستند.

۲۷/۷ درصد شاغلان بخش ساختمان تحصیلات راهنمایی دارند. فقط در بخش خدمات حدود ۳۴ درصد

شاغلان تحصیلات بالای دیپلم دارند

بجز گروه خدمات، در تمامی گروه ها سهم شاغلان با تحصیلات عالی از سایر شاغلان پایین تر است.

شاغلان با تحصیلات آموزش عالی در گروه خدمات بیشتر از سایر شاغلان می باشند.

۲- بیکاری دانش آموختگان دانشگاهی

-در شهرستان کاشان ۳۲ درصد از بیکاران را افراد با تحصیلات عالی تشکیل داده اند که در مقایسه با سهم بیکاران با تحصیلات عالی از کل بیکاران کشور بالاتر است. این امر بیانگر آن است که فرصت های شغلی ایجاد شده در کاشان عمدتاً نیازمند تخصص دانشگاهی نبوده است. به عبارت دیگر کارفرمایان به تخصص ها و دانش فارغ التحصیلان دانشگاهی نیاز کمتری احساس می کنند.

-نرخ بیکاری نیروی بیسواد کمتر از نرخ بیکاری نیروی باسواد می باشد. افراد دارای تحصیلات ابتدایی از نرخ بیکاری کمتری نسبت به افراد دارای تحصیلات راهنمایی و متوسطه برخوردارند.

- توزیع نسبی شاغلان دارای تحصیلات آموزش عالی نشان می دهد که بخش عمده ای از آنها در گروه خدمات اشتغال داشته اند.

- با توجه به جذب بسیار ناچیز دانش آموختگان بخش عالی به بخش خصوصی، ساختار بازار کار شهرستان به ویژه در بخش خصوصی ساختار سنتی است.

۳- ترکیب دانشجویان و دانش آموختگان کاشان

-در حال حاضر گروه رشته های مهندسی، تولید و ساخت بیشترین تعداد دانشجویان را در کاشان به خود اختصاص داده است. در حالی که سهم اشتغال دانش آموختگان این رشته ها در صنعت کشور، استان و کاشان کمتر از ۲۰ درصد است.

- در کاشان، کمترین تعداد دانشجویان مربوط به گروه رشته های کشاورزی، دامپزشکی، علوم تربیتی و خدمات می باشد.

- در کاشان، گروه رشته های علوم اجتماعی، بازرگانی و حقوق بیشترین تعداد فارغ التحصیلان را دارا می باشند. شایان ذکر است گروه مهندسی، ساخت و تولید نیز با فاصله اندکی در رتبه دوم از لحاظ بیشترین تعداد فارغ التحصیل قرار گرفته است.

-تحلیل ها نشان می دهد که هرچند سهم فارغ التحصیلان مقطع دکتری تخصصی در میان بیکاران کاشان نزدیک به صفر می باشد، اما سهم بیکاران دارای مدرک لیسانس در کاشان در مقایسه با کشور بیشتر است و همانند بخش قبل مویده آن است که بازار کار در شهر کاشان کمتر به تخصص دانشگاهی نیازمند است.

-در کاشان، حدود ۷۰ درصد از دانشجویان در دوره کارشناسی مشغول به تحصیل هستند و بالاترین سهم را نسبت به سایر دوره های تحصیلی به خود اختصاص داده اند.

موضوع دوم: عدم سیاست گذاری برای ترکیب بخش های عمده اقتصادی

توزیع نسبی اشتغال شهرستان در بخش های اقتصادی از سال ۱۳۳۵ تا ۱۳۹۵ از بخش صنعت به بخش خدمات در حال تغییر است، اما بخش خدمات باید سهم بیشتری از اقتصاد کاشان را در برگیرد.

جدول (۱۰-۴): سهم بخش های مختلف اقتصادی شهرستان کاشان در سال ۱۳۹۵ با توجه به لیست بیمه شدگان اجباری

حوزه فعالیت	تعداد کارگاه ها	تعداد بیمه شدگان
صنعت	۸۱۹	۲۶۷۴۹
کشاورزی و دامداری	۷۰۹	۱۱۴۶
ساختمان	۴۷۳	۱۸۹۲
صنایع معدنی	۶۶	۶۱۰
خدمات	۲۵۹۵	۱۳۷۲۱
مجموع	۴۷۳۷	۴۸۹۶۷

- سهم بخش صنعت در اقتصاد کاشان با داشتن فراز و نشیب های فراوان از ثبات خاصی برخوردار نبوده به گونه ای که در سال ۴۵ نسبت به ۳۵ افزایش و ۱۳۶۵ و ۱۳۵۵ نسبت به دوره قبل از خود کاهش و سال ۱۳۷۵ نسبت به ۱۳۶۵ افزایش داشته است. سهم بخش صنعت در اشتغال کاشان از حدود ۵۱ درصد در سال ۱۳۳۵ به حدود ۳۰ درصد در سال ۱۳۹۵ رسیده است.

جدول (۱۱-۴): وضعیت کارگاه های صنعت نساجی و فرش کاشان در سال ۱۳۹۵ به شرح زیر است.

حوزه صنعت	تعداد کارگاه ها	تعداد بیمه شدگان
صنعت ساخت	۴۷۵	۱۵۶۴۰
نساجی و فرش	۳۴۴	۱۱۱۰۹
مجموع	۸۱۹	۲۶۷۴۹

- ۵۷/۲۲ درصد کارگاه های صنعتی کاشان در حوزه منسوجات فعالیت می کنند.
- ۷/۷۴ درصد در سایر محصولات کانی غیرفلزی فعالیت می کنند
- ۶/۸۲ درصد در حوزه لاستیک و پلاستیک فعالیت می کنند.
- تحلیل نشان می دهد که سهم بخش کشاورزی در اشتغال کاشان از حدود ۴۰ درصد در سال ۱۳۳۵ به حدود ۱۰ درصد در سال ۱۳۹۰ رسیده است. کاهش سهم کشاورزی به دلیل مشکلات آب و تبدیل اراضی کشاورزی به منازل مسکونی و حتی افزایش مکانیزاسیون امری طبیعی است.
- سهم ساختمان در اشتغال کاشان حدود ۱۳ درصد است.
- سهم بخش خدمات در اشتغال کاشان از ۱۰ درصد در سال ۱۳۳۵ به حدود ۴۶ درصد در سال ۱۳۹۰ رسیده است.

موضوع سوم: عدم سیاست گذاری برای حمایت از صنایع کوچک و متوسط

- در سال کاشان از نظر تعداد کارگاه های صنعتی بیش از ۵۰ نفر در استان اصفهان دارای رتبه سوم و رتبه ششم را از نظر تعداد شاغلان در این نوع کارگاه ها داشته است.

- کاشان رتبه دوم را از نظر تعداد کارگاه های بین ۴۹-۱۰ نفر و به لحاظ تعداد شاغلان در این نوع کارگاه ها نیز رتبه سوم را در استان داشته است.

- بخش عمده ای کارگاه های صنعتی منطقه کاشان، صنایع کوچک و متوسط خصوصی است که نقش مهمی در اشتغال منطقه داشته است.

- شرکتهای کوچک و متوسط بخش زیادی از شغل ها را ایجاد می کنند. تعداد، کیفیت، تنوع صنایع کوچک و متوسط، نشانگر مطلوبی از سلامت اقتصادی می باشد.

- سیاست های خاص حمایتی برای حفظ و ارتقای این صنایع طراحی نشده است.

موضوع چهارم: پایین بودن سهم صنایع با فناوری بالا در صنعت کاشان

- با معیار فناوری، صنایع به چهار گروه عمده تقسیم می شود: الف- منبع گرا: تولیدات در این بخش از صنایع عمدتاً دربرگیرنده محصولات ساده و کاربر هستند. مزیت در این نوع محصولات معمولاً از وجود منابع طبیعی در یک کشور ناشی می شود. ب- فناوری سطح پایین: محصولات این گروه، به طور عمده در فرآیند تولید نیاز به مهارت های کاری نسبتاً ساده دارند. محصولات نساجی در زمره این صنایع قرار می گیرند. ج- فناوری سطح متوسط: تولید محصولات این گروه، نیازمند فناوری های پیچیده است. صنایع تولید خودرو در زمره تولیدات با فناوری متوسط قرار می گیرند. د- فناوری سطح بالا: این دسته از محصولات احتیاج به هزینه های تحقیق و توسعه زیاد، فناوری های پیشرفته و سریع التغییر و تأکید فراوان بر طراحی محصول دارند. از جمله این محصولات می توان محصولات الکترونیکی را نام برد.

- در طی مراحل توسعه صنعتی، سهم صنایع با فناوری بالا همواره افزایشی است. با افزایش سطح درآمد ملی، از صنایع آغازین شروع شده و با گذر از صنایع میانی به تکوین صنایع پایانی منجر شود.

- سهم محصولات صنعتی پویا و بالنده در تجارت جهانی افزایش یافته است. کالاها و گروه های کالایی که از نظر افزایش سهم بازار نسبت به سایر کالاها و گروه های کالایی دارای برتری آشکار بوده اند. ۲۰ عنوان محصول صادراتی در تجارت جهانی بیش از ۲۰ درصد ارزش صادرات کالایی در جهان را به خود اختصاص داده اند. اکثر این محصولات در سه گروه کالایی زیر قرار دارند: گروه اول - محصولات الکترونیکی و الکتریکی بویژه ترانزیستور و نیمه رسانه ها، کامپیوتر، قطعات کامپیوتر و ماشین های اداری. گروه دوم - منسوجات و محصولات کاربر به ویژه پوشاک. گروه سوم محصولات صنایع با محتوای تحقیق و توسعه و فناوری بالا و با صرفه های مقیاس قابل ملاحظه.

- در طی مراحل توسعه صنعتی، از سهم صنایع با فناوری پایین کاسته و سهم صنایع با فناوری بالا همواره افزایشی است.

- در سال ۱۳۹۵، سهم فناوری های مختلف کارگاه های صنعتی کاشان عبارتست از

کارگاه های صنعتی با فناوری برتر ۴۳/۵ درصد

کارگاه های صنعتی با فناوری بالاتر از متوسط ۵/۰۸ درصد

کارگاه های صنعتی با فناوری پایین تر از متوسط ۲۱/۶۱ درصد

کارگاه های صنعتی با فناوری پایین ۶۷/۸۶ درصد.

بخش عمده ای از صنعت کاشان به صنایع با فناوری های ساده و متوسط اختصاص دارد. ساختار صنایع شهرستان به گونه ای است که سهم صنایع با فناوری پیشرفته در آن محدود می باشد.

موضوع پنجم: پایین بودن سهم صنایع خلاق (صنایع دستی، گردشگری، معماری و...) در اقتصاد کاشان

- صنایع خلاق شامل فعالیت هایی است که در فرد خلاقیت، مهارت و استعداد را زنده می کنند و به خاطر تولید و حفظ مالکیت معنوی می توانند ثروت تولید کنند

- سهم صنایع خلاق در اقتصاد جهانی و اقتصاد کشورهای در حال توسعه روبه افزایش است. بر اساس گزارش بانک جهانی در سال ۲۰۰۳، صنایع خلاق تقریباً ۷ درصد از تولید ناخالص داخلی جهان را در اختیار داشته است.

- به طور کلی رشد اشتغال در صنایع خلاق به مراتب بیش از هر شاخه دیگری در اقتصاد بوده است. در بسیاری از کشورهای پیشرفته، اقتصاد خلاق در حال حاضر به عنوان یک بخش پیشران در رشد اقتصادی، اشتغال و تجارت شناخته شده است.

- سهم صنایع خلاق در اقتصاد کاشان (علیرغم برخورداری از قابلیت های متنوع میراث فرهنگی، صنایع دستی، گردشگری و...) بسیار پایین است.

موضوع ششم اقتصاد: رویکرد تدافعی و درونگرا

- مبادلات کالا، سرمایه و فن آوری در سطح بین المللی همراه با رشد سریع تر تجارت نسبت به تولید گسترش یافته است.

- در هم آمیزی بازارها در سطح بین المللی رخ داده است.

- طی دو دهه گذشته گسترش پیوسته تجارت در وابستگی های متقابل جهانی تأثیری اساسی گذاشته است.

- صادرات اولویت اساسی بنگاه های صنعتی کاشان برای ورود به بازارهای منطقه و بین المللی است. سهم صادرات صنعتی کاشان باید با رشد بیشتری افزایش یابد.

ارتباط دانش با توسعه کاشان چیست؟

۱- دانش پنهان کاشان در طول تاریخ برای توسعه پایدار کاشان

اصطلاح میراث فرهنگی بر مجموعه آداب، عادات، عقاید، رسوم، اندیشه ها، افکار، زبان، لهجه ها، ادبیات و آثار ادبی، علوم، آثار علمی و انواع اثرهای هنری و حتی ادبیات عامیانه و غیرمکتوب یک ملت اطلاق می شود. همه این ها مخلوقات ذوق و اندیشه و احتیاج و نحوه زندگانی ما در طول زمان است. ما باید از میان آنها دانش پنهان و سنت های خالص را به قصد تجدید یک محیط واقعاً بومی احیاء کنیم. مراد از سنت های خالص آن سنت هایی است که در طول قرن ها از میان همه فراز و نشیب های تاریخ گذشته و به ما رسیده و یا در نیمه راه تاریخ بر اثر بروز تعصبات و یا در نتیجه غلبه سایر عوامل متوقف و مکتوم مانده و آثار آنها در ادبیات و گاه

به نحو مبهمی در فرهنگ همگان دیده می‌شود.

۲- اقتصاد مبتنی بر دانش

اقتصاد دانش محور اقتصادی است که به طور مستقیم براساس تولید، توزیع و مصرف دانش و اطلاعات قرار گرفته باشد. تأکید اقتصاد دانش محور فقط تولید و توزیع اطلاعات و دانش نیست، بلکه نکته مهم به کارگیری آنها است، یعنی استفاده مؤثر و به کارگیری انواع مختلف دانش در تمام فعالیت‌های اقتصادی. بدیهی است بکارگیری دانش در تولیدات، سهم دانش را در تولیدات بالاتر می‌برد. بر خلاف گذشته که رشد اقتصادی را بر حسب تولید محصولات سنگین همچون فولاد و تجهیزات و ماشین آلات سنگین صنعتی و نظایر آن تعریف می‌کردند، سهم دانش در ارزش افزوده به مراتب بیش از سهم سایر عوامل تولید است.

پ- راهبردهای پیشنهادی برای توسعه دانش بنیان منطقه کاشان

۱- بهره برداری از تجربیات مهم تاریخی کاشان در برنامه ریزی های توسعه و تصمیم گیری های اجرایی دانش و معرفت حاصل از تجارب تاریخی مردم کاشان به عنوان یک منبع ارزشمند دربردارنده شیوه های فعالیت و زندگی و ساماندهی مناسبات اقتصادی و اجتماعی به شمار می آید.

۲- اصلاح ساختار اقتصادی آینده کاشان

۲-۱- ارتقای خدمات پیشرفته

ارتقای خدمات حرفه ای پیشرفته شامل تامین مالی و بانکداری، خدمات حقوقی، فناوری اطلاعات و خدمات رایانه ای، خدمات هتلداری، پذیرایی و گردشگری

۲-۲- گسترش خدمات پشتیبان تولید

- ۱- خدمات مدیریتی برای بهبود و ارتقای کارآیی سازمانی و تصمیم سازی بنگاه های اقتصادی
- ۲- خدمات مهندسی برای ارتقای کارآیی فنی و کیفیت تولید
- ۳- خدمات مالی برای ارتقای مهارت مدیریت مالی
- ۴- خدمات بازاریابی برای ارتقای توانایی و قابلیت شرکت ها و مؤسسات جهت فروش یا خرید سایر کالاها و خدمات

۲-۳- گسترش صنایع خلاق

۱. میراث فرهنگی: میراث فرهنگی به عنوان منشأ همه انواع هنرها و مظهر صنایع فرهنگی و خلاق شناخته می‌شود. میراث فرهنگی برخلافیت تأثیر می‌گذارد و منشأ شماری از کالاها، خدمات و فعالیت‌های فرهنگی است. مفهوم دانش سنتی و تجلیات فرهنگی نهفته در هنرها و صنایع دستی و همچنین در فرهنگ عامه و جشن‌های سنتی به میراث مربوط می‌شود. بنابراین این گروه خود به دو گروه تقسیم می‌شود:

الف: تجلیات فرهنگی سنتی شامل هنرها و صنایع دستی، اعیاد و جشن‌های قومی، ملی و آیینی

ب: مکان‌های فرهنگی شامل مکان‌های باستانی، موزه‌ها، کتابخانه‌ها و نمایشگاه‌ها

۲. هنرها شامل صنایع خلاق مبتنی بر هنر و فرهنگ است. این گروه به دو زیر گروه بزرگ تقسیم می‌شود:

الف: هنرهای تجسمی

ب: هنرهای نمایشی

۳. رسانه‌ها: اصولاً می‌توان رسانه‌ها دارای دو زیرگروه‌اند:

الف: انتشار رسانه‌های چاپی شامل کتاب‌ها و مطبوعات

ب: سمعی بصری

۴. آفرینش‌های کارکردی. این گروه شامل صنایع تقاضامحور برای آفرینش کالاها و خدمات، با هدف‌های کارکردی است که به سه زیرگروه تقسیم می‌شود:

الف: طراحی شامل طراحی داخلی، گرافیک و اسباب بازی‌ها

ب: رسانه‌های جدید شامل نرم‌افزار

۴-۲- ارتقای سهم صنایع با فناوری‌های بالا در صنعت کاشان به ویژه صنایع دانش بنیان

تشکیل شرکت‌های دانش بنیان راهی برای شکل‌گیری بخش صنعتی دانش بنیان در کاشان است.

۳- تأمین سرمایه انسانی لازم برای توسعه دانش محور

۴- ایجاد انگیزه، زیربنا و ساختارهای لازم برای کاربرد دانش در تمامی بخش‌های اقتصادی اعم از

بخش‌های قدیمی و نوین با تأسیس نهادهای لازم مانند پارک علم و فناوری

۵- ارتقای زیرساخت‌های فناوری اطلاعات و ارتباطات در کاشان و بهره‌مندی بخش‌های اقتصادی،

اجتماعی و فرهنگی از فناوری اطلاعات

۶- افزایش ظرفیت‌ها برای دستیابی به علم و فناوری

نقش دانشگاه کاشان در توسعه دانش بنیان

۱- ارتقای مهارت و دانش فارغ‌التحصیلان دانشگاه برای ورود به بازار کار منطقه ای و ملی و حتی بین‌المللی (هر

دانشجو، یک مهارت)

۲- پیگیری ایجاد ساختارهای لازم برای افزایش ظرفیت‌های توسعه دانش بنیان منطقه کاشان شامل پارک علم

و فناوری، تشکیل شرکت‌های دانش بنیان

دانشگاه و مراکز پژوهشی با توجه به نقش اساسی در تولید دانش یکی از مهمترین مراکز زایش شرکت‌های دانش بنیان می‌باشند.

۳- بکارگیری دانش پنهان کاشان در برنامه‌های توسعه آینده (تناسب توسعه و میراث غنی فرهنگی) شامل مطالعات

مرکز کاشان‌شناسی در حوزه بازشناسی میراث معنوی و مادی کاشان

۴- ایجاد اشتغال برای دانش‌آموختگان در قالب مرکز نوآوری و تجاری‌سازی

- ۵- حل مشکلات بخش های مختلف اقتصادی ، اجتماعی و فرهنگی در قالب میز صنعت و میز هنر و..
- ۶- اولویت بندی نیازهای کاشان و هدایت پایان نامه های ارشد و دکتری در موضوعات کاشان در صورت هدایت صحیح و هدفمند آموزش ها خصوصا پژوهش های دانشجویان تحصیلات تکمیلی و همگرایی آن با نیازها و ظرفیت های موجود کشور و مسائل پیش روی دستگاه های اجرایی و تولیدی دولتی و خصوصی می تواند بهترین اهرم رشد اقتصاد منطقه باشد.
- ۷- برگزاری فن بازارهای فناوری در تجاری سازی محصولات
- ۸- تعریف ایده های دارای قابلیت تجاری سازی و قدرت انتقال به درون جامعه با راه اندازی مدیریت انتقال فناوری

فصل پنجم

مأموریت

معاونت نوآوری و اقتصادی

مقدمه

امروز دانشگاه در سیر تکاملی خود با توجه به نیاز کشور باید دانشگاهی کارآفرین باشد و بستر ایجاد کسب و کارهای جدید را در مسیر اشتغال دانش بنیان فراهم کند. در این راستا دانشگاه لازم است ضمن آماده سازی بسترهای مهارت افزایی و نوآوری، زمینه حمایت از ایده های دانش بنیان و تجاری سازی و سرمایه گذاری را ایجاد کند و بازار نوینی را در حوزه کسب و کارهای دانش بنیان در سطح ملی و منطقه ای طراحی و اجرا نمایند.

همچنین تعداد دانشجویان پذیرفته شده و اعضای هیأت علمی دانشگاه با تعداد شاغلان در حوزه دانش بنیان تناسب ندارد و این روند باید به سمت تربیت کارآفرینان و شاغلان بخش دانش بنیان تغییر یابد. بر این مبنا لازم است تمامی ظرفیت های دانشگاه متناسب با اهداف جدید به منظور نیل به دانشگاهی کارآفرین به کار گرفته شود. فناوری و شاغلان واحدهای دانش بنیان به دلیل ضعف مقررات، عدم شفاف سازی، ضعف دسترسی به بازار و مشکلات ناشی از عدم تأمین مالی در مرحله بعد از ساخت نمونه اولیه، معمولاً متوقف می گردند. برای جلوگیری از این امر، لازم است که همه امکانات و زیر ساخت های دانشگاه برای افزایش اشتغال دانش بنیان به کار گرفته شود.

اهداف دانشگاه

- گسترش فعالیت های دانش بنیان برای کمک به اقتصاد ملی و منطقه ای
- تغییر رویکرد دانشگاه از آموزشی و پژوهشی به سمت دانشگاهی کارآفرین متکی بر دانش و فناوری

راهبردهای دانشگاه

- بهره گیری از ظرفیت های دانشگاه به منظور ارتقای فعالیت های دانش بنیان
- ارتقای بهره وری از قابلیت های بالقوه سخت نرم افزاری و نرم افزاری دانشگاه
- سرمایه گذاری مشارکتی دانشگاه در طرح های دانش بنیان

مأموریت معاونت نوآوری

- ارائه مدل های مشارکت دانشگاه در طرح های سرمایه گذاری های و شرکت های دانش بنیان
- ارتقای توانمندی دانشکده ها و گروه ها و اعضای هیأت علمی و پژوهشگران و دانشجویان برای ارتقای نوآوری و تجاری سازی فناوری
- ایجاد بستر لازم برای تجاری سازی فعالیت های دانش بنیان
- جذب سرمایه های اشخاص حقیقی و حقوقی در سرمایه گذاری های دانش بنیان

ارائه مدل های مشارکت های اقتصادی دانشگاه

سیاستگذاری و هدایت تجاری سازی
دستاوردهای پژوهشی و فناوری

مأموریت معاونت نوآوری و اقتصادی

جذب سرمایه های اشخاص حقیقی و حقوقی
در سرمایه گذاری های دانش بنیان

ارتقای توانمندی دانشکده ها، گروه ها، اعضای هیأت
علمی، پژوهشگران و دانشجویان

نمودار(۱-۶): محورهای کلی حوزه معاونت نوآوری و اقتصادی دانشگاه

عرصه های عمل معاونت

مجموعه فعالیت های معاونت نوآوری و اقتصادی شامل موارد زیر است:

۱- فعالیت های دانش بنیان

فعالیت های دانش بنیان حاصل از شرکت های دانش بنیان و مرکز رشد، پارک علم و فناوری، واحدهای توسعه و تحقیق و شرکت های نوپا که قابلیت تجاری سازی و درآمدزایی داشته باشند.

- کمک به تجاری سازی دستاوردهای پژوهشی
- ورود دانشگاه به حیطه کارآفرینی و اشتغال دانش بنیان
- تبدیل پژوهش های بنیادی به فناوری های مورد نیاز کشور
- تعامل علمی، پژوهشی و پشتیبانی دانشکده ها و گروه ها و پژوهشکده ها با بنگاه های صنعتی و اقتصادی
- سیاستگذاری و برنامه ریزی برای ایجاد اشتغال تخصصی برای دانش آموختگان دانشگاه
- بهره مندی دانشگاه از دستاوردهای مادی شرکت های دانش بنیان در ازای حمایت های گوناگون

۲- فعالیت های اقتصادی و سرمایه گذاری در چارچوب مأموریت، وظایف و قابلیت های دانشگاه

فعالیت های اقتصادی و سرمایه گذاری به آن دسته از فعالیت هایی می گویند که در حوزه های مختلف اقتصاد شامل فعالیت های صنعتی و معدنی، ساختمان، بازرگانی، تولیدی، انواع خدمات، مشاوره، آموزشی، پژوهشی، فناوری، مالی، پولی و بانکی و مرتبط با بازار سهام و سرمایه در داخل یا خارج از کشور باشند. بدیهی است کلیه فعالیت های مذکور باید در چارچوب مأموریت، وظایف و قابلیت های دانشگاه بوده و طرح های اقتصادی لزوماً دانش محور باشند. مأموریت این معاونت با خروجی های پارک علم و فناوری، مرکز رشد، مرکز نوآوری، مراکز پژوهشی، شرکت های دانش بنیان و طرح های دانش محور که قابلیت سرمایه گذاری و مشارکت دارند مرتبط است. برای اجرای طرح ها بهره گیری از ظرفیت های سخت افزاری دانشگاه اعم از ظرفیت های عمرانی، آموزشی و پژوهشی به عنوان زیرساخت امکان پذیر خواهد بود. ستاده های این معاونت، طرح های مشارکتی و شرکت های موجود و وابسته به دانشگاه می باشد که درآمد آن برای توسعه فعالیت های دانشگاه به کار گرفته خواهد شد. مهمترین فعالیت های این بخش عبارتند از:

- برنامه ریزی و اجرای فعالیت های اقتصادی دانش بنیان و سرمایه گذاری دانشگاه
- تهیه طرح های درآمدزا برای دانشگاه در همه زمینه های قانونی و مجاز در حوزه های مختلف دانشگاه اعم از فرهنگی، آموزشی، مهارتی و پژوهشی برای ایجاد زمینه های درآمدی متنوع و پایدار برای دانشگاه
- برنامه ریزی برای افزایش درآمدهای حاصل از فعالیت های آموزش کوتاه مدت، مهارتی، پودمانی، بین المللی و سایر رویدادهای مرتبط درآمدزا متناسب با مأموریت دانشگاه
- بررسی مشارکت در طرح های سرمایه گذاری دانش بنیان
- بررسی و ایجاد صندوق های سرمایه گذاری و خطرپذیر

- بررسی جذب سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی در فعالیتهای دانش‌بنیان و اقتصاد دانشگاه
- ارائه مشاوره و کارشناسی در زمینه‌های اقتصادی و سرمایه‌گذاری به دانشگاه.

ارتباط معاونت پژوهشی و معاونت نوآوری و اقتصادی

معاونت پژوهشی دانشگاه می‌تواند زیرساخت و بستر نوآوری را فراهم کند. این حوزه لازم است که به سمت پژوهش‌های مسأله محور نظام‌مند حرکت کند. فعالیت مراکز پژوهشی، مرکز رشد، مرکز نوآوری و پارک علم و فناوری باید منجر به ایجاد واحدهای دانش‌بنیان و فناور شود. واحدهای فناور، ظرفیت تجاری سازی و سرمایه‌گذاری دارند. طرح‌هایی که دوران بلوغ خود را سپری نموده و وارد مرحله تولید نیمه‌صنعتی، صنعتی و یا تجاری‌سازی شده باشند، با مشارکت دانشگاه به منظور درآمدزایی به مرحله اجرا در می‌آیند.

شورای نوآوری و فناوری

مأموریت اقتصاد دانش‌بنیان و سرمایه‌گذاری در معاونت نوآوری و اقتصادی تعریف می‌شود. شورای نوآوری و فناوری به عنوان مهم‌ترین رکن تصمیم‌گیری برای تصویب طرح‌های نوآوری، تجاری سازی و سرمایه‌گذاری دانشگاه است. بررسی و تصویب مدل ارتباط با سرمایه‌گذاران و صندوق‌های سرمایه‌گذاری به منظور تأمین مالی طرح‌ها از جمله وظایف این شورا است. تدوین و طراحی الگوی هماهنگی شرکت‌های مستقل و وابسته به دانشگاه و زمینه سازی جهت مشارکت دانشگاه در طرح‌های تجاری‌سازی از دیگر وظایف مهم شورا خواهد بود.

شرح وظایف معاونت نوآوری و اقتصادی

سیاستگذاری

- برنامه‌ریزی، سازماندهی، مدیریت و نظارت بر فعالیت‌های تجاری‌سازی و نوآوری دانشگاه
- هدایت فعالیت‌های نوآوری و فناوری در سطح دانشگاه در راستای مسأله محوری
- شناسایی عمق فناوری طرح‌های متقاضی مشارکت با دانشگاه
- ارائه راهکار ارتباط با سایر مراکز پژوهشی و فناوری کشور برای رشد توان فناوری دانشگاه
- برنامه‌ریزی و توسعه فعالیت‌های شرکت‌های دانش‌بنیان
- برنامه‌ریزی، مدیریت و نظارت بر همکاری دانشگاه، صنعت و بازار
- تشویق اعضای هیأت علمی، دانش‌آموختگان به سمت ایجاد شرکت‌های دانش‌بنیان خصوصی و تعاونی در پارک علم و فناوری و مرکز رشد
- حمایت و هدایت شرکت‌های دانش‌بنیان مستقر در پارک علم و فناوری و مرکز رشد
- حمایت از بازار سازی برای محصولات نوآورانه

طرح‌های سرمایه‌گذاری

- بررسی و تصویب و پیگیری طرح‌های سرمایه‌گذاری درآمدزا برای دانشگاه در حوزه‌های مجاز
- تجهیز منابع مالی و اقتصادی در حوزه دانش‌بنیان برای افزایش توان پایداری و رقابتی دانشگاه
- ارزیابی مشارکت‌های دانش‌بنیان دانشگاه با توجه به قابلیت طرح‌ها
- ساماندهی کسب درآمدهای پایدار از طریق فروش خدمات علمی، پژوهشی و فناوری به سایر بخش‌ها

همکاری در تحول فناورانه و نوآورانه در صنایع منطقه

- سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی تحول فناورانه و نوآورانه در صنایع منطقه
- تهیه نقشه راه و تعیین وضعیت موجود و موقعیت مطلوب فناوری صنایع منطقه
- توانمندسازی و ارتقای بهره‌وری در بخش‌های صنعتی و تولیدی منطقه کاشان
- حمایت از سرمایه‌گذاری بنگاه‌های اقتصادی در نوآوری و توسعه فناوری
- شناخت و حمایت از صنایع منطقه دارای مزیت برای تجاری‌سازی فناوری
- ایجاد فرصت‌های شغلی از طریق توسعه تجاری‌سازی در شرکت‌های دانش‌بنیان

فصل ششم

ساختار

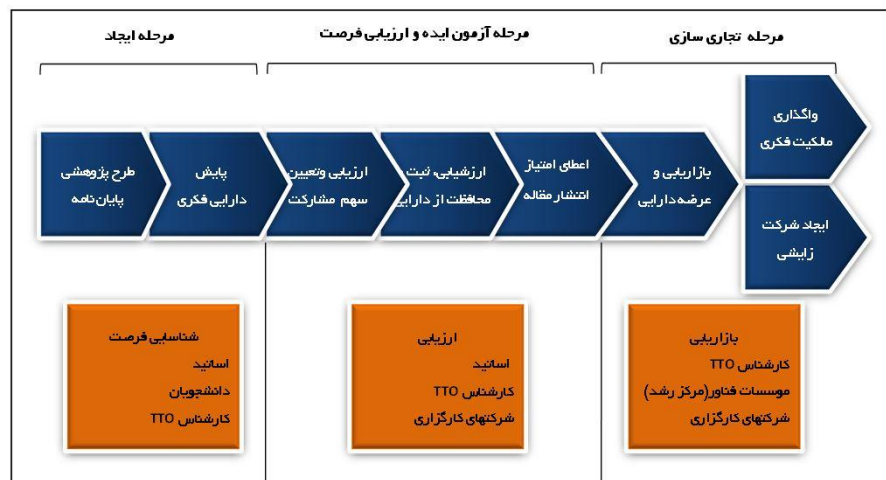
معاونت نوآوری و اقتصادی

۱- مدیریت توسعه و انتقال فناوری (TTO)

الف- ضرورت تشکیل

دانشگاه به عنوان کانون تولید دانش و تربیت منابع انسانی کارآفرین برای پذیرش مسئولیت های بیشتر در فرایند توسعه به ویژه تبدیل دانش به محصول و فناوری و تجاری سازی آن، نسبت به استقرار مدیریت توسعه و انتقال فناوری اقدام خواهد کرد.

مدیریت توسعه و انتقال فناوری (TTO) به عنوان یکی از موتورهای محرک در اقتصاد دانش محور و روشی مؤثر و کارآمد به منظور تولید فناوری و انتقال و تجاری سازی فناوری محسوب می شود. این مدیریت به عنوان ساختاری نوین برای توسعه هدفمند فناوری در دانشگاه و مکانی برای تعامل میان نقش آفرینان توسعه محصولات دانش پایه ایجاد شده است.

نمودار (۱-۶): مدیریت توسعه و انتقال فناوری

ب- مأموریت مدیریت توسعه و انتقال فناوری

- استقرار نظام نوآوری در دانشگاه
- ارزیابی، ثبت و تجاری سازی فناوری
- شناسایی بازارهای داخلی و بین المللی ستاده های نوآورانه و فناوری دانشگاه

پ- اهداف دفتر توسعه و انتقال فناوری

- افزایش کیفی و کمی تولیدات نوآورانه و فناوری دانشگاه و دستیابی به جایگاه ممتاز در سطح منطقه ای و ملی
- توسعه قابلیت های بهره برداری و انتقال فناوری های نوین، تولید و ارائه محصولات و خدمات تخصصی دانش

بنیان

ت- وظایف مدیریت توسعه و انتقال فناوری

- دیدبانی مستمر فناوری و پیشنهاد محورهای توسعه فناوری برای دانشگاه
- پایش مستمر و شناسایی مزیت‌های فناوری در دانشگاه
- تدوین مأموریت فناوری برای دانشکده‌ها و پژوهشکده‌ها
- بررسی و پیشنهاد ایجاد کارگروه‌های تخصصی توسعه فناوری در دانشگاه
- تدوین و پیشنهاد سیاست‌های ارتقای فناوری در دانشگاه (ثبت، حفاظت، ارزیابی، ارزشیابی و نحوه واگذاری)
- تدوین و پیشنهاد برنامه‌های اجرایی توسعه فناوری در دانشگاه
- همکاری با مراکز پژوهشی و فناوری داخل و خارج از دانشگاه
- مدیریت نظام نوآوری و برنامه‌ریزی برای هم‌افزایی میان نهادهای فعال دانشگاه در حوزه نوآوری و فناوری
- تدوین شاخص‌های ارزیابی و اثربخشی فعالیت‌ها در حوزه توسعه فناوری
- نظارت بر عملکرد نهادهای فعال در حوزه فناوری
- ارائه برنامه‌های اجرایی برای توسعه مشارکت بخش خصوصی در اجرای طرح‌های فناوری مشترک
- سیاست‌گذاری برای همکاری با نهادهای بخش خصوصی ارائه‌دهنده خدمات تخصصی فناوری
- ایجاد خوشه‌های فناوری در حوزه‌های دارای مزیت نسبی در دانشگاه
- حمایت از ایجاد هسته‌های فناوری
- حمایت از شکل‌گیری و استمرار فعالیت شرکت‌های دانش‌بنیان و شرکت‌های دانشگاهی
- امکان‌سنجی بازار و تجاری‌سازی فناوری
- استانداردسازی اطلاعات برای تصمیم‌گیری در زمینه انتقال فناوری
- تدوین برنامه‌های اجرایی توسعه روابط بین‌المللی مبتنی بر توسعه فناوری
- تدوین و پیشنهاد آیین‌نامه‌های اجرایی مورد نیاز

ث- عرصه های عمل

ارزیابی

- ارزیابی اولیه طرح ها
- زیبایی تفصیلی طرح ها در صورت پذیرش در مرحله اولیه
- پیشنهاد راهکار مناسب برای بهره برداری از طرح های ارائه شده (واگذاری دانش فنی، اعطای لیسانس، تولید محصول و ...)

- تهیه طرح تجاری برای طرح های منتخب
- تهیه طرح توجیه فنی و اقتصادی برای طرح های منتخب

مالکیت فکری

- انجام اقدامات مناسب برای حفاظت از طرح ها و دارائی های فکری دانشگاه
- پیگیری قضایی موارد نقض حقوق مالکیت فکری دانشگاه در مراجع ملی و بین المللی
- اطلاع رسانی، آموزش و فرهنگ سازی در ارتباط با حقوق مالکیت فکری در دانشگاه

تأمین منابع مالی

- تامین منابع مالی مورد نیاز جهت اجرای طرح های مصوب
- مدیریت منابع در دسترس و توزیع آن برای طرح های در حال اجرا

تجاری سازی

- نظارت اجرایی بر قرارداد طرح های فناورانه و تجاری شده
- نظارت فنی بر قرارداد طرح های فناور و تجاری شده تا موعد ختم قرارداد

اداره نوآوری

- تسهیل ایجاد ارتباط میان اعضای دانشگاه و سازمان های عمومی و بنگاه های اقتصادی
- برگزاری دوره ها و کارگاه های آموزشی برای ارتقای مهارت های نوآوری اعضای هیأت علمی و دانشجویان
- برگزاری همایش، گردهمایی و کنفرانس در سطح ملی، منطقه ای و بین المللی برای تبادل نظر و گسترش همکاری بین صاحب نظران
- ایجاد بانک اطلاعات ایده های برتر
- حمایت از استقرار واحدهای تحقیق و توسعه صنایع به ویژه صنایع پیشرفته در دانشگاه
- شناسایی و ثبت ایده های نو در زمینه های تخصصی
- اطلاع رسانی در زمینه های نوآوری
- برنامه ریزی برای حمایت از ایده های فناورانه تا مرحله ساخت نمونه اولیه
- برنامه ریزی برای کمک به شکل گیری هسته های فناوری
- تدوین و تصویب نحوه پذیرش ایده های نو جهت ورود به مرکز نوآوری
- نظارت بر تشکیل پایگاه اطلاعاتی برای ایده های نو
- ارائه خدمات پشتیبانی مالی و اداری و اعتباری به ایده های واجد شرایط
- کمک به بازاریابی و انتقال ایده های برتر به محیط های صنعتی و کاربردی
- حمایت از چاپ نشریات تخصصی در حوزه ایده پردازی و نوآوری

اداره توسعه و انتقال فناوری

- بررسی و ارزیابی ایده‌ها، پژوهش‌ها، طرح‌ها و فناوری‌های ایجاد شده در دانشگاه و انتخاب طرح‌های با قابلیت تجاری‌سازی و سرمایه‌گذاری
- برنامه‌ریزی برای تجاری‌سازی فناوری
- ثبت حقوق مالکیت فکری و معنوی
- تهیه طرح امکان‌سنجی و ارتباط کامل با بازار و مشتریان
- ساماندهی و هماهنگی میان کارگزاران و مؤسسات همکار در بازاریابی فناوری
- فرهنگ‌سازی و اطلاع‌رسانی در زمینه بازاریابی فناوری
- جلب مشارکت سرمایه‌گذاران در توسعه طرح‌ها و ایده‌ها
- مذاکرات تخصصی با سرمایه‌گذاران و جذب همکار برای تجاری‌سازی
- مذاکره برای واگذاری حق لیسانس فناوری به صورت دائم یا محدود
- شناسایی نیاز جامعه و صنایع برای توسعه فناوری و مشارکت در توسعه و انتقال فناوری

گروه کارآفرینی و ارتباط با دانش آموختگان

- تهیه و تدوین و ارایه اصول کلی و سیاست‌های آموزشی، پژوهشی و ترویجی حوزه کارآفرینی
- ترویج، ترغیب و ارتقای روحیه کارآفرینی بین اعضای هیأت علمی
- ایجاد ساز و کارهای انگیزشی مناسب به منظور نهادینه کردن فرهنگ کارآفرینی در دانشگاه
- طراحی، تدوین و برگزاری دوره‌های آموزش کارآفرینی (عمومی و اختصاصی) مورد نیاز حال و آینده
- گسترش پژوهش‌ها در خصوص کارآفرینان، پروژه‌های کارآفرینی، محیط و فضای کارآفرینان و سایر زمینه‌های مرتبط با توجه به شرایط و مقتضیات منطقه و کشور
- شناسایی، انتخاب و تشویق استعدادهای کارآفرینی و برگزاری جشنواره کارآفرینی
- ارایه مشاوره‌های مؤثر به دانشجویان و اعضای هیأت علمی، سازمان‌ها و دیگر مخاطبان در مورد توسعه کارآفرینی
- زمینه‌سازی برای دریافت تسهیلات مالی و به وسیله کارآفرینان
- پیگیری برای ترجمه و تألیف منابع و کتب کارآفرینی بر اساس دانش روز دنیا و با لحاظ مقتضیات فرهنگ دینی و ملی در راستای همگامی این بخش با آخرین یافته‌ها در زمینه کارآفرینی
- همکاری در عقد تفاهم‌نامه با دانشگاه‌ها و مراکز معتبر در حوزه کارآفرینی برای به روز کردن اطلاعات و تبادل تجربیات در زمینه کارآفرینی
- ایجاد حلقه‌های مطالعاتی و پژوهشی قوی در سطح دانشگاه با هدف تولید علم و توسعه مباحث کارآفرینی
- ایجاد بانک اطلاعاتی جامع کارآفرینان به ویژه دانش آموختگان دانشگاه برای شناسایی و جلب همکاری ایشان و برقراری ارتباط هر چه بیشتر جهت جلب حمایت‌های فکری و مالی
- فراهم نمودن بسترهای مناسب به منظور انتقال دانش و دستاوردهای پژوهشی مرتبط با کارآفرینی

۲- مدیریت سرمایه گذاری و طرح های اقتصادی

الف- ضرورت تشکیل سرمایه گذاری و طرح های اقتصادی

۱- روند گذشته و فعلی دانشگاه نشان می دهد که سهم منابع غیر دولتی در منابع دانشگاه، محدود است که در صورت تداوم رشد فعلی منابع دولتی دانشگاه، عملاً امکان رشد امکانات و زیر ساخت های مورد نیاز در سال های آینده وجود نخواهد داشت، علاوه بر آن اداره وضعیت جاری را هم با چالش مواجه خواهد ساخت. لذا تأمین مالی و متنوع سازی ابزارهای تأمین مالی دانشگاه از اولویت های راهبردی دانشگاه در حال حاضر و سال های آینده است.

۲- بررسی برخی تصمیمات دانشگاه نشان می دهد که صرفه اقتصادی در برخی تصمیمات لحاظ نشده است، ضرورت دارد آثار اقتصادی تصمیمات، مورد بررسی و تحلیل قرار گیرد تا صرفه و صلاح دانشگاه در تصمیمات رعایت شود.

۳- دانشگاه از دارایی های مشهود و نامشهودی قابل توجهی برخوردار است که دانشگاه تاکنون نتوانسته است از این دارایی ها به صورت مطلوب بهره برداری نماید. کسب بازدهی مطلوب از این دارایی ها اولویت اساسی در حال حاضر و سال های آینده خواهد بود.

ب- نکات مهم در شکل گیری مدیریت سرمایه گذاری و طرح های اقتصادی

۱- اصولاً موضوع تأمین مالی و صرفه اقتصادی دانشگاه به معنای شاخص نهایی موفقیت دانشگاه نیست. اگر دانشگاهی بتواند سهم منابع غیر دولتی را در منابع مالی خود ارتقا دهد یا اینکه بتواند از شیوه های متنوع سرمایه گذاری استفاده کند یا طرح های اقتصادی اجرا کند به معنای اثر بخشی یا موفقیت دانشگاه نیست، بلکه همه این عوامل باید در خدمت تحقق اهداف آموزشی، پژوهشی، فناوری و فرهنگی دانشگاه باشند. شاخص نهایی اثر بخشی و موفقیت دانشگاه، عملکرد آن در دستیابی به مأموریت تعریف شده برای آن است. دانشگاه مجموعه متنوعی از اهداف را در حوزه آموزشی، پژوهشی و فرهنگی دارد که باید آنها را محقق کند. در دانشگاه اهداف مالی هر چند مسلط نیستند، اما تحقق مأموریت هم بدون تأمین منابع مالی مناسب و کافی امکان پذیر نیست.

۲- ابزارهای متنوع مالی و صرفه اقتصادی موجب می شوند تا امکان تحقق مأموریت و اهداف به صورت مطلوب تری افزایش یابد. بدون تأمین مالی مناسب امکان فراهم آوردن حداقل های امکانات و زیر ساخت ها وجود ندارد، تا چه رسد به اینکه دانشگاه بخواهد اهداف کلان و راهبردی خود را محقق نماید.

۳- ایجاد یک واحد جدید برای تأمین مالی در ساختار دانشگاه به منزله گسترش تشریفات اداری در ساختار نیست، بلکه برای کارآمد کردن ساختار دانشگاه برای تحقق یک هدف مهم و اساسی دانشگاه است. مثلاً تشکیل ستاد توسعه به منزله یک واحد جدید در ساختار دانشگاه بوده است که هرچند به ساختار رسمی دانشگاه

متصل نشده است، اما یک ساختار جدید شکل گرفته است. صرف ایجاد یک معاونت یا مدیریت به منزله گسترش دیوان سالاری نیست. اگر ماموریتی جدید برای دانشگاه ترسیم شود و نتوان با واحدهای موجود در ساختار دانشگاه، آن را محقق کرد، ضروری است واحدهای جدید سازمانی شکل بگیرد تا ماموریت جدید را محقق نماید. ساختار متأثر از راهبرد و ماموریتی است که برای سازمان تعریف می شود.

۴- ایجاد واحد جدید سازمانی برای تحقق هدفی مهم و راهبردی همچون تأمین مالی، یک ضرورت جدی است. در حال حاضر هیچ واحد، مدیریت و معاونت متولی تأمین مالی دانشگاه نیست. چگونه می توان با واحدهای فعلی در ساختار سازمانی این دانشگاه هدف را محقق ساخت؟ آیا با آموزش کارکنان، ایجاد انگیزه و یا پویا سازی کارکنان فعلی می توان این هدف اساسی را پیگیری نمود؟ هر چند ساختار به تنهایی برای تحقق هدف راهبردی و اساسی کفایت نمی کند و موضوع منابع انسانی، فرهنگ سازمانی و سیستم اداره در کنار ساختار سازمانی موجب تحقق اهداف خواهند شد، اما نمی توان بدون ساختار اقدام به ساماندهی نیروی انسانی نمود. لذا در حال حاضر ضرورت دارد مدیریت و یا معاونتی جدید برای تأمین مالی شکل گیرد.

۵- با توجه به اینکه تأمین مالی موضوع راهبردی دانشگاه در حال حاضر و سال های آینده است، نمی توان در قالب حوزه های جاری دانشگاه آن را پیگیری نمود. چون فعالیت های جاری در قالب ساختار فعلی دانشگاه همواره بر موضوعات راهبردی غلبه می یابند و موضوعات راهبردی را از اهمیت اساسی خارج می کنند. لذا باید هم در ساختار و هم در مدیریت و شیوه اداره، حوزه جدید سرمایه گذاری و طرح های اقتصادی باید متفاوت و متمایز از حوزه های جاری دانشگاه اداره شود، لذا مناسب است این حوزه جدید فعالیت تحت نظارت عالی رئیس دانشگاه فعالیت نماید.

۶- موضوعات تأمین مالی و مدیریت طرح های اقتصادی دانشگاه آن قدر از گستردگی برخوردارند که در قالب یک واحد محدود نمی توان اهداف مشخص شده را محقق کرد. باید بین اهمیت موضوع راهبردی مانند تأمین مالی و اندازه و تشکیلات واحد جدید تناسب برقرار باشد. اگر مقرر شده است که سهم منابع غیر دولتی در منابع دانشگاه افزایش یابد، باید مدیریت، سیستم اداره ها منابع انسانی و تشکیلات متناسب ایجاد شود. این عدم تناسب نه تنها موضوع تأمین مالی را جدی نخواهد کرد که در آینده طرح چنین موضوعاتی را با چالش مواجه خواهد کرد.

پ- ویژگی های کلیدی مدیریت سرمایه گذاری و طرح های اقتصادی

جدول (۶-۱): ویژگی های کلیدی مدیریت سرمایه گذاری و طرح های اقتصادی

اولویت	۱	راهبردی
فوریت تشکیل	۲	فوری
جایگاه در سلسله مراتب اداری دانشگاه	۳	تحت نظارت معاونت نوآوری و اقتصادی
حوزه های فعالیت	۴	- تأمین مالی و ابزارهای متنوع مالی - صرفه اقتصادی در فعالیت ها
ارکان ساختار	۵	- گروه تأمین مالی (مطالعاتی) - اداره طرح های اقتصادی (اجرایی)
ویژگی های ساختاری	۶	از جهت مدیریت، تشکیلات، منابع انسانی، رویه ها و فرایندها به صورت راهبردی و متمایز از حوزه های جاری اداره شود.
توانمندی	۷	به صورت ترکیبی از توانمندی داخلی و توانمندی فعالان اقتصادی بیرون دانشگاه عمل کند.
مأموریت حوزه	۸	حمایت و پشتیبانی از مأموریت های دانشگاه

پ-مأموریت

مدیریت اقتصادی، مجموعه ای است که به منظور ارتقای صرفه اقتصادی و بهره وری درانجام فعالیتهای آموزشی، پژوهشی و فرهنگی و بهبود و ارتقای توانمندی اقتصادی واحدهای مختلف دانشگاه تشکیل می شود. بهره وری و صرفه اقتصادی و بازده اقتصادی مطلوب که از طریق توجه به مزیت های نسبی در حوزه های مختلف مرتبط با مأموریت دانشگاه محقق می شود.

ت- اهداف راهبردی

۱- ارتقای بهره وری و صرفه اقتصادی در انجام فعالیت های دانشگاه به عنوان بخش عمومی
۲- ارتقای بازده اقتصادی دارایی های دانشگاه در قالب طرح های توانمند سازی اقتصادی با بهره مندی از توانمندی های بالقوه و بالفعل کارآفرینان داخل و خارج دانشگاه و بهره گیری کامل از دارایی ها، امکانات و قابلیت های دانشگاه

سیاست های حوزه اقتصادی براساس شیوه های نوین تامین مالی اتخاذ و در جهت بالفعل نمودن ظرفیت ها و دارایی های دانشگاه طراحی می شود. سازو کارحوزه اقتصادی مشارکتی و بازده اقتصادی از طریق افزایش انگیزه

کارآفرینی می باشد. نقش حوزه اقتصادی برای توانمند سازی اقتصادی دانشگاه در زمینه های مختلف ماموریت دانشگاه می تواند با همکاری کارآفرینان تجلی خواهد یافت.

ث- راهبردها

استفاده از توان اشخاص کارآفرین در طرح های توانمند سازی اقتصادی دانشگاه از طریق:

- ۱- تشخیص استراتژیک حوزه های پر بازده برای فعالیت اقتصادی (تشخیص منافع بالقوه)
- ۲- تهیه طرح های اقتصادی برای ایجاد ارزش افزوده اذدارایی های مشهود و نامشهود دانشگاه و کاهش ریسک سرمایه گذاری
- ۳- به کارگیری مشارکت کارآفرینان در سرمایه گذاری در طرح های دارای بازده اقتصادی
- ۴- ارتقای توانمندی، دانش و مهارت واحدهای دانشگاه در حوزه اقتصادی از طریق آرایه آموزش و مشاوره

ج- وظایف

- ۱- ظرفیت سازی از طریق توجه به شناسایی کارآفرینان داخل و خارج دانشگاه که مایل به سرمایه گذاری و انجام فعالیت های اقتصادی با توجه به ماموریت دانشگاه می باشند.
- ۲- جهت دهی به فعالیت های اقتصادی تا حوزه اقتصادی بتواند علاوه بر نقش یک تأمین کننده مالی به یک نهاد مشورتی در حوزه اقتصادی دانشگاه مبدل گردد.
- ۳- توجه به الگوهای تأمین مالی نوین در انجام فعالیتهای اقتصادی
- ۴- الگو برداری از تجارب موفق سایر دانشگاهها وسازمانها
- ۵- حمایت و تقویت از نهادهای منطقه ای جهت مشارکت باحوزه اقتصادی در طرح های دارای بازده اقتصادی
- ۶- ترویج مفاهیم اقتصادی درحوزه های مختلف فعالیت دانشگاه
- ۷- طراحی بانک اطلاعات در حوزه اقتصادی به منظور ثبت و ضبط اطلاعات و آرایه اطلاعات بهنگام به کارآفرینان و دارایی های دانشگاه

چ- اقدامات اجرایی

- ۱- تهیه طرح های اقتصادی با تأکید بر نیاز سنجی ومطالعات اقتصادی برای بهره برداری از دارایی ها، امکانات و زیر ساخت ها و پتانسیل های موجود در دانشگاه برای سوق دادن کار آفرینان به سرمایه گذاری در زمینه های دارای مزیت نسبی
- ۲- مشارکت در سرمایه گذاری با کار آفرینان در حوزه های پر بازده دانشگاه و کاهش ریسک های سرمایه گذاری
- ۳- همکاری در اجرای طرح های توانمند سازی و کار آفرینی در واحدهای دانشگاه
- ۴- جلب مشارکت کارآفرینان در طراحی و اجرای طرح ها
- ۵- استفاده از تسهیلات، اعتبارات و مشارکت دیگر نهاد های مالی

۶- اعطای حمایت های مالی از محل دارایی های دانشگاه به کار آفرینان جهت تأمین بخشی از آورده طرح های اقتصادی در چارچوب آیین نامه های مالی دانشگاه

۷- توزیع خدمات و فعالیت های حوزه اقتصادی به صورت متناسب و متقارن در واحدهای دانشگاه

۸- پایش، نظارت و ارزیابی مستمر بر حسن اجرای طرح های اقتصادی با هدف اصلاح و بهبود روشها و برنامه ها

۹- ایجاد انگیزه تغییر و اصلاح نگرش در افراد و گروه ها و واحدهای دانشگاه برای صرفه اقتصادی و بازده اقتصادی

۱۰- افزایش دانش، مهارت و توانایی در واحدهای دانشگاه از طریق ارایه آموزش و مشاوره

وظایف مدیریت تأمین مالی و اقتصادی

- ارایه گزارش اقتصادی مبتنی بر بررسی ساختار اقتصادی کشور در سطح کلان و تحلیل و ارایه متغیرهای عمده اقتصادی و پیش بینی روند تحولات آتی
- ارایه چارچوبی برای تعیین جهت گیری ها وهدف گذاری های مالی دانشگاه از طریق فعالیت های دانش محور و فناورانه
- تنوع بخشی به منابع مالی دانشگاه از طریق فعالیت های دانش محور و فناورانه
- شناخت صحیح مشکلات ومسائل مالی فراروی دانشگاه و ارایه راهکارهای لازم در قالب برنامه راهبردی و اجرایی
- طراحی، جمع آوری، ارزیابی صحت، طبقه بندی، پردازش و تجزیه تحلیل اطلاعات و تهیه گزارش های تحلیلی مالی (تطبیقی، افقی، عددی، متوازن، نظارتی و ...) بطور مستمر و حسب نیاز
- ارایه راهبردهای مناسب مالی برای واکنش به موقع ومناسب دانشگاه در قبال تغییرات محیط
- برنامه ریزی چگونگی بسیج و تجهیز منابع وجوه و آماده نگهداشتن سرمایه ها و پیش بینی جهت تبدیل به موقع آنها به نقدینگی در مواقع بحرانی
- متناسب ساختن ساختار دارایی ها، بدهی ها و همچنین نظارت بر هزینه ها، بهای تمام شده فعالیت ها و تحلیل ریسک و بازده در تصمیمات مالی
- تحلیل ساختار سرمایه دانشگاه و تعیین میزان و درصد هر یک از ابزارهای تأمین مالی با کمترین هزینه و درنتیجه حداکثر ارزش برای دانشگاه

وظایف گروه تأمین مالی و بررسی های اقتصادی

- ارایه گزارش های اقتصادی مبتنی بر بررسی ساختار اقتصادی کشور در سطح کلان و تحلیل و ارایه متغیرهای عمده اقتصادی و پیش بینی روند تحولات آتی
- ارایه چارچوبی برای تعیین جهت گیری ها وهدف گذاری های مالی دانشگاه
- شناخت صحیح مشکلات ومسائل مالی فراروی دانشگاه و ارایه راهکارهای لازم در قالب برنامه های کوتاه مدت، میان مدت و بلندمدت
- برنامه ریزی تأمین مالی دانشگاه به منظور شناسایی ابزارهای متنوع مالی
- طراحی، جمع آوری، ارزیابی صحت، طبقه بندی، پردازش و تحلیل اطلاعات و گزارش های مالی (تطبیقی،افقی، عددی، متوازن، نظارتی و ...) به صورت مستمر و حسب نیاز
- شناسایی راهکارهای حفظ و ارتقای ارزش ذخائر (نقدی و غیر نقدی) دارائی های دانشگاه
- برنامه ریزی چگونگی بسیج و تجهیز منابع وجوه و آماده نگهداشتن سرمایه ها و پیش بینی جهت تبدیل به موقع آنها به نقدینگی در مواقع بحرانی
- متناسب ساختن ساختار دارایی ها، بدهی ها و همچنین نظارت بر هزینه ها، بهای تمام شده فعالیت ها و تحلیل ریسک و بازده در تصمیمات مالی
- تحلیل ساختاردارایی دانشگاه و تعیین میزان و درصد هر یک از ابزارهای تأمین مالی با کمترین هزینه و درنتیجه حداکثر ارزش برای دانشگاه
- ترویج مفاهیم صرفه و بهروری اقتصادی درحوزه های مختلف فعالیت دانشگاه
- ایجاد بانک های اطلاعاتی ویژه در حوزه های مرتبط و کلیدی وفعال در زمینه های اقتصادی دانشگاه
- طراحی بانک اطلاعات در حوزه اقتصادی به منظور ثبت و ضبط اطلاعات و ارایه اطلاعات بهنگام به کارآفرینان و دارایی های دانشگاه
- تهیه طرح های اقتصادی با تأکید بر نیاز سنجی ومطالعات اقتصادی برای بهره برداری از دارایی ها، امکانات و زیر ساخت ها و پتانسیل های موجود در دانشگاه برای سوق دادن کار آفرینان به سرمایه گذاری در زمینه های دارای مزیت نسبی

وظایف اداره سرمایه گذاری و مشارکت های اقتصادی

- ظرفیت سازی از طریق توجه به شناسایی کارآفرینان داخل و خارج دانشگاه که مایل به سرمایه گذاری و انجام فعالیت های اقتصادی با توجه به مأموریت دانشگاه می باشند.
- جهت دهی به فعالیت های اقتصادی تا حوزه اقتصادی بتواند علاوه بر نقش یک تأمین کننده مالی به یک نهاد مشورتی در حوزه اقتصادی دانشگاه مبدل گردد.
- الگو برداری از تجارب موفق سایر دانشگاه ها و سازمان های خصوصی
- حمایت و تقویت از نهادهای منطقه ای جهت مشارکت باحوزه اقتصادی در طرح های دارای بازده اقتصادی
- مدیریت و بهره برداری اقتصادی از کلیه دارایی های مشهود و نامشهود، زمین و ساختمان، املاک و مستغلات،
- اموال منقول و غیر منقول، وجوه نقد و اوراق بهادار دانشگاه و تمهید نهادهای و ابزار های لازم
- مشارکت در سرمایه گذاری با کار آفرینان با نیت عدم تصدی گری در حوزه های پر بازده دانشگاه برای تشویق آنان و کاهش ریسک های سرمایه گذاری
- همکاری در اجرای طرح های توانمند سازی و کار آفرینی در واحد های دانشگاه
- جلب مشارکت کارآفرینان در طراحی و اجرای طرح ها
- استفاده از تسهیلات، اعتبارات و مشارکت دیگر نهاد های مالی
- اعطای حمایت های مالی از محل دارایی های دانشگاه به کار آفرینان جهت تأمین بخشی از آورده طرح های اقتصادی در چارچوب آیین نامه های مالی دانشگاه
- توزیع خدمات و فعالیت های حوزه اقتصادی به صورت متناسب و متقارن در واحدهای دانشگاه
- پایش، نظارت و ارزیابی مستمر بر حسن اجرای طرح های اقتصادی با هدف اصلاح و بهبود روشها و برنامه ها
- ایجاد انگیزه تغییر و اصلاح نگرش در افراد و گروه ها و واحدهای دانشگاه برای صرفه اقتصادی و بازده اقتصادی
- افزایش دانش، مهارت و توانایی در واحدهای دانشگاه از طریق ارائه آموزش و مشاوره
- پذیرش محوریت کارآفرینان در برنامه ریزی، سرمایه گذاری و اجرای فعالیت ها تحت هدایت و نظارت حوزه اقتصادی
- ایجاد ساختاری کارآمد برای فعالیت های حوزه و پرهیز از حاکمیت روابط اداری غیر ضروری

پیوست: ایجاد واحد کسب و کار دانشکده (FBU)

واحدهای کسب و کار دانشکده (FBU) مجموعه‌هایی کوچک به صورت نسبی خود مختار و مستقل به عنوان مراکزی مسئول و سودآور تعریف می‌شوند که به دلایل پیچیدگی‌های کمتر سازمانی و مدیریتی، امکان برنامه‌ریزی کاراتر در آنها بیشتر است. بدین ترتیب با شکل‌گیری واحدهای کسب و کار نسبتاً مستقل در هر دانشکده، دانشگاه به منافع زیر دست می‌یابند:

-افزایش سرعت عمل سازمانی

- افزایش تحرک سازمان در پاسخگویی به تحولات بازار

- افزایش توان رقابت

-تفویض مسئولیت سوددهی به سطوح پایین تر و نقاط متعدد سازمان

تعریف واحدهای کسب و کار دانشکده

واحد کسب و کار دانشکده (FBU) به واحد سازمانی که دارای یک راهبرد کسب و کار تعریف شده، یک مدیر با مسئولیت کسب و کار مبتنی بر قابلیت‌های گروه‌های دانشکده و کسب سود باشد اطلاق می‌شود. انتخاب سطح واحد کسب و کار دانشکده به دو عامل وجه اشتراک و اندازه بستگی دارد. اگر دو گروه دانشکده دارای وجه اشتراک زیادی در زمینه‌هایی نظیر خدمات یا مشتریان باشند بهتر است تفاوت‌ها نادیده گرفته شود و تحت یک واحد کسب و کار دانشکده به فعالیت مشغول شوند. این فعالیت گروهی به نوعی ضامن اجرای مناسب راهبرد کسب و کار دانشکده است. واحد کسب و کار دانشکده برای حمایت از دانشکده خود نیازمند است که اندازه مناسبی داشته باشد. هدف از شناسایی واحدهای کسب و کار دانشکده، ایجاد راهبردهای مناسب و تعیین بودجه مالی مناسب است.

ویژگی‌های واحدهای کسب و کار دانشکده

۱- یک فعالیت کسب و کار منفرد یا مجموعه‌ای از فعالیت‌های کسب و کار مرتبط است که می‌تواند جدا از سایر بخش‌های شرکت برنامه‌ریزی شود. واحد کسب و کار دانشکده، یک بخش یا واحد سازمانی مستقل است و مأموریت و اهداف مستقلی دارد.

۲- مجموعه رقابتی خود را دارد.

۳- واحد کسب و کار دانشکده مستقل از دانشکده، مسئولیت درآمدزایی و افزایش بهره‌وری را بر عهده دارند.

۴- واحد کسب و کار دانشکده نسبت به دانشکده خود چابک‌تر است که باعث می‌شوند تا دانشگاه بتواند با ایجاد یک ساختار شرکتی خوشه‌ای، توانمندی فوق‌العاده‌ای را برای پاسخگویی به تغییرات در شرایط بازار را می‌دهند.

۵- مدیری که مسئول برنامه‌ریزی راهبردی و عملکرد سوددهی می‌باشد را دارا است که اغلب عوامل مؤثر بر سوددهی را کنترل می‌کند.

